

309962

ప్రతిదినము ప్రకటంప (బడును)

VOL. 4

సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13 వ తేది గురువారము

పింగళ నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 138

సంచిక ౧౩౮

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుచునది, సాటిలేని సువాసన గలది. ఆల్కాహోలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్ప సారము.

నీ తువాలై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన ని స్ఫులకరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న నైజు (ఆర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము నైజు 1-డ్రాం	" "	0-12-0
వేరొక నైజు 2 "	" "	1-4-0
వెద్ద నైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాం	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులూను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్డుపైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ సువాసనములను పరిశీలన చేయ గోరవారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అజాకిమ్యతుగల సువాసన కార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్మామసీదు బొంబాయి.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు కిరీటుమువంటి మందు. కుగుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను, ఎండను, ప్రాతకోష్ఠలను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్షహాగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షయ భ్రూ కారిణి (28)

వనోషధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును వోష్ఠలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలగజేయును. 16 దోషాలవర కుండుటకు 4 డ్రామ్స్ బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొత్తెటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypo-æmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" (669)

Erectruss (A. P. DEPR) Sole Agency for the East, Batala, (Punjab) India.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

తీలా లేక ను రేంద్రనగరము:— ఇందు శ్రీల మనస్సై

ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0

యశోధర:— ఇందోక యానుని తననుగనివైగల యసురా

గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థిలికి దెచ్చును 0-12-0

మనోరమ:— మగడు వేట కేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొనవలసి

సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0

జగ దేవరంభ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థి

లికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0

సహూదర వాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. అ. 0-4-0

అత్తలారాబతును కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము:—

అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలవి. అ. 0-2-0

మిత్రద్రోహము:— ఆపన్నంధుడగు మిత్రునిపై నిందమోపి

కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0

ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు పుపుడనినను పంపుదుము.

826 వలయువారు:— కణ్ణాక్ బుక్ డిపో.

6 వంకటేశమే శ్రీ వీధి, సామకూరు పేట, మదరాస్.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రవిద్యాశాల

3-24 పాటర్సరోడ్డు, మాంబురోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలగ చేయబడును. 820

వైవారికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

స్వధర్మ నిధనం శ్రేయ: స్వధర్మ నిధనం శ్రేయ:.

మంచి సమయము! సదాచారము సగము వెల!!

(సాంధ్ర తాత్పర్యము) 878

ఈ గ్రంథము శ్రుతి స్మృత్యాయుర్వేదాది గ్రంథ

సహాయమువలన సంగ్రహింపబడినది. ఈ గ్రంథమును తప్పక

ప్రతివారును గ్రహించి దీనిలోని విషయములను సావధానముగ

గాంచి ఆచరించి సగాచారములై దీర్ఘాయు రారోగ్యాదుల

జెందుదురని నమ్ముచున్నాము. అసలు వెల రూ 2-0-0 లు.

ఈ వెలలోగా కొనువారికి రూ 1-0-0 కే ఇయ్యబడును.

టపాలా చార్జి వేరు. ఈ గ్రంథములు దొంగు స్థలము:—

చాంపియన్ అండు కంపెనీ, గుంటూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసు దీపములు -

బొమ్మల కార్డులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము.

కాటలాగు కాకలేనా? (592)

వి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలో నుండు అనేక వస్తువులు, జరి విచిత్రమయిన

మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయచేతురు.

ఒకసారి ఆగ్లగు యిచ్చిచూచినచో తమకే

తెలియగలదు.

ఏలూరు గయతుల సభ.

ఈ నెల 6వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము ఏలూరు తాలూకా రయతులు పురమందిరమున సెలవుపెట్టినది. సుమారు 100 మంది రయతులు సమావేశమయిరి. కంచన నాగభూషణం నాయకులు గా గ్రామ సాధిపత్యమునకు వచ్చిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు సభవారిచే సంగీతంప బడినవి.

1. కొల్లేరు మురుగు నునుద్రగామి అగుటకు ఏర్పడియున్న ముఖద్వారములు చాలదుస్సెలిలోనున్నవి. గనుక వానిని బాగుచేయించి ఉప్పుచేరుయొక్క వంకరను తీయించి రెండువైపులను గట్టువేయించు పోవుటవలన కొల్లేరు సరస్సు క్రమక్రమముగా పూడికవేసి మొరకలుగుటవలన పూర్వము వలె నీరు నింపుకొనుటకు బాధిగా కల్గిలేదనియు, కృష్ణాగోదావరి డెల్టాలనునవి లెమ్మిలేన రామిలేన గుండేరు బుడమేరు మొదలగు ఏర్ప చేర్చువాగులు తాలూకు నీరును అధికప్రవాహములు పోలి పొంగి గడన్ముచుట్టునుండు అనేక గ్రామ భూములు మునిగిపోవును కూడిరానిపంట నష్టము కలిగి దొరతనము వారికి కొంతవరకు రిమివక్యయియున్నవలన నష్టమును పూజలు దరిద్రులగుటకు ముఖ్యపాతవుగను ఉన్నదిగనుక, మైనవివరించినరీతిని మురుగునీరును కేర్రాట్టువెంటనే చేయించవలసినదని దొరతనమువారిని కోరుటకును.

2. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలో మురుగు కాలువలను పంటకాలువలును, విశేష పూడికవేసి అందున పంటనీరు రాకకును మురుగునీరు పోకకును యిబ్బందికలిగి అధికనష్టము సంభవించుచున్నది గావున అన్ని కాలువలు ప్రతియేటను స్థితిగతులనుబట్టి మరమ్మత్తు చేయుచుండుటకు ప్రభుత్వము వారిని కోరుటకును.

3. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువలను గోదావరిపడమటి డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువయొక్క మూడవ భాగమునకును సంబంధించిన గ్రామములలో ప్రభుత్వపంటకు మురుగునష్టము కలిగినభూములకు సంబంధించిన పంటకాలువలకు రెండు డెల్టాలలోను ఈ సంవత్సరము దాళువాసింగుకు నీరుయిప్పించ వలసినదనియు.

4. గోదావరి పడమటి డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువయొక్క మూడవభాగము భూములను కృష్ణాతూర్పు డెల్టాలోని యేలూరు కాలువయొక్క చివరభాగమున నున్న భూములు కొల్లేటికి సంబంధించి పల్లపుసాగుబడి కాదగినవి అయియున్నవి. ఏవిధయైన మొరకసాగు బడికి గాని పశువులమేతకు లీడుగా ఉపయోగించుటకు గాని అర్హతలేని భూమిగా నున్నది కావున రయతు కోరినప్పుడు అట్టి భూములను పల్లపు తరగతికింద చేర్పించుటకు ఉత్తరపు లిప్పించవలసిన దనియు.

5. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాయొక్కయు అందులో కొల్లేరు సరస్సుయొక్కయు దుస్థితిని అనేకసార్లు కండ్లారచూచి అనుభవము గలిగించుకొని మురుగునీరు మార్గములను కనిపెట్టి నివారణోపాయములను గురించి అధిక కృషిచేసిన ఈ డెల్టా యొగ్గిక్యాటిపు యింజనీయరు గారు అగు శ్రీనివాస అయ్యంగారిని ఈ తరుణములో నిచ్చట నుండి బదిలీ చేయుటవలన ఈ డెల్టాయొక్క అనుభవము క్రొత్తగా వచ్చిన వారికి త్వరలో కలుగదనియు అంతకాలమువరకు ప్రజలు మురుగునష్టమును గురించి బాధితులగుట సంభవించునని చింతిల్లుచున్నార గావున తిరిగి వారినికృష్ణాతూర్పు డెల్టాకు రప్పించవలసినదిగా కోరవలసినదనియు

6. నీటిదరఖాస్తులు మంజూరుచేయుటకు ఇంజనీయరు వారి సలహానుతికొని పూర్వమువలెనే రివిన్యూఅధికారులు మంజూరు చేయులాగున ఉత్తర్వులు చేయించవలసిన దనియు

7. ఈ విషయములు ఈ నెల 9-వ తేదీని గుడివాడ యందు జరుగబోవు సభకు దయచేయుచు మానసియులగు భూ పతి రాజు వెంకటపతి రాజు గారు రా. బి. కొమ్మిరెడ్డి నూన్యారాయణ మూర్తి నాయకులు గారు రా. బి. మోహన్ రామచంద్ర రావు పంతులుగార్ల సమక్షమున విస్తరించి వారిని దొరతనమువారి నోటి నుండి దెచ్చుటకు కోరవలసినదని యీ క్రిందవివరించిన వారి యీ సభవారు తమప్రతి నిధులుగానెన్ను కొనినారు. (మోతేగంగ రాజుగారు వల్లెరాలు ప్రతినిధులుగా యేర్పాటు కాబడిరి.)

8. హిందూదేశపు మంత్రిగారు ఈ దేశమునకు రావైయున్నారు గాన ఆసమయమున రయతులందరు ఏకీభవించి ప్రాముఖ్యమయిన కొల్లేటిసరస్సునవారు తిలకింపవలయునని యు రయతులు చెప్పి విషయములు వివరయు ననియు కోర ప్రయత్నించ వలయు ననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

9. ఈ తీర్మానములు ఏలూరు డివిజనల్ ఆఫీసరేడు మనువారికి పంపింపబడుచున్నారు. (మా ఏలూరు విలేజురి)

మాంటేగుగారి రాక-మనకర్తవ్యము.

ఈ నెల 7వ తేదీ సాయంత్రము బెజవాడలోని ఎడ్వర్డు పురమందిరమున జరిగిన మహాసభలో గాడిచెల్ల మారెస్వో త్తరురావు పంతులుగారు వై విషయమును గూర్చి ఒకటిన్నర గంటకాలము ఉపన్యసించిరి. అనిబిసెంటమ్మ వాడియా ఆరంభముగా వీడుదలచేయుచున్న వై మరాయగారు నెలవిచ్చి నందులకై దేశీయు లెల్లరును వారికి కృతజ్ఞులు కాగల రనియును, అటులనే మహాన్యులతో మొదలుగాగల అనేకమందిని గూడ విడుదలచేయుట న్యాయమనియు, అది కూడ కొలది కాలముననే జరుగునని నమ్ముటకు తగిన అరకాశములు గలవనియు ఉపన్యాసకులనిరి. మాంటేగుగారు వచ్చినతోడనే మన కోర్కెలన్నియు కొండ ఎత్తునని తలంచక మనము మనకు కావలసిన ప్రభుత్వపద్ధతిలోని మార్పులను గూర్చి వారికి విపులముగ విన్నవించుకొనవలయుననిరి. ఇరటికి మాంటేగుగారు వచ్చినతోడనే స్వల్పభాషేక్షు గలిగినట్టియు, మితిలేని అధికారమును గలిగినట్టియు అధికారికాభివారు మనకు వ తిరిక్తమైన అనేక విషయములను వారికి చెప్పట నిశ్చయము. కనుక మనముకూడ అంతకంటె అనేకరెట్లుగ మన కోర్కెలను వారికి తెలుపుట అత్యవసరమనిరి. మనముచేసెడి ఆందోళనను బట్టి మనకు రానున్నలాభములు లెక్కించబడును. కాబట్టి సక్రమమైన ఆందోళనను చేయుటకై జేశీయు లెల్లరు నిశ్చయించవలయునని నొక్కి వక్కాణించిరి.

కేవలము ఉద్యోగములను నాల్గింటిని మనవారల కొసంగినపక్షమున మనము వానితో తృప్తిపొందుచున్నది వారు ద్వేషించునటుల కానించుచున్నదనియు, అధికారవర్గము ప్రజల అధికారమునకు లోబడకుండ ఉన్నంతకాలమును మనవారలకు ఎన్ని ఎత్తున ఉద్యోగములిచ్చిన నిష్పత్తియోజనమనియు కాబట్టి స్వరాజ్యవాదు లెల్లరు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చెదమనిన ఉద్యోగములను చూచి భ్రమపడక ఆ ఉద్యోగములవై అధికారముకోరకై ఆందోళనము చేయుట విద్యుత్తధర్మమని నుడిచిరి.

ఆ గ్రామ సాధిపత్యము వహించిన మంచాల నుబ్బారావు గారు బిసెంటమ్మ వల్లెరాల విడుదలను గూర్చి సంతోషమును తెలియిచ్చి, ఇదివరనుండి ఏబది సంవత్సరములనుండి చేసిన పనికిని, ఈ మాడు మానుములలో చేసిన పనికిని వ్యత్యాసమును చూపి, ఆందోళనయొక్క ఫలితమును గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. స్వరాజ్యోద్యమమునకై బంధించబడిన వారు విడుదలయగుటచే స్వరాజ్యోద్యమమును ప్రభుత్వము వారు ఆమోదించినారనుట వెల్లడియయ్యెననిరి. భగవంతులను బ్రాహ్మణుల కోర్కెలను “కట్టేఫలీ” అనెడి నార్యోక్తి ననుసరించి స్వరాజ్యసిద్ధికై శ్రమపడిన గా. మారెస్వోత్తరు రావు పంతులుగారు నేకు ఉపన్యాసమిచ్చుట విశేషాంశమనియు, వారి కెల్లరు కృతజ్ఞులనియు నుడిచిరి.

కృష్ణాప్రతి.

8-వ తేదీని సాయంత్రము బెజవాడ కృష్ణాప్రతి సందర్భమున రామమోహన ధర్మ గ్రంథభాండాగారమున “కృష్ణ భగవానులమహాశక్తియు”ను గూర్చి చెరుకుపల్లి బుచ్చి రామయ్యవేమూరి శివరామకాస్తులూ, దేవరకొండ జగన్నాథ స్వామిగార్లు ఉపన్యసించిరి. కృష్ణ భగవానులు చేసిన బోధను మనము జ్ఞప్తియందుంచుకొని మనము అనుసరించితిమేనీ మన కష్టములన్నియు తొలగి మోక్షపదవిని పొందుదుమని ఉపన్యాసకులు చెప్పిరి.

బెజవాడలోనున్న వైశ్యక్రముఖులెల్లరు కన్యకాపర మేకర్వీ సుత్రమున మ-రా-రా అప్పన వేంకటకృష్ణయ్యశ్రేష్ఠి గారి యాజమాన్యముక్రింద సభచేసి వై పేరున సొక గ్రంథ నిలయమును స్థాపించిరి. ఎచటను వైశ్యులు ధనవంతులు, కార్యదక్షులును, జ్ఞానదారులును అయియున్నారు. ప్రతి సత్కార్యమునకును వైశ్యులే ధనసహాయము చేయుచున్నారు. ఇవట హిందూ హైస్కూలునకు దాదాపు ముప్పదివేల రూప్యములను ధర్మముగా నిచ్చి దానిని కాలేజీ మార్పుటకై వీరు నిశ్చయించుకొని యున్నారు. ధనమున కా కొదవలేదు. జ్ఞానదారులనుకా మితిలేదు. ఇకను పట్టుదలకా హిందూస్కూలు నిదర్శనము. అట్టి ఈ వైశ్యసంఘమువారు గ్రంథ నిలయమును అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చెదమటలో సందియ మేమియు లేదు. మిక్కిలి పట్టుదలతో వీరు పనిచేయుచున్నారని (వాయట కెంతయు సంతసించుచున్నాను. (స్వకీయ విలేజురి)

బెజవాడ స్వరాజ్య సమితి.

వైసమితిపక్షమున ఈ నెల 5-వ తేదీ సాయంత్రము ఎడ్వర్డు పురమందిరమునకు దేవభాస్కరు గారు “భారతీయ యువకులు— వారిసంక్షేమము” అను విషయమై యుపన్యసించిరి. నూరి వరసింహశాస్త్రి బి. యే. గార్ల గ్రామ సాధిపత్యము వహించిరి. దేవభాస్కరు గారు వారియంగీ షా ఉపన్యాస ముందిట్లు చెప్పిరి. ప్రతిదేశమునందును ఒక సమయమందు జాతీయ యువకపక్షము ఒకటిజనించును. ఇది టర్కీ, రష్యా, ఇటలీ మొదలగు దేశములలో నుద్భవించి అమితమార్పులు కలుగజేసెను. ఈ పక్షమువైకి తనశక్తిని మొట్టమొదట కానింపజేయదు. ఏనియో గొప్పయశోభము సంపాదించునట్లును దానిముసుగును త్రోసివేసి అనివార్యశక్తితో ప్రబలును. ఈ పక్షమువారు నాతనముగా ఉపదేశించునది ఏమియులేదు. నిజముగా ఈ పక్షమునకు కారణహేతువులు భూతమునందు కలవు. ఈ లేజన్ను మహాశక్తి గలది. నిరాటంకముగా వృద్ధి పొందునది. ఎన్నడైన విజయగహితముగానోపుగాని వెనుకంజ వేయునదికాదు. ఇప్పుడు మనదేశమునందట్టి యువకపక్షము జనించినది. ఇట్లు జనించుటకు కారణ మరయవలయునన్న 1857 సంవత్సరమునుండి సిపాయిల తిరుగుబాటు నాటినుండి చరిత్రమరయవలసియున్నది. సిపాయిల తిరుగుబాటు తరువాతి దినములలో హైందవులకు భయము జనించుచుండుట చేతను, స్వతంత్రము కోల్పోయి పరాజితులయితి మన తలంపుతో మనలను బ్రతుకనిచ్చిన వాలును అనుబుద్ధిలో హైందవు లుండుటచేతను, పరదేశములోనుండి, శత్రువులుగా హిందువులను చూచుట భావ్యము కాదను తలంపుతో పాశ్చాత్యు లుండి యుండుటచేతను మొదటిగోబాలలో ఉభయములను ఆశ్చర్యము నురాగము కొంతవరకు ప్రబలినది తరువాత పాశ్చాత్యగ్రంథ పఠనచేత పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము వ్యాపించినది. ఆ విద్యయొక్క వైమైమెరుగులును మనవారు చూచి నిశ్చేష్టితులై యుండిరి. మన జాతీయత్వమును కోల్పోయి పాశ్చాత్యత్వ మంకురించెన కాని జ్ఞానమింకనువృద్ధియైనకొలది, ఇంగ్లాండుయొక్కయే గాక యితరదేశములనుండి కూడ విజ్ఞానము ప్రబలిన పిదప ఇంగ్లాండుదేశీయు లెక్కడనుండియో దిగివచ్చినవార నను భ్రమ మడిసెను. ఇంకను విజ్ఞానము ప్రస్తరింప పాశ్చాత్యులు మనకు గరవిన జ్ఞానమంతయు మనదేశములోనుండియే వారు గ్రహించినట్లు తేటతెల్లమయ్యె. ఈ సమయమందె యువకజాతీయ పక్ష ముద్భవించినది. ఈ పక్షము ఇకముందనేక బ్రహ్మాండమైన మార్పులు కలుగ జేయవలసి యున్నది. సాత్వికనిరోధ మనునది అందు మొదటి కృషియైయున్నది. ఈపక్షమువారు న పెద్దలకు కొంత మందికి హాస్యము జనింప వచ్చును. కొంతమందికి సంతోషముగలుగును. మరికొందరు భీతావహం లౌదురు. కాని మనకు పెద్దలతో పనిలేదు. వారి కాలములో వారి విధినివారు నిర్వర్తించిరి. మన కాలమందు విధిని మనము చేయవలెను. అన్ని కాలములవారి కనుగుణముగ నుండునట్లు విధులు మారుచుండును.

పిమ్మట అగ్రామ సాధిపతి గారు వైయుపన్యాసము లోనిభావమును ఆంధ్రీకరించి వ్యక్తపరచిరి.

ఉపన్యాసకులకును, అగ్రామ సాధిపతికిని నందనము లతో సభ ముగిసెను. (హామయూలు కార్యదర్శి).

పుస్తక భాండాగారము:— గోదావరి జిల్లా అమలా పురతాలూకా వ న్నె చింతల పూడి గ్రామమునందు దువ్వూరి రామచంద్రమూర్తి జంపన భావ రాజు గార్ల మున్నగువారిచే 11-8-17వ తేదీని శ్రీరామపుస్తకభాండాగారము 40 పుస్తకములతోను 106రూ॥ లతోను స్థాపింపబడినది. దీనికి నడింపల్లి వీరభద్రయ్యగారు 16 రూ॥లు భద్రయ్యగారు 25రూ॥ రమాణయ్యగారు 16 రూ॥లు మితికొందరు స్త్రీలు 20 రూ॥లు, పురజనులు 29 రూ॥లు ఇచ్చిరి.

శ్రీశానవాటిక

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతముగు నవల

కాలికో బైండు 1-0-0 అట్ట బైండు అ. 0-14-0

839 మానేజరు, కలాభివర్ధని

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు; గోదావరిజిల్లా.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

దేశమునందలి రాజ్యాంగ సంస్కరణముల విషయము ప్రబలమైన యాంధ్రజాతియు జరుగుచున్న సమయమునందు సంస్కరణముల ప్రయోజనమును తెలిసికొనుటకు ప్రస్తుతము దేశమునందు వ్యాప్తమయిన రాజ్యాంగ నిర్మాణముల స్థితిగతులను తెలిసికొనుట సంస్కరణముల పరమార్థమును తెలిసికొనుటకు సాధనము గాగలదు. ఈ పరిష్కానము అపోహలను దొలగించుటకు ముఖ్య సాధనము. సంస్కరణముల స్వరూపమును తెలుగనపు డెన్ని అపోహలయినను పుట్టివెరిగి వ్యాపింపవచ్చును. సామాన్యముగ ప్రజలకు రాజ్యాంగముల పరిజ్ఞానము విశేషముగ లేకున్నది. యథార్థమైన పరిజ్ఞానములేని ప్రజలకు లేమి చెప్పినను దానిని విశ్వసించుట సహజము. వర్తమాన కాలమునందు స్వపరిపాలన సిద్ధాంతము పట్టగల భయమున కి యజ్ఞానమే ముఖ్య కారణ మని విచారజ్ఞులకు గ్రాహ్యమగుచున్నది. ప్రజలయందు గల జ్ఞానమును బాపుటయే ప్రచండమైన స్వపరిపాలనాంధోళనమునకు ముఖ్యమైన ఫలము. అజ్ఞానముతోయి జ్ఞానోదయ మైనపుడే ప్రజలయందు చాత్త్య విశ్వాసము ఆత్మ గౌరవము గలుగుచున్నది. ప్రజల కాత్మ విశ్వాసము ఆత్మ గౌరవము గలిగినపుడు వారి యభీష్టములు కరతలాపకంబు లగును. ఈ ఫలమును సాధించుటకై విద్యావంతుల శ్రమంతులు వారి విద్యను భవమును వినియోగించి దేశ సేవను జేయుట పరమ ధర్మమని పరిగణింపబడుచున్నది.

హిందూదేశమును ప్రస్తుత యుగమునందు విదేశీయులైన బ్రిటీషు ప్రజలు పరిపాలించుచున్నారు. బ్రిటీషు పరిపాలనము భారతీయులకు ప్రబోధమును కలిగించినది. నూతనాదర్శములు తెలియొచ్చినవి. నూతనభావము లుదయించినవి. నూతనాశయ కలిగినవి. భారతీయుల హృదయంబులందు గలిగిన యాశలను భావములను ఆదర్శములను వర్తమాన మహాసంగ్రామము స్థిరపరచినది. బ్రిటీషు ప్రజల భావము లత్యుచారములు. బ్రిటీషు పరిపాలనము ప్రాతనిధ్య పరిపాలనములందు ప్రముఖము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము దిగంత వ్యాప్తమైన మహా సామ్రాజ్యము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములందు కొన్ని భాగములు స్వపరిపాలనమును గలిగియున్నవి. బ్రిటీషు ద్వీపములు ధర్మ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునకై యుద్ధమునందు జేరినవి. సామ్రాజ్యాంతర్యాగము లన్నియును యుద్ధమునందు బ్రిటీషు ద్వీపములకు పరమేశాస్న హముతో సహాయమును జేయుచున్నవి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య భాగములందు ముఖ్యభాగమైన భరతఖండమును మహాసంగ్రామమునందు బ్రిటీషు ద్వీపములకు పరమేశాస్న హముతో సహాయము చేయుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు గల ప్రఖ్యాత రాజనీతిజ్ఞులు భరతఖండమువలన సంగ్రామము నందపారమైన లాభము గలిగినదని దృఢముగ జెప్పుచున్నారు. లోకమునందు పరిస్థితు లన్నియును ననుకూల స్థితియందున్న పుడు భాగీయులు వారి మాత్స్యజేతమునందు స్వపరిపాలనాదర్శమునకు సద్భక్తులైన రాజ్యాంగ సంస్కరణములను నభిలషించుటయందు విచిత్రమేమియును లేదు. లోకమునందలి టను స్వాతంత్ర్య వాతావరణము వ్యాపించినపుడు హిందూదేశమునకు సంయుక్తమహా వాతావరణమువలనను చలనము కలిగినది. ఆచలనమునకు ఫలము శ్వరాజ్యము, స్వపరిపాలనము, రాజ్యాంగ సంస్కరణములు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఫలవంతము లగుటకు పాలక పాలితుల యభ్యోగ్య సాహచర్యము వాంఛనీయము. ప్రస్తుతము భరతఖండమునందు వ్యాప్తమైయున్న రాజ్యాంగములను పరిశీలించినపుడు, ప్రజలు బాగుగ పరిపాలింపబడుచున్నారని యంగీకరించినను, పాలనమునందు ప్రజలకు గల దుర్బలము వ్యక్తమగుచున్నది. రాజ్యాంగములందు ప్రజాబలమును కృత్రిమేనీ భరతఖండము నుద్ధరించుటయే స్వపరిపాలనమునకు ప్రయోజనమని సంస్కరణములను విచరించిన వాగలకు వెల్లడి యగుచున్నది.

హిందూదేశ పరిపాలనము బ్రిటీషు ద్వీపవాసుల వశమైన విధము విచిత్రముగ నుండును. ప్రాగ్యాణిజ్య సంఘము నుండి 1858 సంవత్సరమునందు హిందూదేశ సామ్రాజ్యము బ్రిటీషు రాజ్యాధిస్థితలకు సంక్రమించినది. హిందూదేశమును 6000 మైళ్లు మారుమనందు నివసించి పరదేశీయులు పాలించుట వలనను రాజ్యాంగ నిర్ణయంబులు క్లిష్టములుగ నున్నవి. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు నాలుగు గంతులంబులు గలవు. 1. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్య

పాలనమునకు వలె బ్రిటీషు పార్లమెంటు మూలస్థానమై యున్నది. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు సంబంధించిన ముఖ్యకాసనము లన్నియును పార్లమెంటు శక్యతని బడతునలసి యున్నవి. హిందూదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణము రాష్ట్రీయ రాజ్యాంగ నిర్మాణములు పార్లమెంటు వలన నిర్మింప బడినవి. హిందూదేశ రాజ్యాంగములను నిర్ణయించుటకును విచరించుటకును పార్లమెంటు సభ్యులకును పార్లమెంటు సభ్యులను నెమ్మది నడి బ్రిటీషు ప్రజా వర్ణమునకును నధికారము గలదు. 2. పార్లమెంటు కాసనములను నిర్వహించుటకు హిందూదేశ మంత్రి గలడు. మంత్రి సభయును గలదు. బ్రిటీషు ద్వీపము లందు వ్యవహార ద్రవ్యమంతయును హిందూదేశ మంత్రి వ్యయము చేయుచుండును. మంత్రికిని మంత్రి సభకును విశేషమైన యధికారముగలదు. 3. గవర్నరు జనరలునకు సామ్రాజ్య కాసనసభకు రాజ్యాంగములను నిర్ణయించుటయందు హిందూదేశమునందు విశేషాధికారము గలదు. 4. రాష్ట్రపాలకులకును రాష్ట్రీయ కాసన సభకులకును రాజ్యాంగ నిర్మాణము లందు విశేషమైన యధికారము గలదు. అధికారవర్ణమునందు గల విశేషాధికారమును తగ్గించుటయును దానిని ప్రజాధీనము చేయుటయును రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు ఫలము. ఆఫలము హిందూదేశ పరిపాలనము నేరితని సంస్కరించిన గలుగ గలదో యోచనార్హమగుచున్నది. జాతీయ మహాసభ మహమ్మదీయ మహాసభ స్వరాజ్య సమితి కోరెడి స్వపరిపాలన నిర్మాణము రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కేరితని దోడ్పడునదియును జేరొక వ్యాసమునందు వివరింప బడును.

ప్రాప్తజేతరులు, వర్ణవివక్షత

(సోషలు రిఫారము అడ్వొకేటు.)

ప్రాప్తజేతరులు వెలువరించిన ప్రకటనప్రకృతి కల్గ వివక్షతను ఖండించుచు, సాంఘికములయందు ప్రబలియున్న బహిష్కారము, కార్య మాదిగాగల దుర్బలము లడుగంటుగాక యని యాశీర్వదించుచున్నది. ఇటీవల కోయంబుత్తూరు నగరమున జరిగిన అబ్రాహ్మణ మహాసభయందు, తదవ్యక్తుని ధోరణిగూడ వై తీర్వవనె యున్నది. వర్ణవివక్షత గల దేశమున ప్రజా పరిపాలనాశయములు కార్యరూపకములు గానే రవు. అన్ని సంఘములవారును సమానముగ మహ్మ-స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండవలెను. అబ్రాహ్మణులక్రింద జేరునన్ని తర గతులవారి నేక మొనర్చుటయే మాయుద్దేశ్యము. రాజకీయ యాస్పత్ర్యమును బడయుటకు మనము ప్రభుమన సంఘమున నున్న మేధావు తల్లలకు తుద ముట్టింపవలయును. ఈయుద్వ్యమమే మన కార్యక్రమమునకు మార్గదర్శకమై యుండవలెనని సభాభ్యుత్సాహువచించి యుండెను.

కాని ప్రాప్తజేతరోద్యమమునకు సంబంధించిన ప్రకటనముల నన్నిటిని కలయజూచిన మాకు విశేషమగు నాకాభంగము కలిగి, విచారము కలిగినది. అబ్రాహ్మణనాయకుల ప్రసంగమునందు మగతనము కానరావచ్చును. బ్రాహ్మణ దూషణమున నీ నాయకుల వచనములును, వర్ణ సంస్కరణమున వీరి స్వార్థరేఖలు పొందుపడకున్నవి. మోమురాలు ఖండనమున నీ మహానీయులు ఖచితముగ బలమయి నాకాని సాంఘిక న్యాయమును విషయమున వీరి పలుకులు స్పష్టముగ నుండుట లేదు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమ మారంభమైనది మొదలుకొని వీరలయందు దిట్టి యసందర్భముగు భీరుత్వమును గనిపెట్టితిమి. తమ ప్రకటన ప్రత్యేకమున త్యాగరాయశ్రేష్ఠి గారు “ప్రతి వర్ణమువారును తమ వర్ణమునకు సంబంధించిన యంతములను చక్కజేసి కొనవలయును” ని యనియున్నారు. ఇచట “వర్ణము”న వీరియభిప్రాయ మేమి? వర్ణమన, శ్రేష్ఠి, నాయకు, వేలాల, నాయకు అను వర్ణములలో అట్లయినచో వర్తమానమున నున్న వర్ణ వివక్షతను వీరెట్లుడుగంటించిన వారగుదురు? బ్రాహ్మణులను పడెట్టుచు, బ్రాహ్మణులచే నెలకొల్పబడిన సాంఘిక ధర్మములను వీరు బానిసలకలె ననుసరించిన వారు కారా?

అబ్రాహ్మణోద్యమమునకు రాజకీయమే గాక సాంఘికవిషయముల గూడ నిదానములై యున్నవని పలు సార్లు యెత్తి పలుకబడియున్నది. తామితరులకు బోధించు నీ విషయములను ఆచరిణమున బెట్టినను బ్రాహ్మణ నాయకులు సాహసముగలవారైనచో తమ సంఘసంస్కరణ కార్యక్రమముతోడ వెలువడనుగు. రాజకీయ, సాంఘిక

విషయములయందు హిందూదేశ మున్నత దశలోనికి గొని వచ్చుటయే ప్రభుభుమన కాంగ్రెసు మహా సభవారి యాశయమై యుండెను. రానురాను కాంగ్రెసువారు సాంఘిక విషయములను విడచిపెట్టిరి. కాంగ్రెసుసభవారు పన్నిన యంత్రమునె చున యబ్రాహ్మణ నాయకులుగూడ నేడు యత్నించుచున్నారు. కోయంబుత్తూరు సభలో కొనర్పబడిన తీర్మానముల బరికించినచో నిజస్థితివెల్లడికాగలదు. వర్ణవివక్షతను రూపుమాపుటకుగాని, నిప్పుజాతుద్ధరణమునకుగాని సంబంధించిన తీర్మాన మొక్కటియు గానరావచ్చును.

అబ్రాహ్మణులలో నున్నతరులకు లీ యబ్రాహ్మణోద్యమమును లేవదీసిరి. అబ్రాహ్మణుల కందరమనుగాక, వారిలో కొన్ని ముఖ్యులగు సంఘములకు మాత్రమే తామప్రతిభలమని త్యాగరాయశ్రేష్ఠి గారు తమ ప్రకటన ప్రత్యేకమున నుడిచి యున్నారు. గనుక కోయంబుత్తూరులో జరిగినసభ అబ్రాహ్మణ సభయందముఖ్యులగు సంఘములమాత్రమే చేరియున్నవి. సభవారి యుద్దేశమేమైన యుండును? అధికారములు, స్వాతంత్ర్యములు సాధ్యమగునంతవరకు చేజక్కించుకొనుట వీరల తలంపు. చున స్థితి గ తుల నభివృద్ధి పగుచుకొనుటకై మనము పాటుపడుచుంటిమని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కోయంబుత్తూరు సభయందు వెల్లడించి యున్నారు. సభాభ్యుత్సాహు గూడ నాహ్వాన సంఘాధ్యక్షునివలె బలికియున్నాడు. మాలపల్లెలు మున్నగువానిని వీరందరును సంపూర్ణముగ మరచి పోయిరి. గనుక కోయంబుత్తూరు సభయందు స్వాతంత్ర్యము కొందరు సమాజేతమైరి. అచివేటలకు తమ తమ పుత్రులకును, సోదరులకును దొరతన పుట్టుక వ్యంగములను లభ్యపఱచుట వీరి పరమావధి. ఈ యుద్వ్యోగము లన్నిటియందును బ్రాహ్మణుల పూరించియుండుటచే వీరు క్రాద మూర్తులైరి.

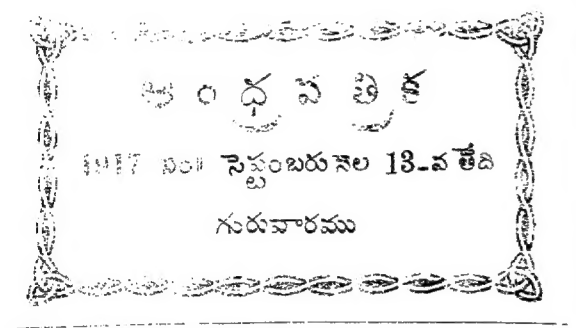
స్వాతంత్ర్యమై యీ యబ్రాహ్మణోద్యమములవలన రించుచుండినందుల కా, సభాభ్యుత్సాహు “మన వాదముదారభావోపేతమై యున్నతీ స్థాన మలంకరింపదగి యున్నదని వచించుట; వర్ణవివక్షతపై నీ యబ్రాహ్మణులు బహిరంగముగ దాడివిడిసినగాని హాస్యాస్పదమగుచును.

దొరతనమువారికి సలహా మొసగుటకుగాని, పరిపాలనమును నడపుటకుగాని, నియామకముగు నన్ని వర్ణ సంఘముల యందును అఖిలసంఘములకును ప్రతినిధు లుండవలయునని కోయంబుత్తూరు సభయందు తీర్మానము జరిగియున్నదని బ్రాహ్మణేతర వర్ణ నాయకులు ముగవకుండురు గాక!

పంచములు మున్నగు వీరకులజులు వీరలను తమనాయకులుగ గణించురని యబ్రాహ్మణ సోదరులు విశ్వసించుచున్నారా? వర్ణ వివక్షతను విడచిపెట్టిన గాని, ఆచిరకాలముననే, పంచములు మున్నగు వారి యుద్వ్యయమున నుండి విడిపోవుదురు. ప్రత్యేక సంఘముల ననుసరించిన ప్రాతనిధ్యము లభ్యమైన యెడల అబ్రాహ్మణ మోక్షాంతరముల రెండు తెగలుగ విభజింప వలయును - (1) విద్యా సంపన్నులు (2) విద్యా విహీనులై కేవల మనాగరితులుగ నున్నవారు. తమ సంఖ్యకుబట్టి తమకున్న పాలకకర్మములయందును ప్రాతనిధ్య వియవలసినదని యీ రెండవ తెగనాగు కోయరురు వోట్ల వో స గు సా తంత్ర్యము నంగ నీ రెండవ తెగవారికి తగు విద్య యుండక పోయినచో, దొరతనమువారు వారి పక్షమున తామే ప్రతినిధుల నేర్పగుతురు. అంతయు గాని శ్రీ త్యాగరాయశ్రేష్ఠి మున్నగు పూర్వాచార పరాయణులు తమ ప్రతినిధులుగనుండ నీ తెగ వారంగీకరింపరు. ఈ విషయమును గూర్చి అబ్రాహ్మణులలోని తెగ్గున జాతుల వారిలో చాలవరకు కలవరము జనించినది. వీరింద రచిత కాలముననే సమాజేతమై అబ్రాహ్మణోద్యమములకులజుల చర్యలగూర్చి తమ యసమ్మతిని వెలువరించిన గూడ మాకాశ్చర్యముకలుగదు. ఈ ప్రమాదమును నివారించ బ్రాహ్మణేతరోద్యమములకు వాంఛించినచో వారు తక్షణమే కార్యాచరణ పరులు గావలయును. కనుక అబ్రాహ్మణోద్యమము వ్యతిరేక వివాదమునకై పాటుపడు నుద్వ్యయమని వీరు ప్రకటింపవలయును. పూర్వాచార పరాయణుల నీ నాక్యములు కణింపముగ నుండిచో, అన్ని సమయముల (బ్రాహ్మణులు సహా) నేక మొనర్చుట కి యుద్వ్యయము వెలువడిన దని యైన స్పష్టముగ ప్రకటింప వలయును.

నిర్బంధములు:— ఆనిబెసెంటు, వాడియా ఆరిండేలుగార్లు, మహమ్మదాలీ మోదాలీ గార్లను ఇక రెండుదినములలో విడుదల చేయుదు రని సింలానుండి తెలియుచున్నది.

బహుయానా శ్రమకే.	
విజ్ఞానములు, భాషావిజ్ఞానము, మనకర్తవ్యము, ప్రజావాద స్వరాజ్యము	2
రాజ్యాంగ సంస్కరణములు, బ్రాహ్మణతరులు, వ్యవసాయము	3
ప్రభుత్వము	
కాంగ్రెసు సంస్కరణవిధానము	4
వాస్తవ - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధమునకు సంగ్రామము	
విశేషాంశములు	6,7
వృత్తాంతములు	8
సాక్షివాస్తవము	9
సామ్రాజ్యవాదము	10
ఇంగ్లీషుతంత్రవాదము	11,12,13
సామ్రాజ్యవాదము	14
ప్రజాభిప్రాయములు	15

కాంగ్రెసు సంస్కరణవిధానము

—(0)—
I

దేశీయ మహాజనసభయు, మహమ్మదీయ మహాసభయు అంగీకరించిన సంస్కరణ విధానము భారతీయులయందరి యామోదమునక్రమ క్రమముగ బడయుచున్నది. కాంగ్రెసు విధానమునకు వ్యతిరేకముగ దీర్ఘానిచుదురని తలచిన కోయంబస్తారు బ్రాహ్మణేతరసభ గుడ జాల వరకు ఏ విధానమునో యనుసరించెను. రాజకీ యాభివృద్ధి కనుకూలరగు బ్రాహ్మణేతర ప్రము ఖులు కాంగ్రెసు విధానమే హైందవప్రాత్యేకమునకు ముఖ్యపర మని ప్రకటించియుండిరి. మహమ్మదీ గాంధీగారు, గుజరాతు దేశమునందు ఎల్లరకును ఈ విధానమునుగూర్చి బోధించి, వారి అంగీకారమును సూచించు విజ్ఞాపనము దయారుజేయ, గుజరాతు సభవాసి ప్రోత్సాహపరిచి, వారిలో కార్యోత్సాహము బురికొల్పిరి. మాంటాగూ గా రుడెండులోపల, భారతీయు లెల్లర యభిప్రాయము సేకముఖమునకు దీసికొనివచ్చుట యత్యవ సర మని తెలుపుచున్నారు. ప్రజలయిష్టము ననుసరించి పరిపాలింపుచూ, ప్రజలకు బాధ్యత వహించి ప్రభుత్వస్థాపనము స్వపరిపాలనాశయ మూలసూత్రమని నాగరిక దేశము దెల్పడలను యంగీకరింపబడినది. ఆంగ్ల దేశమున పార్లమెంటు సభయే, ప్రజాప్రతినిధిసభ, ప్రజలకు వ్యతిరేకముగ యీసభ ప్రవర్తించినయెడల, ప్రజాభిప్రాయము సేకముఖమునకు దెచ్చి ప్రజాప్రతినిధుల దొలగిం పవచ్చును. అందుచే ప్రజాపరిపాలనము ఆంగ్ల దేశమున పూర్ణాభివృద్ధి జెందినది. బాధ్యత గల పరిపాలనము అధినివేత రాజ్యములలో గూడ ప్రబలియున్నది. కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో ప్రజలకు బాధ్యతవహించు ప్రభుత్వము ను వెంటనే స్థాపింపవలయు నని గోరియుండలేదు. స్వపరి

పాలనా ప్రతిష్ఠాపనకును ప్రథమ సోపానము నిర్మింపవలయుననియే కాంగ్రెసుసభవారు గోరిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణములకును, బాధ్యతగల స్వపరిపాలనమునకును జాల వ్యత్యాసము గలదు. ఈ సభ్యమును ముఖ్యముగ అచి, కాంగ్రెసు విధాన మునుగూర్చి గొందరు స్వాతంత్ర్య విముఖులు అపోహల గల్పించుచున్నారు. ఈ సంస్కరణము లు విప్లవమును గలిగించునని గొందరును, తక్షణ స్వరాజ్యమును కాంగ్రెసు సంస్కరణములు సూ చించుచున్న దని మరికొందరు భ్రాంతిని గలిగింపు చున్నారు. సక్రమాభివృద్ధికై పాటుపడు చున్న కాంగ్రెసు నిలుల దూషించుటచే, ప్రజాసామాన్యమున గొందరకు కాంగ్రెసు సంస్కరణములన భయోత్పాతము గలుగవచ్చును. కొందరు ప్ర ముఖులు కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానము ఆలో చన విశేషము లేకుండ తొందరలో నేర్పాటు గావింపబడిన దనియు, చట్టములో నేవియో దోషము లుండనచ్చుననియు సంశయాత్ముడై యున్నారు. కాంగ్రెసు విధానము నేర్పాటు గావింపక పూర్వము, 19 మంది సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభ్యులు గూడి యోచించి ఒక విధానము దయారుజేసియుండిరి. దీనిని కాంగ్రెసు సంఘమువారును మహమ్మదీయ సంఘము వారును, విడి విడిగా నాలోచించి విధానముల దయారుజేసిరి. పిమ్మట నుభయుల ప్రతి నిధులునుగలసి దీర్ఘముగ నాలోచించి వివరముల నన్నిటిని దిన్నగ వ్యక్తీకరించిరి. అఖిలభారతీయులు సమావేశ మగు దేశీయమహాజనసభయందును మహమ్మదీయ ప్రముఖులు గూడిన మహమ్మదీయ మహా సభయందును సంస్కరణ విధానము పూర్ణాంగీకారము బడసినది. అట్టి విధానము నా లోచన లేకుండ దయారుగావింపబడిన దని నుడు వుట యజ్ఞతను వెల్లడిజేయును. ఎట్టి విధాన మయినను, ఆచరణకు దెచ్చినపుడు గాని దాని లాభ నష్టములు దెలియవు. సిద్ధాంతపూర్వకముగ సం పూర్ణత ఎట్టి విధానమున కయినను దే బ్రయత్నిం చుట గౌరవాలిన కార్యము. బాధ్యతగల ప్రభు త్వస్థాపనమున కీ సంస్కరణములు దారి జూపు చున్న వా యనియే మన మిప్పుడు విచారింపవల సిన ముఖ్యాంశము. ఇవి ఆచరణయోగ్యము లగునో గానో కనుగొనుట, దేశాభిమానుల కర్త వ్యము. సంస్కరణ విధానము నిజమగు లాభ ముల సమకూర్చునని విశ్వసించి నపుడు, అది సర్వజనాంగీకారము బడయుటకు ప్రయత్నముల గావింప వలయును. ఈ సంస్కరణముల ప్రయో జనము గూర్చి నిదివర కనేకమారులు వ్యక్తపరచి యుంటిమి. కాని యీ తరుణమున భారతీయు లెల్లరును వీటిని గూర్చి తిరిగి మననముజేసి, దేశ సాధులలో దురభిప్రాయము లున్నయెడల, వాటి ని బారద్రోలుట యత్యవసర మని నివేదింపు చున్నారము. ఈ సంస్కరణముల గూర్చి ఎల్లరకు దెలియుటకు, ఇప్పుడు ప్రబలియున్న ప్రభుత్వ విధానమునకును, కాంగ్రెసు సంస్కరణములచే లభ్యమగు ప్రభుత్వవిధానమునకు వ్యత్యాసము గ్రహించుట ముఖ్యపరము. అప్పుడు గాని రాజ్యాంగసంస్కరణవశ్యకత, గరితలామలకము గా నెరగు.

1883 వ సంవత్సరమున ఛార్టరు ఆక్టు పుట్టిన దగ్గరనుండయు, 1909 వ సంవత్సరమున మార్లే గార్ సంస్కరణములు దేశములో ప్రాబల్యము గాంచునపుటివరకును, జాతీయజీవితమున గొంత యభివృద్ధి గలిగిన దని యంగీకరింపక దప్పదు. కాని దానివిషయమై చర్చించుట కిది సమయము

గాదు. 1909 వ సంవత్సరమున మార్లే ప్రభువు గారు ఇండియా కౌంసిలు శాసనమున మార్పుల గావించిరి. శాసననిర్మాణ సభలను విస్తరించు టకు బూనిరి. సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో ప్ర భుత్వోద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుగ నేయుచుబడెను. రాష్ట్రీయశాసన నిర్మాణసభలలో ప్రభుత్వో ద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుగనుండవలయు నను నియ మము దొలగించిరి. శాసన నిర్మాణసభలలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య వృద్ధిజేయబడెను. పార్ల మెంటుసభలోవలె, ప్రజాసామాన్యమున కవసర మగు విషయములగూర్చి ప్రశ్నలనడుగుటకు ప్రజా ప్రతినిధుల కధికార మొసగబడినది. ప్రభుత్వ రాజ్యాంగసభలో హైందవభ్యు లొకరు నియమిం పబడిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి సభలో గూడ భారతీయసభ్యులకు చావుసంగిరి. మార్లేప్రభువు గారు అరచేతిలో వైకుంఠము జూరని యప్పటి కాంగ్రెసు నాయకులు దలచిరి. బాధ్యత గల ప్రభుత్వస్థాపనమునకు మార్గమేర్పడినదని, ప్రజా నాయకు లువ్యిష్టాదిరి. ఆసంవత్సరమున చెన్న పురిలో జరిగిన దేశీయ మహాజనసభ యందు, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ మొదలగు ప్రము ఖుల వాగమృతమును గ్రోలినవారికి, రాజ కీయ పరమావధిని హిందూ దేశము దాటినదనియే తోచెను. 1909 సంవత్సరము ఏప్రియలు 1 వ తేదిన ఇండియా కౌంసిలుబిల్లును బ్రవేశ పెట్టు నుద్దేశముగూర్చి ప్రధానమంత్రిగారి తీరున నుడి వియుండి. “ప్రస్తుత సమయమందు ప్రభు త్వోద్యోగ పరంపరచే, శాసన నిర్మాణ సభల త్రాళ్లు వెనుకనుండి లాగబడుచున్నవనియును, శాసననిర్మాణసభలు యంత్రములచే నడువబడు కీలుబొమ్మలను బోలియున్నవను నభిప్రాయము భారతీయులనుండి తొలగించుట యత్యవసరము.” ఇట్టి పటమును ప్రభుత్వము వారు సుదర్శించు చే, ప్రజలు అత్యాశల జెందియుండుట సహజ ము. కాని మార్లేప్రభువుగారు తమ సంస్కరణో త్సాహము మితిమీరకుండ, తన మనోదృష్టి వ్యా పించునంతవరకు హిందూ దేశమునకు పాక్షిక మెంటు సంబంధమగు ప్రతిష్ఠాపనల బ్రవేశ పెట్టుట నష్టదాయకముగ బరిణమించు ననియు, కన్నడా దేశములోని యన్నిచోక్కా, హిందూ దేశమున ధరించుట దుస్సాధ్యమనియు, స్పష్టపరచియుండిరి. హైందవ నాయకులు, తమ విజయోత్సాహములో నీ హెచ్చరిక యొక్క సంపూర్ణము నపుడు గ్రహింపలేకపోయి.

ఫలితమెట్లుల బరిణమించినది? 1909వ సం వత్సరము వరకు, ప్రభుత్వములో భారతీయుని కెట్టిభాగ మొసగబడలేదు. పిమ్మట రాజ్యాంగ సభలలో భారతీయులకు బ్రవేశము గలిగినను వారు ప్రజలకెక్కుడు లాభ మొనర్చలేక పోయిరి. ప్రజలకు వారిపై ఎట్టి పలుకుబడి లేకపోయెను. విదేశ నిరంకుశాధికారుల బదులు, దేశీయనిరంకు శాధికారులు పరిపాలనయందు పాల్గొనిరి. శాస ననిర్మాణ సభల విషయమై గావింపబడిన సం స్కరణములు ఎడమపుల్ల బరగినవి. ప్రజా ప్రతినిధులకు నుపన్యాసములు మరి గొన్నిటి నొసగుట కధికారముగలుగబడవచ్చు, ప్రభుత్వవిధా నమును మార్పుటకు వారి కెట్టి యధికార మొస గబడలేదు. బడ్జెటు నిర్మాణమునందు వారికెట్టి హక్కులులేవు. ప్రజలకు తా మెట్టి యుపకార మును గావింపలేమని నిరాశ జెందియే గౌరవ నీయులగు రామచంద్రరావు పంతులుగారును, రామూనుజాచార్యుల గారును, శాసననిర్మాణ సభలో తమ యసహాయతను వెల్లడించి

యుండిరి. ఇక, రాష్ట్రీయసభలోని యనద్యోగ సభ్యుల యధికసంఖ్య నిరుపయోగమయ్యెను. వీర లలో ప్రభుత్వనియమితులును, యూరపియనులు ను జేరియుండిరి. ప్రభుత్వనియమితులలో, గౌరవ నియులగు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారివంటి వాగుదప్ప, యగిలిన వారందరును దప్పకుండ ప్రభుత్వపక్షమున సమ్మతులను సంగుచుండిరి. తమకు స్వము గలుగు విషయములలో దప్ప, యగిలిన సమయములందు యూరపియను సభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులకు వ్యతిరేకపక్ష మవలంబించిరి. ఇంతియ గాక ఆయుధ శాసన ప్రాబల్యము, సైన్యమున విచ్చుకులుగ నుండుటకు వీలు లేకపోవుట, అధినివేత రాజ్యములలో ఇండొచరు పద్ధతికి లోబడుట, మొదలగు కష్టముల గమనించిన, భారతీయులకు స్వదేశములో ప్రభుత్వపరిపాలనమునందు జో క్యము లేకుండగ, విదేశములలో అతిహింసముగ జూడబడు చుండిరి. అందుచే హిందూదేశము గోరునది స్వపరిపాలనము గాని, సుపరిపాలనము మాత్రమే గాదు. స్వాతంత్ర్యనిర్వహణమునకై గావించబడు చున్న ఘోరసంగ్రామము భారతీయులలో డాగినవాంఛలను బహిష్కరము గావించెను. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని చక్కబెట్టుటకే, 19 మంది ప్రజాప్రతినిధులు సంస్కరణ విధానమును బ్రచురించిరి. ఇట్టి మేహదాశయములతోనే, కాంగ్రెసు సంస్కరణములు వాంఛింపబడెను. స్వపరిపాలనమునకు కాంగ్రెసు సంస్కరణము లేటలు, బునాదుల వైచునో రేకటిదినమున దెలిపెదము.

—(౦)—

మొయిలు పత్రికా దూషణము.

—:౦:—

మొయిలుపత్రిక భారతీయుల దూషించుటతో సంతృప్తిజెందుటలేదు. స్వదేశీయులగు లేబరు, రాడికల్, పక్షమువానిని గూడ దూషింప మొదలిడినది వీరు గావించిన పాపము, భారతీయులపై సానుభూతిని జూపుటయే. హైందవ రాజకీయోద్యమము ప్రజాపరిపాలనమునకు వ్యతిరేకమట! అందుచే లేబరు కక్షవారికిని, హిందూదేశ రాజకీయసంస్కర్త గల బాంధవ్యము అసహజమట! కావున భారతీయులలోని మితవాదులు, ఆంగ్లేయుల లోని సామ్రాజ్యాభిమాన వాదుల (Imperialists) జేరి, వారిద్వారా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల బడయ యత్నించుట భావ్యమని, మొయిలుపత్రిక బోధించుచున్నది. అంతియగాని, ఇంగ్లండుదీప్తము దాటి, యభిమానము ప్రవహింపని రాష్ట్ర మార్కెట్టాల్లు మొదలగు పరిశ్రామికకక్షవారితో పోత్తు నష్టదాయకమని మొయిలుపత్రిక హితముగఁబోలుచున్నది. ఈ హితమంతయు హేళామురోలు జట్టులో జేరిని భారతీయులకు మాత్రమే యొసగబడుచున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాభిమానులలో జేరినవారు కర్షకు, మిల్లరు ప్రభువుగారు. వీరల ప్రజాసానుభూతి గూర్చి, భారతీయులకు విశేషముగ జెప్పనక్కరలేదు. అట్టివారి సానుభూతికారకై యపేక్షించుటయన నెట్టిదో యూహించుట సులభసాధ్యము.

కుంభకోణము ప్రభుత్వకళాశాలలో, హిందూదేశము బీదదేశనూ కాదా యను విషయమునుగూర్చి చార్చిత్రవిషయక సంఘమున చర్చింపబూసుకొనిరి. ఇందుకు మొయిలుపత్రిక సహంపజాలక, కళాశాలవారిపై, విద్యాశాఖాధికారులు తగుచర్య జరుపవలయు నని సలహా యొసగినది. ఇంతియ గాక, న్యూయిండియా పత్రికాసంపాదకులగు తెలంగుగా రాసభలో నువన్యసింఛెదరని మొయిలుపత్రిక యన్వృతమువాసినది. కుంభకోణముకళాశాలాధ్యక్షులు స్టాఫుగారు. వీ రాకళా

శాలలో బని ప్రారంభించిన నాటినుండియు కళాశాల సత్వరాభివృద్ధిజెందుచున్నది. వీరు విద్యార్థులయెడ బ్రేమ జూపుచూ, వారిచే బ్రేమింపబడుచున్నారు. విద్యార్థులు రాజకీయోపన్యాసములకు వెడలుటకు దొరతనపు లుత్తరువు నిషేధింపుచున్నను, రాజకీయ విషయములను కళాశాలావరణములో జర్పించు కెట్టియభ్యంతరము లేదని వెంట్రైండు ప్రభువు గారు చెప్పియుండిరి. అందుచే విద్యార్థులకు రాజకీయజ్ఞాన మలవడుటకు స్టాఫు గారు ప్రయత్నించు చున్నందుకు, వారిపై మొయిలు పత్రిక ధ్వజమెత్తినది. నిన్నటి సంచికలో హిందూదేశ దాడిద్యమను గూర్చి కళాశాలలో జర్పించుట యపాయకరమనియు, హిందూదేశమునుండి ధనము బయటకు బోవుచున్నదను సిద్ధాంతము రాజద్రోహులచే ముప్పది వత్సరముల నుండియు చాటబడుచున్న దనియు, మొయిలు పత్రిక వ్రాసినది. ఇందుపై బుష్ బీయనుపేరుతో నేటి మద్రాసు టైముస్ పత్రికయందు తగు సమాధాన మొసగబడినది.

“కాలేజి విద్యార్థులు రాజకీయ విషయముల జర్పింపకుండ నెందు కరికట్టబడవలయునో నాకు దెలియుట లేదు. అట్టి సభలో ఆగ్రాసనాథపతి యొకరుండి విద్యార్థుల చర్చను సవ్యమగు మార్గముల నడుకజాలి యుండును. అశాంతి ప్రబలిన కాలములో నుదేకము గలిగించు సభలలో పాల్గొనుట సమంజసము గాదు. కాని స్వదేశవిషయముల జదివి వాటిని చర్చింపకుండ విద్యార్థుల నాటంకపెట్టుటయం దర్థమేమియు లేదు. విద్యార్థులకు ప్రస్తుతరాజకీయ విషయముల దెలియకుండ, యొక్క వాడు వారు పౌరస్వభావ్యతలవహించుట లాభకరముగా” దని బుష్ బీగారు వ్రాసిరి.

నిన్నటి దినమున ప్రచురింపడిన తంత్రీనాట్రలలో, సమర్థుగారు దేశీయమహా సభను బాంబాయికి, గాని మద్రాసునకు గాని మార్చనలయునని కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు దెలియ జేసినటుల గాన నగును. ఇంతకన్నను అవ్యక్తప్రసంగము వేఱుడదు. ఈ లేఖ మొయిలుపత్రిక దూషణ కాధామయినది. హిందూదేశమునందు వివిధప్రదేశములందు, దేశీయమహాసభ జరుపబడి, ప్రతిసభ వారును తమసభయే ప్రజాసభయని పోరాడుచుండిన విచిత్రముగ నుండునట. అందుచే నొకసభను కోయంబత్తూరులో, జరుపు టుచితమని మొయిలు పత్రిక పరిహాసము గావించుచున్నది.

ఆంగ్లో హైందవపత్రికల యపహాస్యములకు లోను గాకుండుటకయినను, నాయకులందరు నిరర్థకమగు మనోవైషమ్యముల విడనాడి, జాతీయైకమత్యము గాపాడి, కలకత్తా దేశీయ మహాసభ సభను జయప్రదముగ నిర్వహింప గోరుచున్నారు.

—:౦:—

రుష్యా దేశస్థితి.

రుష్యా సైన్యము జర్మను విజృంభణము నాపి, జర్మనుల పురోవృద్ధిని జయప్రదముగ అవరోధించు చున్నందున, ఆశాలతికలు తిరిగి యుద్ధవిల్లి సంతసమును పురిగొల్పుచున్న సమయమున, నంతఃకలహములు ప్రబలుచున్న వను మేముగ నంటిగార్త ఆందోళనమునకు గారణమవుచున్నది. కార్నిలాఫ్ నేనానాయకును, కెరెన్స్కీ మంత్రికిని యభిప్రాయ భేదములు ప్రబలియంతర్భుద్ధునకు దారితీపు చుండుట తోచనీయుము. ప్రభుత్వాధికారమును వహించుటకు కార్నిలాఫ్ ప్రయత్నించు చున్నాడు. పెట్రోగ్రేడుపై తన సైన్యముల నడుపు చున్నాడు. కెరెన్స్కీగారికి, ఈ తిరుగ బాటు నడచుటకు సర్వాధికార మొసగబడి

నది. మాస్కోపతననా ప్రభుత్వముపై రాజభక్తిని వెల్లడిజేసినది. కార్నిలాఫ్ ను బట్టుకొనుటకు నుత్తరువు లంఘబడినవి. కార్నిలాఫ్ గారి యుద్ధమును జర్మను కక్ష పాతులహస్తలచులయందున్నదని యూహింపబడినది. పెట్రోగ్రేడును రక్షించుటకు ప్రయత్నములు గావించబడినవి. కార్నిలాఫ్ కుగల బలముగూర్చి పెట్రోగ్రేడునుండి విరుద్ధముగ వైమానము లరుదించుచున్నవి. కార్నిలాఫ్ గారి బలముగిగినదని కెరెన్స్కీగారు ప్రకటించిరి. మరియొక వర్తమానమున కార్నిలాఫ్ గారి సైన్యము పెట్రోగ్రేడునకు ఇరువదిమైళ్ల దూరమునందున్నదని తెలుపబడినది.

అంతఃకలహములు త్వరలో సమసిపోవు నని భావింపు చున్నాము. రుష్యాయొక్క యసమర్థత యుద్ధాంతమును మార్చజాలదు. సంగ్రామము పశ్చిమరంగమున నిశ్చయింపబడును. ఆరంగమున ఆంగ్ల, ఫ్రెంచి, అమెరికను సైన్యములు విజయము బడయగలరు. కాని, పరివర్తమానంతరము, రుష్యాదేశమున నంతఃకలహములు పెరిగి దేశస్వాస్థ్యమునకు భంగము కలుగుట, స్వాతంత్ర్యప్రియులకు విషాదము గలిగింపక మానదు.

—(౦)—

ఆంధ్రప్రాప్తజేతర సంఘము.

శ్రీరాజా కాకర్ల పూడి రామచంద్రరాజు బహద్దరు గారు కాకినాడనుండి మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు.

ఈ నెల ౧4 వ తేదీ వంగళవారమునాడు వెలువడిన యాంధ్రపత్రికలోని ప్రధానవ్యాసములో నుదాహరింపబడిన ప్రాప్తజేతర సభాతాత్పాలిక సంఘమునకు నేను కూడ నొక సభ్యుడనుగా నెన్నుకొనబడినట్లు వ్రాయబడినది. నే నారామచంద్రపురపు విందునకు వెల్లియుండలేదు. నే నిప్పుడు కాకినాడలో కాపురమున్నాను. ఆ తాత్పాలిక సంఘములో నాపేరు వేయబడియెడల అది నాయమతితో జరుపబడలేదు. ఈసంగతి మీ పత్రికలో సదరయిన స్థలమందు ప్రచురింప వేడెదను.

ఎగ్ మూరు బాలికాపాఠశాల:—ఈ నెల 9 వ తేదీ సాయంకాలమున పాఠశాలా కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు సమావేశమైరి. జి.సి.లోక నాథమొదలియారుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. సంఘసభ్యులుగ నుండిన సి. కన్నయ్య నాయుడుగారు యావమునందే క్రితేషు తనందున సంఘమువారికి కలిగిన సంతాపమును నాయుడుగారి కుటుంబము వారికి తెలియపరుచుటకును, సి. జయరాము నాయుడుగారిని సంఘసభ్యులుగ నియమించుటకును, పాఠశాలా గృహమునకు గాను ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఒసగిన 200 రూ॥ లను వందన ప్రార్థకముగ పుచ్చుకొనుటకును సభయందు నిశ్చయింపబడినది.

సైనికోద్యోగులకు విందు:— రావుసాహేబు గంటి వెంకటరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు తంజావూరులో నొక దావాయందు వాదించుటకు బోయి గత వంగళవారమున తంజావూరునుండి చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చుచుండగ తమ బండిలో కొలంబోనుండి వచ్చుచుండిన మేజరు హాల్డనుగారిని చూచిరి. మేజరు హాల్డనుగారు వెళ్లదిలించియున్న మేజరు హాల్డనుగారు చెన్నపురిలో కొన్ని గంటలైన నుండుటకు వీలు లేక పోయినను వెంకటరామయ్యగారు తమకు గావించు అతిథి సత్కారమునకును విందునకు హాల్డనుగారు అతి ఉదారభావముతో సంగీకరించిరి. హాల్డనుగారితో నుండిన ఉద్యోగుల కొఱకు రెండు బ్రాముబండ్లు కాళీ చేయబడి సిద్ధముగ నుంచబడెను. ఆ దినము సాయంకాలమున తమయింటి ఆవరణలో పెద్దవిందు గావించి హాల్డనుగారిని వారితోనుండిన ఉద్యోగుల నుచితరీతిని గారవించి ఆ దినమురాత్రిని వారినందరిని వీడ్కొలుపుటకు వెంకట రామయ్యగారు సెంట్రలు ట్రేషను కలకును వెళ్లిరి.

గ్రామమునగుటకు తీరు:— వైదాపేట మేజస్ట్రేటు గారికి లంచమిచ్చుటకు యత్నించిన గ్రామమునను లక్ష్మీ నారాయణగారిపై తేబడిన కేసులో లక్ష్మీ నారాయణగారికి రిమానముల కరికెతీయక 3000 లు జుల్మానాయు విధింపబడెను ఆ తీర్మానముపై అపీలు చేయక అపీలు విచారణలో న్యాయ మూర్తులిద్దరును భిన్నాభిప్రాయులైరి గాన మూడవ న్యాయ మూర్తి మరల విచారణచేసి రిమానముల కరికెతీయక రిమానములవిడిచి ఖయదుగ మార్చి 300 రూ॥ లు జుల్మానాను స్థిరపరిచిరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతులు విజయము)

ఇంగ్లండు

మిత్రమండలిచారి వర్తకసంఘములు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—మిత్రమండలిచారి సాంఘాతిక వర్తకసంఘ ప్రతినిధులు లండనులో సమావేశమైరి. ఈ సంఘము బెర్లినులోనున్న అంతర్జాతీయ కార్యదర్శిగారి కఠోరతో జేర్చబడినది. బెర్లినునుండి అంతర్జాతీయ కార్యదర్శిగారి కార్యాలయము నెత్తివేయటకు సభవాగదరును వికకంత్వముగ తీర్మానించుకొనిరి. ఈ కార్యాలయమును తటస్థదేశములో నుంచుటకై యితర వర్తకసంఘమువారి యభిప్రాయములను ఆరయుటకు కూడ తీర్మానించుకొనిరి. సుధిసమావేశమున కార్మికుల ప్రతినిధులు కూడ పాల్గొనవలయునని ఇంకోక తీర్మానము నిశ్చయించబడినది.

విరోధ కన్వేషము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—విరోధకన్వేషము దట్టిన నగరమున సమావేశ మగుచున్నది. వలసదేశీయులను మూత్రముల ననుసరించిన స్వపరిపాలన యొక్క చిత్తునిబంధనలనది తయారు చేయుచున్నది.

సీమబాగు చాలకుండుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—“లోకలుఅంతగరు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. సీమబాగు చాలతక్కువగా నుండుటవలనను, తత్కారణమున గాను సగాభగా చాలతక్కువగా నుండవలసివచ్చును. గతక వేసవికాలపు యుద్ధమున అట్టి బహువక్తుకు కొనసాగింపనా యను అంశమును సామ్రాజ్య దొరలననువా రంగీకరించుచున్నారు.

ప్రాణము

విమానశాలపై బొంబులను కురిపించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—నౌకా కార్యాలయమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—వాతావరణము ప్రతిహాలముగ నుండుటచే విమానయుద్ధములు విస్తారముగ జరుగలేదు. శత్రు విమానముకంటి నేలగుల్బబడెను. ఇంకోక దానినిక్రిందకు దొరబోలితిమి. చాట్టావుదగ్గరనున్న విమానశాలపై బొంబులను బరపితిమి. మా వైనిలందరు తిరిగినవచ్చిరి.

డొకకర్కు ఆసుపత్రిమీద బొంబుల వేయుట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—పరామహర్షి ప్రకటించుచున్నారు.—నిన్న రాత్రి జర్మను వైమానికులు డొకకర్కు ప్రదేశమున బొంబులను వైచిరి. ఆ బొంబు లాసుపత్రిమీదపడి 15 గురు శ్రీమంతు గాయములు తగిలెను.

క్రొత్తమండలి వర్తక.

ప్యాంసు, సెప్టెంబరు 12:—క్రొత్తమండలివర్తక పట్టి ప్రాయశః ఈ క్రింది విధమున నుండగలదు. రిబ్బటుగాను విదేశీమంత్రి, తక్కినవారిలో ముగ్గురు ప్రభులపైన సాంఘిక ప్రతినిధులుగ నుండగలరు. అప్పుడు భావనగారందొకరుగ నుండురు. జాతీయ నిర్మాణమంత్రియు, కార్యవ్యాపకమంత్రియు సాంఘిక ప్రతినిధులుగనే యుండవచ్చును.

జనరలు హేగుగారి నివేదనము

లండను, సెప్టెంబరు 12:—మాన్యు హేగుగారు నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించిరి. హాగ్లోవుకు తూర్పున నేటియదయమున శత్రువులు మావై తలపడిరి. కాని వారిని తరిమివైచితిమి. బుర్గీకోవుకు ఈశాన్యముగను లంబారటు జైదు నకు ఆగ్నేయముగను జయకరచుగు వాడిని సత్పితిమి.

పెయిల్ లీవుగారు ముత్రివర్తము నేర్పరుచుట.

ప్యాంసు, సెప్టెంబరు 12:—బాల్మిక్యేత మంత్రి వర్తము స్వేచ్ఛరుచుటయందు విఫలమగుటచే క్రొత్తమంత్రి వర్తమును నేర్పరుచు పనిని వలసకొంటిని నేటియదయము 1 గంటకు మొనుసల్పుగాను ప్రెసిడెంటు పోయికోతగ గారికి తెలియజేసిరి.

యుద్ధపు రావడి.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—శత్రువులకు ఒత్తిడి విస్తారముగ కలుగుచున్నది. గతసంవత్సరమున సోమియుద్ధమున పోలిన సైనికులిట్లు తెలుపుచున్నారు:—సోమి యుద్ధమున అనేకమందిని బందీలుగ గొంటిమిగాని శత్రువులంతగ పారి గొనలేదు. స్థాండర్సులో మాత్రము బందీలను స్వల్పముగ గొనుచున్నారము. విశేషముగ పైనికులను పాతులను గావించుచున్నారము. శత్రువులు సోమిదగ్గర తమకందకములను గాఢముగ నేర్పరుచుకొని సముద్ర నెదిరి పోరెడివారు. జర్మను సైనికులు మాకు లోబడుటకు నేచియుం డెడివారు మాపైలలు బాబులు వారికి తాకుండగ లోతుగ కందకపు గోతులలో తలలనుదాచుకొనుచుండిరి. బ్రిటిషువారు ముందు కేగినపుడు వారిని మోస పుచ్చెడివారు. స్థాండర్సులో స్థితిగతులన్నియు మేరుగనున్నవి. జర్మనులు తీవ్రముగ ప్రతియుద్ధములను వెంటపెంటనే చేయనాగించిరి. పూర్వమువలె జర్మనులు దట్టముగగూడి చుమ్ముల నెదిరించుటలేదు. మాశేక్స్పి దళములు అపారముగ నుండుటచే జర్మనులకు గొప్ప వ్యయము కలుగుచున్నది. మేమెంతమందముగ ముందుకేగుచున్నను శత్రువులకు ఘోరనష్టములుకలుగుచున్నవి. జూలై 31 వతేదీ నుండి పెక్కుమోతు కొండంతయు మాస్కోధీనములో నున్నది. ఇచ్చాది ముఖ్యుడు అన్వేషక స్థానము. వీనలజేసి జర్మనులు తమ ఖేరంగులను మరలించవలసి వచ్చినది. వై. వెను ముఖ్య భాగమంతయు నిశ్చలముగ నున్నది. రూ. వెజిచి ప్రభువుగారి మూలబలమును చాలవరకు పరిమార్చితిమి. సగటున ఓక్కొక జర్మనుల పటాలమున 12 వేల మందియున్నారు.

రంగమున ఆహారసామగ్రి తక్కువగనుండుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—బ్రిటిషురంగము నందలి విలేఖకు డొడ్డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—జర్మనులు మరి యొక కీతకాలపు యుద్ధకష్టముల ననుభవించ వలయును. ఇంట్లో తమబంధువులందఱును చులచులమాడుచున్నారని వారికి తెలియవచ్చెను. ఆహారస్థితి చాలకఠినముగనున్నదని వారేయ నేకపర్యాయములు హెచ్చరింపబడిరి. సాధ్యమగునంతవరకు ను ఆహారసామగ్రి యుపయోగమును తగ్గింపవలయునని అధికారులు పశేషదే హెచ్చరింపబడిరి. దొరకజాలని వస్తువులకు ప్రత్యామ్నాయముగ హీరకము వస్తువుల నుపయోగించుటకు ఆహారాధికారవర్గమువారు నిరంతరము కృషిచేయుచున్నారు. ప్రథమపంక్తియందున్న సైనికులకు పూర్తిగ ఆహార మొసగ బడెను. అందువలన వారు అలసట వీర్చుకొని నిమిత్తము శివీరములకు బోవునపుడు వారి కాహారముండజాలదు. ముట్టి డియండున్నవారికి బాగుగ ఆహారము లభించుటకుగాను వెనుకనుండువారు ఆకలిచే మాడవలసి వచ్చుచున్నది అందుమూలమున క్రమక్రమముగా జర్మను వైద్యులంతయు బలహీన మగుచున్నది.

మచ్చా

కార్మిలాపుగారి కుట్ర

లండను, సెప్టెంబరు 11:—రుషియను వాయువాగ్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:—కార్మిలాపుగారు పరివర్తనము నకు ప్రతిహాలముగ ప్రవర్తించుచున్నారని సైనిక కార్యక ప్రతినిధుల యొక్కయు రైతుల ప్రతినిధుల కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు సైనిక కార్యసంఘము వారికి తెలియజేసిరి. పెట్రోగ్రాడులోనున్న తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారిని పద భ్రష్టులుగ జేయుటకు కార్మిలాపుగారు వైద్యములను పెట్రోగ్రాడులో మ్యాక్సి మిలీటరు కుట్రను రూపుమాపుటకుని మోస పుచ్చి కొంపోయెను. వాస్తవముగ అట్టి కుట్ర లేనియులేవు. కార్మిలాపుగారి ఉత్తరవులను సైనికసంఘమువారు నిరాకరించవలసినయు పెంటలుకమిటివారి యొక్కయు తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారి కోరిక ప్రకారము ప్రవర్తించ వలసినయు కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు కోరుచున్నారు. కార్మిలాపుగారి కుట్రనంతను సైనికులకు తెలియజేయ వలసిన వారుకోరిరి.

క్రొత్తమండలి వశవరచుకొనుట.

రుషియ అధికారుల వాయువాగ్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:— రీగాసిండుకాఖితిగమున మావేరు వైద్యములు విస్తారము పోరకయే ఇందువలలోయి అపాస్మినుపంక్తిని వశపరుచు కొనిన విస్తారపురస్తాకును, ద్వైవాయధ్య యుద్ధము మాకనుకూలముగ నున్నది. స్లోనికాకు వాయువ్యముగను, రాడాటికి దక్షిణముగను శత్రువుల యవస్థాండమును ప్రతిఘటించితిమి. రఘునియనురంగమునకిం పోలాంగుకు తూర్పుగనున్న ఒకకొండకు వశపరుచుకొంటిమి.

జనరలు కార్మిలాపు గారు ప్రధాననగరముమీదికి బోవుట

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—కరెన్సిన్ కార్మిలాపు గారులకు గలిగిన వివాదమును కాంతమార్గమున నంత మొందింపగలుగుట కెట్టి మార్గములును గన్పించవు. ప్రస్తుతస్థితి చాల విషమముగనున్నదని మంత్రి లొఫ్ఫుకొనుచున్నారు. జనరలు కార్మిలాపుగారు తమ పదవిని విడువ నిరాకరించిరి. అతడు పెట్రోగ్రాడుమీది కంపెన వైద్యము ఆనగరమునకు 75 మైళ్ళ దూరమున నున్నది. పెట్రోగ్రాడు సైనికాధికారి తన పనికి గాజీనామా నిచ్చెను.

ప్రాకు హేగాను కన్వేషము.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—సెంట్రలు న్యూసుస్జెన్సి వారి కోపను హేగను విలేఖకుడు ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు:—రుష్యాదేశపు సైనిక కార్యక ప్రతినిధి సంఘమువారు ప్రాకుహగోము కన్వేషనకు ప్రతినిధుల నంపకుండుటకు తీర్మానించిరి.

జనరలు కార్మిలాపుగారి చివర వరతు

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—పీకాపుడొలకు మధ్య సైనికులందఱును జేరదీయబడుచున్నారు. కరెన్సిన్ గారు జనరలు కార్మిలాపుగారు చెప్పిన దాని కంగీకరింపక బోయిన రణరంగమున విషమస్థితి సంబంధించినది కార్మిలాపుగారి ప్రవాస సైనికాధికారి కరెన్సిన్ గారికి తంతినిచ్చెను. జనరలు కార్మిలాపుగారిని పట్టుకొనుట కుత్తరపీయ బడెను.

కార్యక సైనిక ప్రతినిధుల సైనిక ప్రధానకార్యాలయ మునద్దనున గవర్న మెంటు కమిషనరు, ఫి.గంకోగారు జనరలు కార్మిలాపుగారి నేల సందర్శించి వారి కి యుద్ధము యొక్క స్థితిగతుల నన్నిటిని సీతముగ బోధించు నిమిత్తము వెంటనే కొంతమంది ప్రతినిధుల నంపెను. దొరకెనమువారు యువరాజులోపుగారిని పట్టుకొనిరి. అతడు పూర్వపు ప్రధాన మంత్రికాడని తెలియుచున్నది. దొరకెనమువారు చురి 80యంది నిగూడ పట్టుకొనిరి. సాంఘిక కార్యక ప్రతినిధి సంఘమువారు ఏమియు గోరకనే కరెన్సిన్ గారికి సహాయమొనరింప తీర్మానించిరి. మంత్రివర్గ సభ్యుడు, స్లోలితపు గారిట్లు చెప్పిరి. కార్మిలాపుగారిగద్ద జర్మనుపక్షపాతులకు దొరకెనపు టువోగీయులు కొంగులున్నారు. కనుకనే కార్మిలాపుగారిట్లు ప్రవర్తించుచున్నారు.

కరెన్సిన్ గారిని భయపెట్టుట

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 12:—జనరలు కార్మిలాపు గారి నేలకును, దొరకెనమువారి నేలకును సోమవారము నాటి రాత్రి వన కేమియు పోగాటము గలుగలేదు. కలవా పక్షపు సైనికులు కొందఱు లూగావద్ద సఖ్య సంభాషణలుల గావించిరి. కరెన్సిన్ గారు కార్మిలాపుగారి మాటల నంగీకరింపక బోయిన మాస్కో పెట్రోగ్రాడులకు మధ్యనందు ఆయోమార్గమును ధ్వంసము జేసెదమని హెచ్చరికసక్కులు కరెన్సిన్ గారికి తంతివార్త నందిరి.

కరెన్సిన్ గారికి పూర్ణాధికారము నొసగుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—కరెన్సిన్ గారికి పరిపూర్ణ సామ్రాజ్యము నిమ్మ నిమిత్తము మంత్రివర్గమువారు నందఱును తమ పదవులకు గాజీనామాల నిచ్చిరి. సర్వసేనాధిపత్యమును వహించవలసినదని కరెన్సిన్ గారు జనరలు అవెక్సిపు గారిని గోరగా వారు తిరస్కరించిరి. జనరలు కార్మిలాపు గారి యాశ్రిత దళము పెట్రోగ్రాడున కరువనిమైతే దూరము నందున్న లూగాను చేరెను. లూగా, పెట్రోగ్రాడులకు మధ్య నుండు కమ్ములు వీసివేయబడినవి.

అనంతరము వచ్చినవారలెల్లము తెలుపుచున్నది. యూరొపియనులు కేవలములు, బార్బరీయనులు మొదలగువారందఱును కార్మిలాపుగారి యందభిమానము గలిగియున్నారు. వారందఱునున్న "సేవేజి డివిజను" సీకాపును విడచి పెట్రోగ్రాడుమీదికి బయలుపడెదరిరి. వారు పెట్రోగ్రాడునకు 80 మైళ్ల దూరమునకు వైట్జును చేరిరి.

మాస్కో నగరము; విషమస్థితి

మాస్కో, సెప్టెంబరు 12:—గోరిజను వారలు, ఉద్యోగియు తరగతులు, రెయిల్వే కార్మికులు అందఱును తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారియెడ భక్తిగలిగి యున్నారని తిక్కానించిరి.

పూర్వ ప్రధాననగర యశము నుగడించుచు మాస్కో పురపాలక సంఘమువారు పౌరులందఱు కౌక్కురుగ నేకీభవించి విప్లవోద్యమమునకు గహకారులుగ నుండవలయునని ప్రకటించిరి. రుష్యాదేశమునందలి తక్కిన పురములవారును దొరతనమువారి గహాయమున కేతెతురు గాక యని వారు కోరిరి.

ద్రోహులగు సేనానులు వారి సిబ్బందికట్టువడుట

లండను, సెప్టెంబరు 12:—రషియను వాయువాద్య తట్టుద్రకటించినవి:—కెరకెస్కోగారిట్లు ప్రకటించిరి:—ప్రభుత్వమువారిలో రణరంగమునకు గొప్ప యుద్యోగస్థులందఱును వికనుత్వముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. డెనికెస్గారు తమ సిబ్బందితో పాటు బంధించబడిరి. జనరలు ఇష్టాల్లిగారు కూడ బంధించబడిరి. మోసముజేసి పెట్రోగ్రాడునకు కార్మిలాపుగారు గొంపోయిన పటాము మాత్రము కడలకుండెను. వారు ముందు కేగకుండగ నికోధించబడిరి. కార్మిలాపుగారికిని వారి వైద్యమునకును విద్యుత్తి చెడినది. దొరతనమువారిని మోసముచేసి సేనానల నందరిని బంధించుచున్న పెట్రోగ్రాడునకు గహచారము లుపబడినవి. పెట్రోగ్రాడును నురక్షితముగా గాపాడుటకు దొరతనమువారు తగిన ప్రయత్నములను జేసెదరు. అంతఃకలహము లుండగని యోచించుచున్నారు. అన్ని రాష్ట్రములవారును ప్రభుత్వమువారిపట్ల తమ ప్రభుభక్తిని ప్రకటించుచున్నారు. ప్రజలందఱును ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదమని తెలియజేసిరి. స్వదేశ రక్షణార్థము అందఱును వికనుత్వముతో ప్రవర్తించవలెను.

కొద్దిమంది సేనానులు కార్మిలాపుగారిని జేరుట.

మాతనపు గర్భసేనాధికారిని, దక్షిణపడమర రంగమున నున్న డెన్గ్ని వాలోయపు జనరలుబిద్దరును కార్మిలాపుగారి తో జేరని వర్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

పెట్రోగ్రాడు రెనిమిలికాపు జనరలును, ఎసిక్నేపు గారను కెరకెస్కోగారిని గండర్చించిరి. అంతఃకలహములేమియు లేకుండ నివారించెదమని అభయ హస్తమిచ్చిరి. కాననమును ఉల్లంఘించిన వారి విషయమై జోక్యముకలగజేసికొనమనియు క్రొత్త మంత్రినగ్రమువారు కార్మిలాపుగారి తో మచ్చటించుటకు తామెట్టి యధ్యంతరమును చెప్పవాడను కాననియు కెరకెస్కోగారు తెలియజేసిరి. కెరకెస్కోగారికిని పూర్వపుమంత్రిలుకును జరిగిన రహస్యమును సమాజేశమున ఎలిక్సిపుగారు క్రొత్తమంత్రినగ్రమునకు ముఖ్యమగనుండుటకు నిశ్చయించబడినది. కాని ఎలిక్సెనుగారికి యధికారమిచ్చుటకు కెరకెస్కోగారు రాష్ట్రమున లేరు. వైదిక కార్మిక ప్రతినిధి సభ వారితో రాయబారములను జరిపిరి. క్రొత్తమంత్రి నగ్రమున సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బలకరముగనుండగలదు ఇందులో పెరచ్చంగోగారును, నైక సాపుగారును సాంఘిక వారులు కాకున్నను తమ ఉద్యోగములను బడసెదరు. జనరలు స్యావిక్ కాపుగారు పెట్రోగ్రాడునకు మితిటరిగవర్షురుగ నియమింపబడిరి. ఇదికరలో జేసిలుబ్లాక్ మను ప్రభువుగాను కనిపించుటలేదని ప్రకటించబడియున్నది. వారు మృతులైన ఇరువురని తెలిసినది.

కార్మిలాపుగారి సహాయము ౧.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—పెట్రోగ్రాడునుండి యిట్లు తలవచ్చుచున్నది. చివర గత్యంతరమును కెరకెస్కోగారికి నివేదింపవచ్చినపుడు ల్యాన్సే యువరాజుగారు అనేకమంది కార్మిలాపుగారికి సహాయములను నున్నారని పలికెను. మాస్కో సభ ప్రతికక్ష నహించిన దూత్యము సభ్యులు, మాస్కో కర్మాలయాధికారులు, మరికొందఱు పూర్వసత్తువారులు నని యతని యుద్దేశము. యుద్ధమంత్రిపదవి సావంకాపుగారికి మార్చవలయు ననునది కార్మిలాపుగారి కోరికలలో నొకటి. అనంతర మాయువరాజుగారు పట్టుకొనబడి నురల ప్రశ్నింపబడిరి. ఆ సమయమున నతడు క్లుప్తముగ వివరముల నన్నిటిని తెలియపఱచి దానియందలి ప్రధానపురుషుల పేర్లను తెలియబరచెను.

కార్మిలాపుగారి యుద్ధముము విఫలమగుట

పెట్రోగ్రాడు సెప్టెంబరు 12:—కెరకెస్కోగారిట్లు ప్రకటించిరి:—కార్మిలాపుగారి ఉద్యమము క్రమక్రమముగ కృశించుచున్నది. వైద్యులరంగముం దున్న సేనానులు తప్ప తక్కినవారందఱును ప్రభుత్వమువారియెడల తమ విశ్వాసమును జూపిరి. కార్మిలాపుగారి వైద్యముల సేనానులు పెట్రోగ్రాడులో ప్రవేశించి తమ నాయకులను బంధించుట కుత్తరపును కోరిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునుండి ప్రభుత్వమువారికి తమ విశ్వాసమును జూపుచు ప్రజలు అభయహస్త మిచ్చుచున్నారు.

కార్మిలాపుగారిపై చర్యను జరుపుట.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఎం. ఫిరో నెంకోగారు విడుదల చేయబడిరి, వీరు పెట్రోగ్రాడున కేగుచెందిరి. కార్మిలాపుగారిపై న్యాయస్థానమున చర్యను జరుపబడు చున్నది. ఎం. కెరకెస్కోగారికి తొందర లేకుండగ చర్యపు మంత్రి గారు తమ ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. క్రాస్నోడటులో నున్న పటాలము పైనిక కార్మిక ప్రతినిధి సంఘమువారి స్వాధీనములో నున్నది. పైనిక సంఘమువారికిని, మండల సంఘము వారికిని వైద్యములు వెనుక నున్నవారికిని కార్మిలాపుగారిని, వారి సేనాని (బుకోమాస్కో) నిందించుచు కార్మిక పైనిక ప్రతినిధి సంఘమువారి పెంటలు కమిటీవారు తలవెనపిరి. ప్రభుత్వమువారును పైనిక కార్మిక ప్రతినిధిసభవారును అల్లరులను అడగంటించుటకు తగిన శ్రద్ధను తీసికొనుచున్నారనియు కార్మిలాపుగారు రాజద్రోహిగా ప్రవర్తించినందులకు వారిని శిక్షించెదరనియు కూడ తంత్రివార్త నంపిరి. క్లెంబోవస్కోగారు సర్వసేనాధిపతిగ నియమించబడి రషియ పెట్రోగ్రాడునకు వైద్యములు విడివిడిగ పోకుండగ ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు కూడ తెలుపబడెను. కార్మిలాపుగారు గాని లాకో విస్కోగారు గాని యిచ్చిన ఉత్తరువులను మంజూరుచేయవలదని పైనిక సంఘము వారిందరికిని వై సభవారు తెలియజేసిరి.

పెట్రోగ్రాడునుండి పలు తెరంగుల వేర్వేరుగ సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. ఒకదాని కోకటి సంబంధించదు. కాలిడీకు, డెన్గ్ని, వాలూజపు సేనానులు కార్మిలాపుగారికి తోడ్పడుచున్నారని కొంతమంది నుడువుచున్నారు. కార్మిలాపుగారి యుద్ధము కృశించుచున్నదని కెరకెస్కోగారు తెలుపుచున్నారు. ఈరెంటికిని పుష్కర విరోధముగ నున్నది. ఇంతవరకు ఒకేవిషయమును గూర్చి లండనుకు తెలిసినది. కార్మిలాపుగారు కూడ ప్రకటనమును జేసిరనియు కాని అది ప్రచురింపబడలేదనియు స్కోవిలాపుగారు సీమకు తలవెనపిరి.

కార్మిలాపుగారి వైద్యములు గచనావరకు ముందు కేగినవి. రాజధానికిని దీనికి 20 మైళ్లు లోపు.

ఇటలీ

ఇటలీవారి సమాచారము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఇటలీ అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. గార్డానగ్రమునకు పడమరగ శత్రువులు మావేగు స్థానములో ప్రవేశించిరి కాని వారిని తరిమివైచితిమి. లిమోకోముఖద్వారమున శత్రువులు మా స్థానములను ముట్టడించుటకు ప్రయత్నించ వారి ప్రయత్నములను ప్రతిహతము జేసితిమి. ఆల్బేనియాలో ఏవలలోయ దగ్గర పరాసువారి సాయముతో ఒక కందకమును స్వాధీనము జేసికొంటిమి.

విల్లారెటు హార్కోర్టు ఆగ్నేయముగను స్థానికయుద్ధమున చాలమందిని బండిలుగ గొంటిమని మార్షలు హేగు గారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా

యుద్ధపువస్తు బిల్లు అంగీకరింపబడుట.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 11:—సుమారు 240 కోట్ల డోలరుల సామగ్రిను వనూలగునటుల పన్ను వేయటకు యుద్ధపు పన్ను బిల్లును సెనేటువారంగీకరించిరి. ప్రతినిధిసభవారు 180 కోట్ల కంగీకరించిరి. బిల్లు మరల ప్రతినిధి సంఘమువారి యనుమతి కంపబడెను.

యు. ఎస్. వర్తకనౌక మునుగుట.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 12:—సెప్టెంబరు 5-వ తేదీని పరాసువీరమున ఒకవర్తక నౌకాదేశమునరి అంతర్గాములు ముట్టడించినవని అధికారులు తెలుపుచున్నారు. రెండువర్తక నౌకలు నష్టమాయవనియు అంతర్గామి ఒకటి ముంచబడెననియు తెలుపబడినది.

యు. ఎస్. అధికారులు నిర్వహించుట

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 12:—బూనస్ ఆయెస్ లో నున్న జర్మను ప్రతినిధులు స్వీడను వారిద్వారా బెర్లినులో రాయబారములను నడపుటలో ఎట్టియోజ్యేపణ లేదని స్వీడను విదేశకార్యాలయమువారు తెలుప రాజ్యాంగ వేత్తలను,యు. ఎస్. అధికారులును నిర్వహింపెరి. ముందిట్టి ఆక్రమచర్యలు జరుగకుండ కట్టుదిట్టముజేసెదమని స్వీడనువారు ప్రకటించినంతమాత్రమున ప్రయోజ మెద్దియు లేదని రాజ్యాంగ శాఖవారు వ్యక్తీకరించిరి. ఈవిషయమును గూర్చి మిత్రమండలివారితో యోచించవలెను. ఇట్టితొందరలు ముందెన్నడును లేకుండునట్లు స్వీడనువారు ప్రయత్నించనిహో మిత్రమండలి వారందఱును జోక్యమును కలుగజేసికొన వలసినవచ్చును.

న్యూయార్కు పత్రికల తీవ్రన్యాయాలు.

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 11:—జర్మనీవారి కుట్రలన్నియుమాటిమాటికిని బయల్పడినందులకు అమెరికాలోనున్న జర్మను పక్షపాతపు వార్తాపత్రిక లన్నియు చికాకు నొందినవి అని వేరులగు జర్మను రాజ్యాంగ వేత్తలు తమంతట తాము బయల్పడినందులకు వార్తాపత్రిక నిందించుచున్నది.

జర్మను దొరతనమువారికి లక్షలబిళ్ల ప్రభువుగా గా సంగిన సలహా చాల ఘోరమైనదని. న్యూయార్కు ప్రాట్యుట్టు జ్యూయిటింగు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్వీడనువారు జర్మనులకు రహస్యముగ సాయమొనర్చుచున్నారని విషయముచాల ప్రమాదకరమైన సంగతి. దీనిని గూర్చి తక్షణము విచారించవలెనని న్యూయార్కు ఈనింగు పోస్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గ్లోబుపత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది:—యునైటెడ్ స్టేట్సువారు స్వీడను ప్రభుత్వము వారినిగూర్చి మాత్రమే యోచించుట సమంజసముగ నుండును. కాని అట్లు చేయజాలరు. జర్మనులు తమపాలకుల శిష్యులవలన సుకటపడుచున్నట్లు స్వీడనుప్రజలు కూడ తమప్రభుత్వము వారిలోపముల వలన బాధపడుచున్నారు.

జర్మనీ

పోపుగారిలేఖకు జర్మనులు బదులొసంగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—పోపుగారి లేఖకు జర్మను లంపిన ప్రత్యుత్తరమున సంధివరతులు నిర్దిష్టపబడినవని హాలండునుండి సమాచారములు తెలియుచున్నవి.

ఆలేఖయం దీ వరతులు వ్రాయబడినవి:—బ్రిటిషు వారు మెసపొటేమియానుగాని, అఫఘను బాగాడునైన విడిచి పెట్టినహో వర్తమానమున జర్మను లాక్రమించు కొన్న స్థానము లన్నియు విడిచిపెట్టబడును. రషియనులు ఆర్మీనియానుండి లేచిపోవలయును, జర్మను అధిని వేళములు ఎట్టివరతులు లేకుండగ జర్మనులకు నశపరచవలెను. తమ స్వాతంత్ర్యమున కభంగకరమగునట్లు మిత్రమండలివారెవరితోగూడ బెర్లినుమువారు ఒడంబడికకు ఇచ్చగించరనియు, దేశమున అల్లరులు లేకుండగ శాంతిని నెలకొల్పుటకు వలయు వైద్యమును మాత్రమే నిలుపుకొందురనియు ఇదివరలో జర్మనులు ఏప్పటిచి విధానపు పేర్పాటులను రద్దుపరచరనియు మరికొన్ని సమాచారములు తెలియుచున్నవి. ఆల్బేనియాలో రైతుల గూర్చి ఏమియు నూచింపబడలేదు. కాని జర్మను ప్రజలు తమ సార్వభౌమనిని మిత్రమండలి వారిపాలు మాత్రము గావించ వుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

జర్మనులు వైద్యములను మార్చుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—ఆగ్నేయభాగమున నుండి ఉత్తరదిశకు జర్మనులు తమ ముఖ్య వైద్యములను మార్చరని ప్రధాన కార్యాలయమునుండి తెలియవచ్చినది.

ఆహారసామగ్రి సరఫరా

లండను, సెప్టెంబరు 10:—రైటుగారి అచస్త్యము విలేఖకుడు బెర్లినువార్త నొకదాని తెలుపుచున్నది. అందిట్లు ప్రకటించబడి యున్నది. సంతకైన మంతటికిని తగినంత గొట్టె సరఫరా చేయబడుననియు, ఉరలగడ్డల పంట తృప్తి కరముగ నున్నదనియు, నూర గాయలు, పండ్లు మొదలగువాని సరఫరా యభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు జర్మను ఆహారాధికారిగారు తెలియబరచుచున్నారు. సంగ్రామముయొక్క హల్లకనంతర్గత సెట్టియి బృంహులను లేక నుకరముగ గతించువని పూర్వనిశ్చయముతో నమ్ముచున్నవని అతడు చెప్పెను.

వృత్తాంతములు

(0)

రొనాల్డు మే ప్రభువుగారు:— రొనాల్డు మే ప్రభువు, ప్రభుత్వ గృహ మంత్రి వారము సింహానుండి బయలు దేరినది తండ్రి వలన తెలియుచున్నది.

పిలక్కుగారు సర్ వేలెంట్లను పిలువగారిపై దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యములు:— జూలై 11 వ తేదీని సాక్షి విచారణ ప్రారంభమై ఆగస్టు 30 వ తేదీతో సంకమైనది.

ఇటీవల జరిగిన 2వ బడికల ప్రకారము తుదిగా త్రవ్వకం:— బ్రిటిషువైద్యులలో మొదటి తెగవారిని వారి స్వదేశమున కంపిరి. వారు లయన్సులో ప్రవేశించిరి.

దగానాణెములు:— కల్లికోట తాలూకాలో బైపురమును గ్రామమున సెక్ రియ్యాలీజాతివాడు ఒక మోహాబాలివానితో కలసి దగానాణెములను కల్పించినందుకు వారిద్దరికినీ చెరి 18 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

నీనావారు ఆస్తియూ హంగరీపై ఇప్పుడు యుద్ధమును ప్రకటించుచున్నట్లు:— లక్ష్మణుడు పాక్కురు పరిహారము నిచ్చుట నాశనముటకు మిత్రపక్షాలివా రంగీకరించినది రూటు తెలుపుచున్నాడు.

ఆరంజేలుగారి పక్షమున నాంగ్లదేశపు వ్యామస్థాని ముసందు కృష్ణస్వామియ్యోపాధ్యక్షము వాదించి బోయిన లాయర్లు జోసెఫ్ బాప్టిస్టు ఇ. ఎస్. ఆయ్యరు గార్లు ఇంగ్లాండును చేరినది తెలియవచ్చుచున్నది.

గొప్పరాజభవనమును పడగొట్టుటకు యత్నములు:— కలకత్తాలో సుమారు నూలుసంవత్సరముల క్రితము కూచి బేహారు మహారాజావారిచే కట్టబడిన వారి రాజభవనమును ప్రస్తుతము పడగొట్టుటకును ఆస్థలమున నూతన పద్ధతుల ననుసరించి మరియొక రాజభవనమును కట్టుటకును యత్నములు జరుగుచున్నవి.

నగలదొంగతనము:— కలకత్తాలో ఇలియట్సు రోడ్డులో నివసించుచున్న బ్రిత్తుసతిగారి నొకరు తన యజమానురాలి సుమారు 2000 రూ॥ లు విలువగల నగలను గతశనివారమున అపహరించెను. వారికి 18 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. ఆ దొంగనగలను కొనిన సామాకారునకు 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

కూలిపుచ్చుకొని పనిచేయుటకు:— కలకత్తాలో కొంతకాలము క్రితము అమీనుఖాన్ అనునతనికి ఎవరో ఏదీయోపని చేయుటకు కొంత కూలినొచ్చిరి. కూలినపుచ్చుకొని పనిచేయుక అమీనుఖాన్ పారిపోయెను. గత గురువారమున అమీనుఖానును వారికి కూలిఇచ్చిన యాతడును రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో తారస్థిరి. అప్పుడు తానిచ్చినకూలి సామ్యుకు తనచిచ్చి చేయు మని ఖానునుకూలి యిచ్చిన యాతడడుగ ఖాను అతనినికొట్టెను. అచ్చటనున్న కనిస్టేబులుఖానును పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట పెట్టెను. ఖానునకు 10 రూ॥ లు జూల్మానా విధింపబడినది.

యుద్ధమునకు తరలింపు:— చెంగల్పట్టులో తాలూకాస్థాని అవరణలో గతశనివారము సాయంకాలము 5-50 ని॥ లకు ఒక సభ జరుపబడినది. ఉద్యోగులును ఉద్యోగులుకానివారును కూడ సభనలంకరించిరి. చెంగల్పట్టు జిల్లా జడ్జి వి. వేణుగోపాల పెట్టిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. వివిధ తరగతుల తరలింపును గురించి వైరంటుగారు స్పష్టముగ నుపన్యసించిరి. యుద్ధమునకు తరలింపుకగు వారిని ప్రోగుచేసినవారికి చేయబడు మేళ్యునుగూర్చియు ముచ్చటించిరి. వీరిశిష్యస్వస్థము ముగిసినపిదప జిల్లాసహాయక కమిషియికటి యేర్పరుపబడినది. పి. బి. కృష్ణమూచారి పి. చిన్నస్వామి అయ్యరుగార్లు గూడ నుపన్యసించిరి.

తిరువళ్ళూరు ఆరోగ్యమాత ఉత్సవము:— రైలుకు టిక్కెట్లు దొరకుట దుష్టధమైనను టిక్కెట్లు దొరకనను రైలులో నిలుచుండుటకైన జాగాకొరకుట కష్టతరముగ నుండినను ఈ సంవత్సర మీ యుత్సవమునకు 50 వేల మంది కంటే నెక్కువమంది వచ్చిరి. పారిశుధ్యశాఖోద్యోగులును, పోలీసువారును అతిజాగరూకతతో పనిచేసిరి. సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు

కృష్ణస్వామిఅయ్యరుగారు ఉత్సవము జరుపబడిన 10 దినములను ఇచ్చటనే యుండిరి. ఉత్సవముతోడి తొక్కిడిలో దొంగతనము లేమయు జరగకపోవుటయే పోలీసువారి జాగరూకతకు తార్కాణముని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

గుజరాతీసభ:— విద్యావంతుడగు ప్రతి భారతీయుడును స్వపరిపాలన గావలయు ననుటకు కార్యదర్శిగారికి నమ్మకము గలుగునట్లు గుజరాతీ సభవారు తమ యధ్యక్షులు, ఎం. కె. గంధిగారి సలహా ప్రకారము, గుజరాతీయులందఱి చేత సెక్ దరఖాస్తు మీద సంతకము చేయించి దాని మాంటేగుగారికి సమర్పింపవలయునని నిశ్చయించిరి. గత సంవత్సరము మహమ్మదీయ, జాతీయ మహాసభలో సంగీకరింపబడిన తీర్మానమును దరఖాస్తుదారునిచే సంగీకరింపబడినట్లు ఒక వాక్యాలు ముండగలదు. మరియు ఈసంస్కరణములను నీయకున్న హిందూశతమునం దసంతృప్తి నెలకొనవని గూడ మాంటేగుగారికి తెలియజేయబడును. సంతకములు చేయింపబూనువా రెల్లరు నాసంస్కరణముల బాగుగ బోధించుకొని, దరఖాస్తునారు లందరికిని ఆసంగతులు బోధపడిన వెనుకనే వారిచే దాని నై సంతకముల చేయింపవలయును.

హైందవ జాతీయసంఘము, కుంభకోణము:— గత శనివారము సాయంకాలము సంఘస్థ్రీసభ్యులందరును బ్రహ్మవిద్యానుందిరమున సమావేశమైరి. చెన్నపురివాస్తవ్యులగు టి. సదాశివయ్యరు సతిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. టి. శంకరరావు సతిగారును పుత్రికలును రాజగోపాల అయ్యరు సతిగారును కుమార్తెయు, పింటోసతిగారును ఈశ్వరఅయ్య సతిగారును మరికొందరు స్త్రీలును సభనలంకరించిరి. శ్రీ సరస్వతి పాఠశాలా బాలికలు కొందఱు సంస్కృతమున ప్రాధనలు చదివిరి. టి. శంకరరావు సతిగారు మధురగానము గావించిరి. 'భారతాంగనలకు విజ్ఞప్తి, ఆను దానిని ఆహ్వాయ్యుగారు చదివెను. శంకరరావుగారి కుమార్తెగారు దైవారాధనము చేయు విధానమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. శ్రీవిద్య ముఖ్యమని సభాధ్యక్షులు నుడివిరి. సభాధ్యక్షురాలిని పుష్పమాలచే నలంకరించి సభ్యులకు తాంబూలాదులు పంచి పెట్టి బడినది.

ఒక మంత్రి గాడు:— చంగదేశమున డక్కాకు సమీపములో నున్న ఒక గ్రామములో నొక గ్రామస్థుని కుమారుడు ప్రవేశపరీక్షయందు కృతార్థుడు కాలేకపోయి తిరిగి ఆపరీక్ష చేచువుచుండెను. ఒకనాడు మాలీవిజాతి వాడొక డాక్రా ముగ్గునియొద్దకు బోయి కొన్ని పాలును కిరూ॥లును నాశిచ్చిన నీ కుమారుడు ప్రవేశపరీక్షయందు మొదటివాడుగ కృతార్థుడగునట్లు చేసెదనని చెప్పెను. పరీక్ష పోయిన మరియొక విద్యార్థి కూడను పరీక్షయందు గృతార్థత నొందవలెనని మంత్రిగానికి కొన్ని పాలును కిరూ॥లును యిచ్చెను. ఇద్దఱి విద్యార్థులపై నొక దుప్పటిని కప్పి వారిరువుర నడుమ పాలను రూపాయలను ఉంచి యేవియో మంత్రిములను చదువుచున్నట్లు నటించి నిజమైన 16 రూపాయ నాణెములను గొంటిని దోపి కల్పితనాణెములను యెప్పటివలె వారి నడుమ నంచెను. వింత చూచుచుండిన కనిస్టేబు యొకడు మంత్రిగాడు చేసిన మోసమునకు వానిని డక్కాపోలీసుకోర్టునకు దీసికొని వెళ్లెను. కేసు విచారణ చేయబడి మంత్రిగానికి 4 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

జాతీయసభ; సామత్ గారి అభిప్రాయము:— యావద్భారత జాతీయ సహాసభా సంఘసభ్యుడు ఎక్. ఎం. సామత్ గారు ఆస్ట్రేలియాలో జరుగబోవు వై సంఘ సమావేశమున నీక్రింది యుపపాదనమును ప్రవేశపెట్టెదరు:— జాతీయ మహాసభ మేలుకొనితన, కలకత్తా ఆహ్వానసంఘమున గలిగిన అభిప్రాయభేదములవలన నసంతృప్తికరముగ నుండగల చర్యను తప్పించుటకును, ఆ యురకత్తులవారికి నికమిద మనస్ఫుర్థులందఱుండుటకును నేనీ తీర్మానముల ప్రవేశపెట్టుచున్నాను. 1 కలకత్తాలో కొన్ని మనస్ఫుర్థులు గలుగుటవలన భారతజాతీయ సభా సంస్థాపనము యొక్క 31-వ నిబంధన ననుసరించి సభా స్థలమును మార్చివేయు టవసరము. 2 సభను మదరాసునకు మార్చవలెను. మదరాసునకు మార్చుట కే కారణమువలన నైన వీలులేకున్న బొంబాయికి మార్చవలయును. 3 సభను బొంబాయికి మార్చిన మా॥ పండిత మదనమోహన మాశ్వర్య గారు సభాధిపత్యమును వహింప గోరబడవలయును. మరియొక పోటనైన సర్ వారాయణ చంద్రావర్మగారి నెన్నుకొనవలయును.

ఆస్ట్రేలియాలో నిలువగనున్న 2 వేలటన్నుల వెన్నును సర్వసామాజ్యపు దొరతనమువారు క్రయమునకు తీసిరిని తెలియుచున్నది.

కాన్ఫెరెన్సు మీటింగు

ఈ నెల 21-వ తేదీ శుక్రవారము నాడు సాయంకాలము 5-15 ని॥ కు రిషు మందిరమున సభ జరుగును. ఆ సభయందు రిపోర్టులు చర్చింపబడును.

టీకాల కచేరీలు:— ఈదిగువ కచేరీలలో నచట వివరింపబడిన దినములందు మాత్రమే టీకాలు వేయబడునని హెచ్చరింప గారు ప్రకటించి గోరిరి.

మింటుస్ట్రీలు వేక్సినేషనుడిపో:— సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము.

బ్రాడ్వే డిపో:— మంగళవారము, గురువారము, శుక్రవారము.

మంగోలియా పొగయోడలోని వారిని రక్షించిన సాబుడ్డిను సాముసిడ్డినుగారికి బహుమతి:— కడవిన జూను నెల 23వ తేదీని శబర్ మాతి అను పొగయోడ బొంబాయిరేవునుండి బయలుదేరి మార్మగోవాకు పోవుచుండెను. ఆరాత్రి 9 గంటలకు నౌకాధికారి సాబుడ్డిను సాముసిడ్డిను గారు కొన్ని చుట్టలను చూచి ఆస్థలమునకు తమయోడను నడపించుకొనిపోయిరి. మంగోలియా ఓడనావికులు సుమారు 50 మంది ఒకచిన్న పడవలో దరికిచేరుటకు యత్నించు చుండగ వారిని సాబుడ్డిను సాముసిడ్డినుగారు తమయోడలోనికి దీసికొనిరి 'మంగోలియా' ఓడ మునిగిపోయినదని క్రొత్తగ తమ ఓడలోనికి వచ్చినవారి వల్ల విని మిగిలినవారిని కూడ రక్షించుటకు సాముసిడ్డినుగారు తెల్లవారు జామునకు అచ్చటనే పడవల కొరకు వెతకుచుండిరి. మరికొంత సేపటికి మరియొకపడవ కనబడిన దానిని గూడ నతడు కాపాడెను. తెల్లవారగనే జరిగిన సమాచారము నంతను బొంబాయిలో దెలుపుట కతడు మహావేగమున తన ఓడను బొంబాయికి నడపించుకొనిపోయెను. సాబుడ్డిను సాముసిడ్డినుగారి సాహసాదార్య గుణములకు దొరతనమువారు మిక్కిలి సంతసిలి ఆయన కొక బంగారపు గడియారమును బహుమతి చేయుటకును మంటలను కనిపెట్టి తెలిపిన మూడవ యుద్ధోగి షరతుడ్డిక్ అబ్దుల్ రహిమాన్ గారి కొక టెలిస్కోపును బహుమాన మొసగుటకును నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది.

బాసుగారి సందర్శనము; సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారికి ప్రత్యుత్తరము:— మా॥ భూపేంద్రనాథ బాసుగారిజీవల బొంబాయిలో నిచ్చిన యుపన్యాసముపై సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుగారు చేసిన వ్యాఖ్యానమునకు తామేమి చెప్పనదియు తెలిసికొన గోరి ఒకపత్రికా ప్రతినిధి భూపేంద్రనాథ బాసుగారిని సందర్శించెను. అప్పుడు వారిట్లు చెప్పిరి. 'కలకత్తానగరమున భారతీయ సంఘమువారు తమ కతిధి సత్కారము చేయునపుడు తామేమి చెప్పియుండిరో ఆసంగతులనే తాము బొంబాయిలో చెప్పియుండిరి. పందొమ్మిండు సంవత్సరాలవరకు ప్రజాశిక్ష నూత్రములతో తా మేకీధవింపచున్నాను. కాని ఈ నూత్రముల నాచరణమునకు' తెచ్చుటకు నూత్రములందలి వివరములను గూర్చి విశేషప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. సంస్కరణ ప్రజాశిక్ష తర్కింపబడునపుడు కొంతమంది భారతీయ నాయకు లాంగ్లదేశమునుండు టావశ్యకమని తాము తెలియజేసిరి. ఈసంస్కరణ ప్రజాశిక్షయందు తమకేమియు పూచీలేదని తాము బొంబాయినగరమున చెప్పలేదు. వైగా ఆప్రజాశిక్షకు తానే బాధ్యతగలవాడని తాను చెప్పియుండినను, తాము దొరతనమువారిని గుఱించి చెప్పినసంగతియే సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి కాగ్రహకారణమైనట్లు గన్పించుచున్నది. కలసి పని చేయుట వలన నే గాని ఆనూయవలన పని జరుగ నేరదని తమముఖ్యాభిప్రాయము. మొత్తముమీద తమమీద గావించబడిన దోషారోపణము లన్నియు యధార్థములుగావని బాసుగారు తెలియజేసిరి. తాము రొండుపేదలు మండలివారితో నుత్తరప్రత్యుత్తరముల నడపుటవలన తమకీ పదవి లభించెనని చెప్పి సుబ్రహ్మణ్యముగారి మాటకపుడు తగిన సమాధాన మిచ్చుస్థితి యందు తాముండలేదు. తానీ విషయమున చెప్పినదేయన, ఈ నియామకమే తన రాజకీయ జీవిత పరమావధియని తా నెన్నడను తలంపనేరదనియు, తలంపలేదనియు, ఈ యుద్ధోగమున స్వీకరించుటలో తనదేశమున కేమైన సేవను చేయగలుగునని తా నుద్దేశించియుండెననియు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు తెలిసికొని యుండవలసి యుండెను.

సానికూర్లు

బీసెంటునిధి:—ఈనిధికి ఇంతవరకు 52890-12-4

మైసలు చేరినవి ఈ నెల 12 వ తేదీని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

మోటారుబండిని తప్పకూర్చున నడపినందులకు శిక్ష:—గత జూలై నెల 25-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు పాలిసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు పి. లీల్. మూడు గారి మోటారుబండిని నడుపు బాలకృష్ణుడు అను నతడు వారి బండిని ముఠాగోడ్డులో తప్పకూర్చున నడపినందులకు బాలకృష్ణుడుకు 10 రూ॥ లు జూల్కానా విధింపబడెను.

నవీన బ్రాహ్మణేతరద్రవ్యము - సభాసమావేశము:—ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితిని పరిశీలించుటకు కాంగ్రెసులీగులు స్వపరిపాలనమును గూర్చి చేసిన విధానమును గూర్చి తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుటకు ఈ నెల 15 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు గోల్లపూలలో బ్రాహ్మణేతరమహాసభ జరుగును. సంతకములు ఎన్. సి. నంజుండరావు, సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, రివరెండు లాజరీసు టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలగునవి. చక్కలై నెట్టి సి. ఎస్. గోవిందరాజులు, వి. ఆరుణగిరి నాయుడు.

పరితాపకరమైన మరణము:—ఎమ్. ఆన్డు ఎస్. ఎమ్ రయల్స్ యేజంటు ఆఫీసులో అసిస్టెంటు సెక్రటరీ యుద్ధోగపదవియందుండి చాల భార్యతి వహించిన ఆదివెలకులజులగు మ-రా-రా-శ్రీ మదిరెడ్డి కేశవరావు నాయుడుగారు నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు ఆకస్మాత్తుగా పరమపదించిరి. వీరికి 64 సంవత్సరములు గలవు. రాత్రి దహనమును నేటిరోజున సంచయనమును జరిగినవి. వీరికుటుంబ మునకును, కులంబునకును గొప్పనష్టము కలిగినది. భగవంతుడు వీరికి దుఃఖోపశమనము గావించు గాత.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ నిర్వచనము:—ఈ యుద్ధోగము విజయనగర నివాసులును ముస్లిం కవులును, విక్రమార్కు చరిత్ర హరికారికాశేష సర్వస్వాద్యనేక గ్రంథకర్తయునగు భాగవతుల రామమూర్తిశాస్త్రిలవారిచే వ్రాయబడి ఆనంద ముద్రాక్షరశాలవారిచే వ్యాద్యముగ ముద్రింపబడినది. పరమపవిత్రమగు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమును, అంగన్యాస కరన్యాస పూర్వకముగా శ్లోకరూపమునను, అనంతరము ప్రతిపదార్థ, పుష్కల్యైర్థ్య యంతముగను ఆంధ్రమున కులభవైరిని శాస్త్రీగారు వ్రాసి సగుణ నిర్గుణరూప భగవద్ధ్యానమును ఆంధ్రలోకమునకు సువ్యక్తము చేసిరి. ఇందులకు వీరెంతయు ప్రశంసనీయులు. ఈ గ్రంథములు వెల 1 రూ॥ విజయనగరవాసులగు భాగవతుల వేంకటభాగవతశాస్త్రీగారి యొద్ద దొరకును.

కుంభకోణము కళాశాల మెయిలుపత్రిక:—ఈకళాశాల విద్యార్థులు హోమరూపులు గూర్చి చర్చించుట కూడనివనియని మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. వీరుకళాశాల విద్యార్థులుగాని పాఠశాలబాలురు గారుగాన వీరురాజకీయ విషయములను చర్చించుట కభ్యంతర ముండగూడదు. అట్టి చర్చజరుగునపుడు తిగినరీతిని దానిని నడపుటకధ్యక్షులచట నుండకపోరు. కలవరము మొదలుగానున్నది నితీశ్రో పన్యాసములు జరుగునపుడు కేసుటనుంచిన కాదనిన కొంతవరకు సహేతుకము కావచ్చునేమో గాని స్వదేశవిషయములను విద్యార్థులు చర్చించి గ్రహింపగూడదనుట అసందర్భమును అసంతృప్తికరమనగును. వీరుప్రస్తుత రాజకీయ విషయజ్ఞానము నేమియును గడింపక ఒక్కసారిగ పౌరధర్మముల నిర్వర్తింపజాలరని 'జస్టిసు' మదరాసు ప్రెస్సుపత్రికకు వ్రాసెను.

పోలీసువారు బహుమానములు:—ఇన్స్పెక్టరు ఎఫ్. జాన్సన్ గారికి 50 రూ॥లును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరు గామిసింగు గారికి 30 రూ॥ లును, పోస్ట్ కాక్ గ్రామాధికారికి 25 రూ॥ లును బహుమానముగ నిచ్చుటకు పోలీసు కమిషనరు ఎఫ్. ఆర్. టేజిగారు అంగీకరించిరి. పోస్ట్ కాక్ లో జరిగిన హత్య కేసులో వై ముగ్గురును చాలకష్టపడి పని చేసినందులకు యా బహుమానము లివ్వబడెనని తెలియుచున్నది.

లిబరల్ తియాలజీ పరీక్షలు.

ఆంధ్ర బ్రాహ్మమండలివారిచే ఈపరీక్షలు 1918 వ సం॥ము జనవరి 19 వ తేదీ శనివారమునాడు జరుపబడును. ఈ త్రగ సర్కారులలోని బాలబాలికా విద్యార్థులందఱు ఈ పరీక్షకు రావచ్చును. ఈపరీక్షలు జూనియరుగ్రేడు, సీనియరు గ్రేడుల రెండు విధములు. సీనియరుగ్రేడు పరీక్షకు వచ్చువారందఱు కళాశాల తరగతి విద్యార్థులైయుండవలెను. మోటారుల తరగతివాని జూనియరుగ్రేడు, సీనియరుగ్రేడు పరీక్షలలో గృహస్థులైవారిలో 7 గురికి క్రమముగా 24,15,10,5,5,5,5, రూ॥ల చొప్పున బహుమతులీయబడును. జూనియరు గ్రేడులో పరీక్షయందు గత తేదీవారిలో 7 గురికి క్రమముగా 20,15,10,5,5,5,5 రూ॥ల చొప్పున బహుమతు లీయబడును.

సీనియరుగ్రేడు పరీక్షకు ఈ క్రింది విషయములపై 8 గంటల పరీక్ష పుత్రముకటి ఈయబడును. పుత్రుత్వముల నింగ్లిషులోనే వ్రాయవలెను. 1. భగవద్గీత (2వ పుకరణము) 2. బ్రాహ్మసమజ చతుత్వ (హేమచంద్రసర్కారు ఎం. ఏ. గారిచే పుణీతము), 3. అంతరాత్మ రహస్య హితబోధలు (పండిత తత్త్వభూషణ్ గారిచే పుణీతము).

జూనియరుగ్రేడు పరీక్షకు వచ్చు విద్యార్థులు పరీక్షలకు ప్రత్యుత్తరములను ఇంగ్లిషున వ్రాసిన తెలుగున వ్రాసిన వ్రాయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు పతనగ్రంథములు సాలపర్తి నరసింహంగారిచే పుణీతమైన బ్రాహ్మమతము, విల్సను రై లిక్మీ న్యసింహుగారిచే రచింపబడిన రాజా గాను మోహనరాయు చరిత్ర, తేమమ్మ రాజగోపాలరావుగారిచే వ్రాయబడిన గామమోహన తారాచరి, ఈగ్రంథములన్నియు కాకినాడలోని ఆంధ్ర బ్రాహ్మమండలివారియొద్ద దొరకును. పరీక్షకు దరఖాస్తులు ఈ సం॥ రము నవంబరు 1-న తేదీలోగా కాకినాడ కాలేజి ఉపాధ్యాయులకు పి. రామస్వామి బి. ఏ. గారి కందవలెను. దరఖాస్తు యగుము ఏమియు లేదు. పరీక్షాస్థానములు మున్నగు విషయములు కాలక్రమమున ప్రకటింపబడును.

కుంభకోణము కళాశాల.

ఆయా—మీరు ఈ నెల 10-వ తేదీ సోమవారమునాడు వెలువడిన మెయిలుపత్రికలో కుంభకోణము కళాశాలలో చిత్రచర్య జరుగుచున్నది గాన విద్యార్థాభిధికారులు గమనింపవలెనని వ్రాసిన భాగమును నేను చూచుట తటస్థించినది. నేను ప్రభుత్వోద్యోగి నగుటచే మీకు సరియగు సమాధానమును వ్రాయ నవకాశము లేనందులకు చింతిలుచున్నాను. గాని నిండాపైదములును అసత్యములు నగు విషయములు ప్రకటింపబడుటకు నేను సహింపజాలను. మొదటి విషయము న్యాయుండియా పత్రికాసంపాదకు లాహ్మనింపబడలేదు. వారురారు. ఎవరో యొకవిద్యార్థి నన్ను గాని సంఘము వారినిగాని ఆడుగకుండ న్యాయుండియా పత్రికాసంపాదకు నాహ్మనింప దలచెనట. కళాశాలయందు రాజకీయవిషయములను చర్చించుట కనుమతించుటచే మేము దొరతనమువారి యుత్తరువులకు భిన్నముగ ప్రకర్తించుచున్నామని మీరు భావించితిరి. దొరతనమువారు కళాశాలలో నట్టి చర్యలకు సంపూర్ణముగ సంగీకరించుటయే గాక అవి చాల మంచిదని గూడ నూచించిరి. గవర్నరుగారు యువన్యాసమును లిలకించిన ఈ విషయము స్పష్టము కాగలదు.

ఇండియా వీదేశమునా కాదాయను విషయము చర్చింప బడుటకు మీకుగల యాక్షేపణమేమో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. కోయంబుత్తూరు చర్యలు ప్రమాదకరములు గ మీకుకనుబడినను విశాలవ్యాదయ లగువారికి చాలననుకూలములనియే తోచగలవు. ఇచటి సంగతులను గూర్చివిద్యార్థాభిధికారులు మీకంటె బాగుగనే ఎరిగియున్నారు. అట్టిచో మీరుప్రత్యేకముగ వారికి తెలుపగోరుట పిలువనిపేరంటముగ నగౌరవపరచుట యైయున్నది. మీరీతేభు ప్రకటించు నిర నమ్మదను. (సం) ఆర్. ఎం. స్టాంకము-ప్రిన్సిపలు.

(లిలాంగుగారి యువన్యాసమును గూర్చి మేము పౌరబాటుగా వ్రాసినందుల కిదివరకే తుమాపణను కోరితిమి. కళాశాలలో హోమరూపుల చర్చలకూడవను నభిప్రాయమును మాత్రము మేము మార్చుకొనజాలము. ఇండియా సేదకమును గూర్చి గత 30 వత్సరములనుండియు రాజభక్తిదూరులగు మిడిమిడి జ్ఞానసంపన్నులగు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులమనములు ఇండియా ధనప్రవాహము మున్నగు సత్యములను ప్రకటించి యున్నారను విషయమును మేము ప్రాతముగారికి స్మరణకు తెచ్చుచున్నాము. అట్టి విషయములు చర్చింపబడుటకు ప్రీన్సిపలు అను మతించుటకు విద్యార్థాభిధికారులు సమ్మతించురేని ఇతరుల కాందోళనకరములగు విషయములకు వారనుమతించినవారే యగుచున్నారు—(మెయిలు సంపాదకుడు)

స్వీడనువారి సమాధానము

లండను, సెప్టెంబరు 11:—స్వీడను విదేశ కార్యాలయము వారిట్లు ప్రకటించిరి:—బూనెస్టెర్నులో జరిగిన సంగతులన్నియు పత్రికల మూలమున మాకు తెలిసినది. అంతకు పూర్వము మా కట్టి సంగతులు తెలియలేదు. యుద్ధము ప్రకటింపబడిన వెంటనే కినువోలోని ప్రజల సంగతులకాగము జగ్మనీనుండి కియూవోకి తంతింపవలయునని మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. అవోప్ట మే మెవరి తగవున పూనుకొనకుండనను ఇచ్చుది విధానమును దృఢపరచుముగావించుకొంటిమి. ఈ సంగత్యమున ప్రావహ్యములో నున్న యుద్ధపైడ్డు ప్లేట్సు మంత్రి కొన్ని సందర్భములలో తర్కిననుండి తంతివార్తలను లేఖలను తాము పొందుటకు వారికి తా మంపుటకు మా వద్దనుండి ఉత్తరువును బడసిరి. అప్పటికింకను మేము తర్కిలో యుద్ధపైడ్డు ప్లేట్సు వారితరపున ఎట్టి పనిని పూనుకొని యుండలేదు.

1915 సం॥ న జర్మనీవారికిని యుద్ధపైడ్డు ప్లేట్సువారికిని తంతివాద్యలు పోగూడవని ప్రకటించిరి. దీనికిమామంత్రి అంగీకరించినాడు. దీనంజేసితర్కిన తటస్థ దేశములకును జర్మనీకిని తంతివాద్యలు పోగూడవని మీరు నిర్దిష్టించి యుండలేదు. మేముకూడఅట్లు తలచియుండలేదు. కాన మేము అప్రంతైన వారికిని జర్మనులకును చువ్వగర్తులుగనుండి తంతివాద్యల నంపుచుంటుమి. ల్యాంకింగుగారు వెలిబుచ్చిన విషయములను గూర్చి ఆ సాంకేతికతంతివాద్యలు మాకేమియు తెలియదని నుడువ వలసియున్నది. ప్రపంచమున యుద్ధపైడ్డు ప్లేట్సువారి ప్రకటనయు నిర్ధారణచేయు నలసియున్నది. పిదప జర్మనులనుండి సంజాయిషీని గోరవలసియున్నది. ఇట్లు మాచే పంపబడిన తంతివాద్యలు దుర్వినియోగముగ పరిణమించిన నిశ్చయమైనచో ముందిట్టి పౌరబాటు రాకుండగ కట్టుదిట్టమున జేయవలసియున్నది. ఇంతవరకు అగ్గంపైన జర్మనులకు తంతి వార్తలు పోగూడవని లిఖితరూపముగ ఉత్తరువులేయు కాన్పించవు. యుద్ధపైడ్డు ప్లేట్సువారుగాని గ్రేటుబ్రిటను వారుగాని దీనినిగూర్చి ఎట్టి ఉత్తరువులను జేసియుండలేదు. వారిట్లు గావించినచో మే మంగీకరించి యుండియుండెదము

స్వీడను పత్రికాభిప్రాయములు.

ప్రావహ్యము సెప్టెంబరు 12:—స్వీడనువారి తాటస్థ్యమును జర్మనులు భంగపుచ్చినందులకు డాక్టర్లు పత్రిక వగుచుచున్నది. స్వీడను విదేశకార్యాలయమువారు కొంచెము మెలకువగ లేనందున మనకింత కళంకము సమకూడినది. మన మెంత నిష్పక్షపాతముగ నున్నను మనకు ఈకళంకము తప్పినదికాదు. మన ఆజాగ్రతకు సరియగు కారణములున్నను మనకు న్యూనత వాటిల్లినది. జర్మనీవై యూరపుఖండమునందున్న వారందరును కత్తిగట్టుటకు ఇట్టిరహస్యములు వెలిబుచ్చబడినవి నూచించబడినవి.

జర్మనులు స్వీడను వారిని మోసపుచ్చిరి. వారి మెత్తదనమును దుర్వినియోగము చేసిరి. స్వీడను వారివిషయమై నిర్దోషులని డేగన్ను నీయుటకు పత్రిక యు ప్రావహ్యములోనున్న టడెన్ కెజెక్ పత్రికయు వ్యక్తీకరించినది. సోషలుడెమాక్రాటు పత్రికయును బ్యాటింగుగారిట్లు వ్రాసిరి. స్వీడను విదేశ కార్యాలయమువారు ఘోరముగ మోసపోయిరి. దేశమునకంతకును అప్రతిష్ట పుట్టిినది. ప్రపంచమున నలుగురితోపాటు తలెత్తుకొన కుండ స్వీడను వారికి కళంకము కల్గినది.

క్రొత్తకత్తు.

ఆంధ్రము, సెప్టెంబరు 10:—“వార్వెర్సు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—స్వదేశాభిమాన మోసకత్తు జర్మను పక్షపాతుల రూపాంతరము తప్ప వేరుకాదు. దేశమున భీతి యభివృద్ధి మొదలుచుచున్నది యువకులన తెలియుచున్నది. ఆ పత్రిక అభిప్రాయ పడుచున్నది.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీవారు 42,00,000 చుండిరి యుద్ధమునకు సిద్ధము జేసిరి. ఆస్ట్రీయులు ఇటలీరంగమున రెండింతలు పాల్కుగ సిద్ధపరిచిరి. దీనికి తోడు సుప్రసిద్ధులగు శత్రుదళములును మందు గుండు సాచుగ్రయకూడ సమకూర్చబడినది. ఇటలీరంగము 400 మైళ్ళవరకు వ్యాపించియున్నది. పడమటరంగము కంటె రెండు రెట్లు ఎక్కువగ నున్నది.

మంత్రిరంగము నేర్పరుచుటకు వెయిక్ లీపుగాలిని ప్రయత్నింపుడని వెనెడెంటు పోయిక్ కేసు గారు కోరిరి.

తెక్సంబర్లు గారెక్కడనున్నది తెలియుటలేదు. వారికి ప్యాసు పోట్టలీయబడినవి.

మద్రాసు, కార్పొరేషను } 23. విజయ రామనాచార్య.
జనరలు దిపాబ్దు మెంటు }
10-9-1917 } ఆ- వెసి జెంటు.

KASHMIR:—Maharaja of Kashmir.
SIKKIM:—Maharaja of Sikkim.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Counter-Revolution in Russia

Korniloff Marching on Petrograd

[Reuter's Agency]

Russia

Genl. Korniloff Advancing on Capital.

Peaceful Settlement of Dispute Improbable.

LONDON, September 12. — There is little hope of settling the conflict between M. Kerensky and General Korniloff peacefully, and Ministers admit that the situation is critical. General Korniloff has refused to abandon his Command, and the Cavalry he has sent against Petrograd is two hundred versts from the capital. The Military Governor of Petrograd has resigned.

M. Kerensky Given Full Powers.

PETROGRAD. — (Later) — The Cabinet has resigned in order to give M. Kerensky a free hand. M. Kerensky asked General Alexieff to resume the Commandership in Chief, but General Alexieff refused. General Korniloff's Cavalry has arrived at Luga sixty miles from Petrograd. The rails have been torn up between Luga and Petrograd. Subsequent messages from Petrograd state that the Savage Division, composed of Caucasians, Georgians, and other non-Europeans, who are all faithful to Genl. Korniloff, have left Pskov for the Capital and have arrived at Vyritza, thirty miles from Petrograd.

General Korniloff's Ultimatum.

PETROGRAD. — There is an important concentration of troops between Pskov and Dno. General Korniloff's Chief of Staff telegraphed M. Kerensky that, unless the latter acquiesces in Genl. Korniloff's demands, a grave situation will be created at the front. The arrest of Genl. Korniloff has been ordered.

M. Philonko, Government Commissioner at the headquarters of the military section of the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates, has hastily sent delegates to meet Genl. Korniloff's troops and explain to them the character of the movement. The Government has arrested Prince Lvoff, who it appears is not the ex-premier but a former procurator of the Holy Synod. They have also arrested nearly eighty others. A meeting of the Council of the Workmen's and Soldiers' Delegates finally agreed unconditionally to support M. Kerensky. M. Skobeloff, a member of the Ministry, who was present at the meeting, stated that General Korniloff maintained a number of Government Germanophiles, hence Korniloff's action.

Collision so far Averted.

Moscow-Petrograd Railway Threatened.

PETROGRAD. — Till Monday night no collision had been reported between General Korniloff's troops and those of the Government. A part of the rival forces parleyed at Luga. The Hetman Cossacks telegraphed to M. Kerensky threatening to cut the Moscow-Petrograd railway unless he submitted to Genl. Korniloff.

Genl. Korniloff's Supporters.

A telegram from Petrograd says that when presenting the ultimatum to M. Kerensky Prince Lvoff stated that General Korniloff was supported by a group of political workers, meaning an organisation of members of the Duma, Moscow manufacturers, and other Conservatives, who were in opposition at the Moscow Conference. General Korniloff's demand included the transfer of the portfolio of War to M. Savinkoff. Subsequently, Prince Lvoff was arrested and cross-examined when he gave details of the conspiracy and the names of the prominent men involved.

Traitorous Generals and Their Staff Arrested.

LONDON, September 12. — (2-15 A. M.) — The Russian wireless communique says — M. Kerensky has issued the following statement: — Superior officers are everywhere acting in agreement with Government and Committees at the front. General Denikin together with the Headquarters Staff has been arrested. Also General Erdeli who has broken the armies' obedience. Several of Erdeli's staff have been arrested. Only a small detachment which General Korniloff through deception is leading on Petrograd remain deluded regarding the position. Their advance has been arrested and the bond between them broken. Individual units have sent delegations to Petrograd requesting the arrest of commanders who have betrayed the Government. Government will take energetic measures to defend Petrograd and they hope that bloodshed and civil war will be avoided. Government are receiving evidence of loyalty of troops and people from all Provinces. Public organisations have announced their determination to support Government. It is essential to the safety of the Fatherland that complete unity of action be preserved.

A Few Generals Join Korniloff.

LONDON, September 12. — (7-10 A. M.) — PETROGRAD. — Newspapers state that General Kaubovskiy the new Generalissimo and Generals Denigine and Valouyeff respectively commanding the Southern and Western fronts have joined General Korniloff.

(8-30 A. M.) — PETROGRAD. — Generals Retch, Milukoff, and Alexieff visited M. Kerensky and offered their services to avert Civil War. M. Kerensky declined to negotiate with

law breakers but did not object to new Cabinet negotiating with General Korniloff. A private conference between M. Kerensky and Ex-Ministers agreed that General Alexieff should be Chief of such a Cabinet but M. Kerensky eventually refused to entrust power to General Alexieff and opened negotiations with the Council of Soldiers and workmen's Delegates. It is believed that there will be a stronger socialist representation in the new Cabinet in which M. Terestcheenko and M. Nekrasoff will be the sole Non-Socialists retaining posts.

General Savinkoff has been appointed Military Governor of Petrograd.

Korniloff's Movement Collapsing.

LONDON, September 12. — (10-35 A. M.) — PETROGRAD. — M. Kerensky has issued a statement as follows. General Korniloff's movement is rapidly collapsing and commanders on all fronts except the south-western have declared fidelity to the Government. Some of the Commanders of Korniloff's columns have arrived in Petrograd demanding authorisation to arrest their leaders. News from Provinces indicates everywhere a spirit of loyalty and fidelity to the Government.

Legal Proceedings Against Korniloff.

LONDON, September 12. — (10-40 A. M.) — M. Philonko has been released and has returned to Petrograd. Legal proceedings have been opened against Korniloff. Minister Tcherasoff has resigned in order not to create difficulties for M. Kerensky. The Garrison at Kronstadt has placed itself at the disposal of the council of Workmen's and Soldiers' delegates. The Central Committee of the Council of Workmen's and Soldiers' delegates has sent to District Councils and Military Committees at the front and rear of the Army telegrams denouncing Korniloff and Loukowsky his Chief of Staff and declaring that Government and Council are taking all measures to repress the movement and severely to punish Korniloff's treason. They also announce the appointment of Klembovsky to the post of Generalissimo and add that measures have been taken to prevent isolated military elements from marching on Petrograd. The Council appeals to the military Committees not to carry out any order given by Korniloff or Loukowsky.

LONDON, September 12. — (30 P. M.) — It is difficult to reconcile some of the reports from Petrograd. For example news that Generals Kaubovskiy, Denigine and Valouyeff are supporting Korniloff conflicts with M. Kerensky's statements that the movement against the Government is collapsing. It should be remembered that hitherto only one side of the story has reached London. M. Skobeloff's remarks to the council of Workmen's and Soldiers' delegates cabled yesterday indicate that Korniloff has also issued a proclamation but it has not been published.

LONDON, September 12. — (4-50 P. M.) — PETROGRAD. — Korniloff's advanced troops have reached Gatchina less than twenty miles from the Capital.

News Exclusively from one Source.

LONDON, September 12. — News from Russia continues to come exclusively from the Provisional Government sources. M. Nekrasoff, Vice-President of Council of Ministers, has informed Pressmen that the political situation is perfectly favourable adding that Ministers had resumed their posts except two. Government troops occupy Pskov. If the latter statement is accurate troops must come from Riga Front. There is no further news of Korniloff's Cavalry which was reported to be marching on Petrograd. The Russian Provisional Military Committee has issued a wireless statement announcing that a Workmen's Militia has been organised in Petrograd and that numerous further arrests have been made in Petrograd. The statement adds that the state of mind of Korniloff's soldiers near Luga is unsettled and the majority of troops at front support the government. The Committee has created new departments for the following purposes: — Supplying the needs of the army, creating bonds between Regimental and District Committees and defence of Petrograd also a "Strategical department."

M. Kerensky's Proclamation.

A wireless message from Petrograd says that M. Kerensky is Prime Minister and Commander-in-Chief issues the following: — By Russia's armed forces I declare complete rath of all ranks in the Army and the Fleet. Everyone — whether General or Soldier will be punished for the slightest disobedience. It is time to cease playing with the country's fate: —

It is significant that the "Novoye Vremya" has been suppressed for publishing M. Korniloff's proclamation.

The New Enslavement.

The wireless message from Petrograd says: — The Secretariat of Ukrainian Parliament appeals to all military Ukrainians to support the Provisional Government. It declares that General Korniloff's victory would bring Russian Democracy into subjection, and Ukraine into the new enslavement.

Baltic Fleet Loyal.

LONDON, September 12. — PETROGRAD. — The Admiral on the Baltic station has issued an order urging the fleet to avoid disunion and to carry out the orders of the Provisional Government.

A wireless message from Petrograd says: — M. Kerensky states that the entire Baltic Fleet has unanimously sided with the Provisional Government.

Moscow and the Crisis.

Loyalty to Government Affirmed.

LONDON, September 12. — MOSCOW. — A meeting of the garrison, professional classes, and railwaymen workers, passed a vote of loyalty to the Provisional Government.

The Municipality of Moscow in a proclamation exhorts the ancient capital to rise as one man to defend the revolution and appeals to all towns in Russia to rally to the Government.

Stockholm Conference.

Russian Socialists' Decision.

LAHORE, September 12. — LONDON, September 11th. — The Copenhagen correspondent of the Central News agency says that the Russian Council of Workmen's and Soldiers' Delegates has decided not to send representatives to the Stockholm Conference. ("C. & M. Gazette")

Sweden

Count Luxburg Given Passports.

LONDON, September 12. — BUENOS AIRES. — Government has asked Germany an explanation with regard to the Luxburg affair and handed the German legation passports for Count Luxburg, whose whereabouts are unknown.

U. S. Officials Astounded.

LONDON, September 12. — WASHINGTON. — Diplomats and American officials are astounded at the view of the Stockholm Foreign Office that there was no impropriety in permitting the German representative at Buenos Ayres to communicate with Berlin through Swedish diplomatic channels.

The State Department emphasises that Sweden's simple declaration that steps will be taken to prevent a recurrence is not enough. The matter may be the subject of consultation with the Allies, and any hesitation on the part of Sweden to carry remedial measures far enough may result in representation by all the Allies.

The Swedish Exposures.

Scathing N. York Press Comments.

LONDON, September 12. — NEW YORK. — The German American newspapers are very vexed at the fresh exposure of German diplomatic methods.

The "HERALD" denounces the "German diplomatic asses who are continually projecting themselves into publicity."

The "NEW YORKER STATES-ZEITUNG" describes Count Luxburg's advice to his Government as monstrous.

The "NEW YORK EVENING POST" says: — The question whether Sweden is a secret ally of Germany is serious and must be answered immediately.

The "GLOBE" says: — The United States would be glad to confine itself to action against the Swedish Government, but cannot, because the Swedish people are suffering like the Germans from the faults of their rulers.

Swedish Press Opinion.

LONDON, September 12. — STOCKHOLM. — The "Dagblad" laments Germany's breach of Swedish neutrality and says the lack of caution of the Swedish Foreign Office casts doubts on our impartiality which, though justified, must damage and humiliate us. The journal suggests that the manner of publication of the disclosures was intended to influence public opinion in the direction of arraying the whole of Europe against Germany.

The "Dagens Nyheter" and Stockholm's "Tidningen" are both convinced that the Swedish authorities were ignorant of the scandalous manner in which their facilities were misused.

Sweden's Complicity Inexcusable.

LONDON, September 12. — Reuter is informed that hitherto the Foreign Office has no official communication of Sweden's reply to the American disclosures. The text of the communique published in Stockholm was only received late last night and therefore it is impossible to make any statement. But competent quarters feel that the Swedish note is a piece of special pleading. Even if Sweden takes the line that she was unaware of the contents of the messages it is felt that such absence of knowledge would not relieve the complicity of the Swedish Government in unneutral action. Clearly the action taken was in the highest degree unneutral, and its character was accentuated as it was in violation of definite undertakings given earlier by the Swedish Government. Sweden too must know full well that objection to transmission of messages through Swedish official channels did not apply only to transmission to the United States but was general. It is impossible to believe that Sweden will be content to allow imputation upon her honour to remain without taking action to disavow guilty parties.

M. Branting, in an article in the "Social Demokraten" says: — The Foreign Office is seriously compromised and the country humiliated by the revelations which have tarnished its good name in the world.

Germany

Food Supplies Assured.

Controller's Statement.

ALLAHABAD, September 12. — LONDON, September 11th. — Reuter's Amsterdam correspondent quotes a Berlin message, according to which the German Food Controller stated that the supply of

TELEGRAMS.

bread and corn was assured for the entire year, potato prospects were satisfactory, and the supply of vegetables and fruit had improved. He concluded "we can with complete certainty expect that the difficulties of the fourth year of the war will be overcome."

Shortage of Coal.

The "Lokal Anzeiger" announces that the imperial authorities are discussing the possibility of prolonging summer time until October, in view of the shortage of coal and the consequent dearth of gas.

The New Patriotic Party. Sign of Growing Nervousness.

LONDON, September 12. AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" states that the new patriotic party is merely a new metamorphosis of pan-Germans, and thinks that it signifies growing nervousness.

Food Shortage at the Front.

LONDON, September 11th. A correspondent on the British front writes that German soldiers now know that they must face another winter campaign. They have received plenty of appeals from larger-riden relatives and have themselves been warned that the food situation is very grave and have been urged to exercise the strictest economy in all kinds of equipment. The German staffs engaged in a constant struggle to make inferior substitutes do the work of things which are unobtainable. The troops are well fed at the front line and consequently go short when they are in rest camps. Those occupying the areas behind the line complain that they are relentlessly pinched for the benefit of their comrades under bombardment, and this state of affairs is resulting in a deterioration of the German infantry's discipline. Regimental commanders, facing threats vain, are now appealing to the honour of their men. The latter are by no means on the point of collapse, but they are being worn out slowly and steadily. ("Pioneer special cable.")

A resolution was also passed demanding direct representation of workers at the Peace Conference.

Germans Transfer Troops.

LONDON, September 12. PETROGRAD.—It is reported from headquarters that the Germans have sent the best regiments, including nearly the whole of the guards, from the south-west front to the north.

German Reply to the Pope. A Forecast.

LAHORE, September 12. LONDON, September 11th.—Forecasts are arriving from Holland of the peace terms contained in the German reply to the Pope. They are said to include the following:—That the occupied territories will be abandoned provided that the British evacuate Mesopotamia or at least Baghdad, the Russians evacuate Armenia, and the German colonies are unconditionally returned. Another report mentions a condition to the effect that Belgium shall not conclude an agreement with any Entente country affecting her independence, that she shall maintain only such a force as is sufficient to preserve domestic order and that she shall repeal the partition arrangement already imposed by Germany. No mention is made of the provinces of Alsace and Lorraine, but there is an emphatic statement that the German people will never sacrifice the Kaiser to the allies. ("C. and M. Gazette.")

France

Probable List of New Ministers.

LONDON, September 12. PARIS.—A probable list of the new Ministry includes M. Ribot as Minister for Foreign Affairs, a strong Socialist representation including M. Albert Thomas, and two new Ministers, namely, the Ministry of National Reconstruction and the Ministry of Propaganda.

Painleve Unable to Form Cabinet.

LONDON, September 12. PARIS.—At one o'clock this morning M. Painleve informed President Poincaré that he gave up the task of forming the new Cabinet having failed to form a Ministry of National Union.

LONDON, September 12. PARIS.—President Poincaré has requested M. Painleve to continue his efforts to form the Cabinet.

Great Britain

Luncheon to Mr. McCormick.

LONDON, September 12. Speaking at a luncheon of the Empire Association, in honour of the American congressman, Mr. McCormick, Mr. Bonar Law said that without the aid of the United States, the financial position of the Allies would have been very disastrous to-day.

LATER:—Those present included Lord Milner, Mr. Walter Long, Sir E. Carson, Mr. Andrew Fisher, General Smuts, Lord Robert Cecil and Colonel Byron, Member of South African Senate.

Mr. Bonar Law said that Germans were pastmasters in military matters but fortunately when the question of human nature arose they had made mistakes which had more than once been the salvation of the Allies. The greatest they had made was that of driving the United States into the war.

Lord Robert Cecil said that the profound hatred of war of the peoples of Great Britain and America was the measure of their determination to achieve victory.

Mr. McCormick stated that he had been inspired by the fusion of hard intelligence and idealism in British men and women. As one of President Wilson's political opponents hitherto he was glad to endorse the President's war principles.

The Submarine Toll.

LONDON, September 12. The Admiralty says:—During the week 2744 vessels arrived at ports in the United Kingdom and 2868 sailed. Twelve vessels over sixteen hundred tons and six under were sunk and twelve were unsuccessfully attacked. Four fishing vessels were sunk.

The Irish Convention.

LONDON, September 12. The Irish Convention is sitting in Dublin and is still considering draft schemes based on Dominion principles of Self-Government.

Entente Trade Unions.

A Conference in London.

LONDON, September 12. A Conference of Representatives of Entente Federations of Trade Unions affiliated to the International Secretariat in Berlin has concluded in London.

It was unanimously resolved to remove the International Secretariat from Berlin and it was resolved by a majority to obtain the views of countries affiliated to the International Federation respecting the removal of the Secretariat to a neutral country.

Restrictions on Cotton Output.

Many People out of Employment.

LONDON, September 12. The "Times" Manchester correspondent anticipates that owing to Government restriction of output in cotton trade for three months which came into operation yesterday working of more than sixty per cent of spindles or eighty per cent of looms will be exceptional. There will be much displacement of labour and a number of women spinners is sure to be considerably reduced as male labour is more efficient. Levies from employers allowed to work more than sixty per cent of spindles or looms will be used to prevent distress among the unemployed workers.

Lord Basil Blackwood formerly reported missing is now reported killed.

Australia

Australian Surplus Butter Purchased.

LONDON, September 12. MELBOURNE.—It is understood that the Imperial Government has purchased the Australian surplus butter estimate at ten thousand tons.

America

U. S. Merchantmen Sunk.

LONDON, September 12. WASHINGTON.—It is officially stated that six submarines attacked a fleet of merchant men off the French coast on the 5th September and that two merchantmen were lost. Probably one of the submarines was sunk.

British Front

The War of Attrition.

What the British are Doing in Flanders.

Heavy Wastage of Enemy Reserves.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at headquarters, telegraphing to-day, says: Although we now seldom hear anything about attrition, this process is being employed against the enemy in a greater measure than ever. Soldiers who fought on the Somme last year opine that the principal difference between the battle of the Somme and the present offensive is as follows:—We took a lot of prisoners on the Somme, but did not kill so many enemy, while in Flanders we are taking comparatively few prisoners, but killing great numbers of Boches—in other words attrition is going on apace. The causes of this difference are not difficult to determine. The enemy on the Somme manned his trenches in mass to resist our attacks, and, as General von Arnim complained, German soldiers frequently showed over-readiness to surrender. Moreover they had the cover of a wonderful system of deep dugouts which protected them from our shellfire, but also proved traps when the British came over. The conditions in Flanders are totally different. Instead of massed resistance, we get defence in depth aiming as far as possible at concealment and disconnected tactical points. Moreover, the Germans are now following their traditional policy of swift counter-attacks more vigorously than ever. The result in view of our great artillery preponderance is most costly. The slowness of our advance is more than counter-balanced by the wastage of the enemy. Since July 31st we have gained practically complete command of the Westhoek Ridge, which is most valuable for observation, obliging the Germans to withdraw their guns so far that the back areas in the Ypres salient, formerly veritable deathtraps, are now comparatively immune. More important still, we have thinned out Pruce Rupprecht's reserves to a degree which must be causing the high command the utmost anxiety. I believe that the average German division now consists of barely twelve thousand men.

General Haig's Report.

LONDON, September 12. This afternoon's Communique from Marshal Haig says:—We repulsed enemy who attacked this morning eastward of Hargicourt. We successfully raided north-eastward of Bullecourt and south-eastward of Lombartzyde.

Repatriated Wounded.

Arrive at Lyons.

LAHORE, September 12. LONDON, September 11th.—The first party of British wounded who are being repatriated under the recent agreement, have arrived at Lyons. ("C. and M. Gazette Cable.")

NAVAL AIR SERVICE. Carries Many Operations.

Stations and Aerodromes and Hangers Bombed.

LONDON, September 9. The Admiralty states that many operations have been carried out by naval air service during the past twenty-four hours. One of our patrols shot down an enemy machine into the sea and another landed on our lines and the crew were made prisoners. We shot down two other machines and drove down five of the enemy. During a bombing raid we bombed Saint Denis, Westrom and Controde aerodromes, Bruges Docks, Thourout and Railway near Ghent. Several tons of explosives were dropped. We also dropped many tons on Sparappelhoek and Thourout Aerodrome and Engel Ammunition Dump and exploded hangars and set fire to dumps. We shot down one enemy machine. All of ours returned.

French Front

Artillery struggles. And Aeroplane Raids.

LONDON, September 12. This afternoon's French communique says:—Artillery struggle continued to be very lively in sectors of Driegrachten and Bixschote. We made two successful raids northeast of Auberville and east of St. Hillare St. Soupples Road where we penetrated enemy third line and killed or captured the whole garrison in the course of a lively engagement. We blew up many dugouts and brought back much material. Enemy attempt northeast of Lahure failed under fire with serious enemy losses. We repulsed two attacks on advanced posts north of Cabrières Wood and north of Rouvaux. Enemy aeroplanes bombed Dunkirk and there were several civilian victims.

A Dunkirk Hospital Bombed.

Fifteen Women Wounded.

LONDON, September 12. A French communique says: German aeroplanes, last night, bombed the region of Dunkirk. The bombs fell on a hospital and fifteen women were wounded.

Salonika Front

A Communique from the French Eastern Army says:—The French and Russian troops following up their recent success brilliantly carried the village of Pogradec on the southwest shore of Lake Ochrida and drove the enemy back four kilometres north of Pogradec.

Italian Front

Italian Front 400 Miles Long.

42,00,000 Italians Fighting.

LONDON, September 12. ROME.—In an interview with Reuter's correspondent the Minister of War said that Italy had now mobilised over 42,00,000 fighting men. Austrians had more than twice as many troops on the Italian front as at the beginning of the war besides two-thirds of their best artillery and abundance of munitions. The Italian front was four-hundred miles long about equal to the entire west front.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents.

By Wire.

Simla

Imperial Legislative Council.

Second Meeting.

SIMLA, September 12. The second meeting of the autumn session of the Imperial Legislative Council was held this morning in the Council Chamber, Viceregal Lodge, with Mr. C. R. Lowndes, Vice-President, in the Chair. There was a fair attendance of visitors. The Hon'ble Sir William Vincent laid a statement showing the number of gazetted appointments above the rank of Registrar in the Government of Indian Secretariat. After interpellations the discussion on the motion by Sir William Vincent for leave to introduce the Bill to give additional powers to Courts to deal in certain cases with usurious loans of money or grain was resumed.

Mr. Chanda said that the same state of affairs as prevailed in Behar and the United Provinces obtained in Assam. He had given his opinion to the local Government in which he had cited a number

TELEGRAMS.

of cases to support his views. He however said that he would give an instance in which Rs. 18 grew up in a few years to as much as Rs. 3,000. The Surma Valley Association had urged him to suggest the fixing of the maximum rate of interest, but personally he submitted that it would be arbitrary. Analysing the Bill from a legal point of view he declared the balance of advantages was in favour of the principle incorporated in it.

Raja Rampal Singh regretted that he could not associate himself with most of the previous speakers in their unqualified support of the Bill, though he was not unaware of the unconscionable demands. What he contended was that things were improving and the present stage was a great improvement on the past conditions. He should rely very much on the improvement that would follow in the wake of the co-operative movement and the establishment of land banks. He did not believe that the Bill would meet with the prevailing evils.

Sir Gangadhar Chitambar remarked that the evil was not so rampant in the Central Provinces as in other places. Arbitration Courts had been created for the compounding of interest. He gave his whole-hearted support.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya supported the Bill.

The Hon'ble Mr. Krishna Sahay in resuming the debate on the Usury Bill narrated three cases which demonstrated the uselessness of the present law to effectively aid the debtor in freeing himself from the extortionate demands of his creditors. In one of these cases the High Court had decreed interest as high as 75 per cent. as it held that the High Court could not interfere simply because the interest was higher. He thought that the present Bill did not go far enough and said that measures should be taken to check effectively the vicious and extortionate demands of creditors.

The Hon'ble Mr. Dadabhai thought that the Bill was long overdue and had been demanded during the last 25 years. He eulogised the Bill but said it was not perfect though comprehensive powers had been given to the Courts. Mr. Dadabhai concluding gave a few instances of the extortionate demands that he had come across during his 25 years' experience. While giving whole-hearted support, he said he reserved detailed criticism till a later stage.

The Hon'ble Mr. Shukul said that the Bill had come not a day too soon.

The Maharaja of Coimbatore supported the measure. He alluded to the urgency of protection for the lower middle classes and the Zemindars for inhuman demands of the Usurers, but in trying to protect one class of people the Government should not be hard upon another. He dwelt upon the part played by the money-lender in Indian agricultural life and remarked that we should not ignore the fact that the money-lender was a necessary evil.

The Hon'ble Nawab Zulfikhar Ali Khan gave hearty support to the Bill as the member of the Punjab Land holding community and declared it was a veritable boon. The question was whether agricultural classes who were chiefly the victims should or should not be protected and he said that there could not be any doubt to the answer.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya then spoke.

Rai Sitanath Rai Bahadur.

(Bengal) speaking on Usury Bill said that though he had every sympathy for the debtors, he yet protested against the Bill before the Council in its present form. He said:—If it was intended for the benefit of debtors to revive Usury Law I shall be only too glad to give my humble support to it. If it is intended to enact the law of Dandapat in some form or other please say so plainly. What I beg to say is that whatever your intentions are please state them in plain, definite and unequivocal words so that creditors may not be left in the dark, so that they may readily understand and realise their position and where they stand. It is I say hardly proper to pick up a few isolated cases of extremely unconscionable bargains from here and there and then on the strength of these few stray cases to proceed to frame a law which would be highly prejudicial to them. I may as well cite thousands and thousands of cases in which debtors have taken advantage of every possible flaw, every technicality, have in fact, adopted every possible means however dishonest to avoid their just obligations.

Continuing he complained of the large discretionary powers given to Judges and enlarged on the many troubles that would ensue if the bill was to have any respective effect and remarked that if old accounts settled long ago were to be re-opened there would be no finality and a heavy onus would be thrown on the creditor which it would not be very easy for him to discharge. The Rai Bahadur also apprehended that the bill would make creditors more stubborn in their claims and less lenient towards debtors and drew attention to the adverse effect the measure would have on inland trade. Finally he was against proceeding further at present with a contentious measure like this and prayed that the discussion might be postponed for the present.

Mr. Sarma

in supporting hoped the Government would follow the present measure with another one to organise the capital of the country. He thought the Government of India had gone in advance of the British Money Lenders Act. The Courts were now in a position to do justice between man and man.

Mr. Shafi

in supporting referred to the speech of Rai Sitanath Rai and gave an account of indebtedness of the agricultural classes in the Punjab saying the bill did not go sufficiently far enough to eradicate the evil.

The Hon'ble Sir William Vincent

in winding up the debate expressed his gratitude to the Council for the sympathetic reception accorded by it to the Bill and remarked that it showed clearly that there was no justice in the contention that it was in any way a controversial matter. He did not at the present stage propose to examine the question raised in the debate and as for the larger question raised by Pandit

Malaviya he said it was not his province to deal with it nor was he competent to deal with it, but they would all be sent to the Local Governments and no doubt they would consider them. The motion to introduce the bill and publish the same in the "Gazette of India" was agreed to.

Bill to Amend Savings Bank Act.

The Hon'ble Sir George Barnes introduced the Bill to amend the Savings Bank Act explained its object was to increase the limit of savings bank deposit from Rs. 1000 to Rs. 3,000 which might be paid to the heirs of the deceased depositors without the formality of probate letters of administration in succession certificates.

A Repealing and Amending Bill.

The Hon'ble Mr. Muddiman introduced a repealing and amending Bill and said it was a formal measure and drew special attention of the Council to schedules.

A Bill to Amend Presidency

Small Cause Courts Act.

Sir William Vincent in introducing the Bill to amend the Presidency Small Cause Courts Act, 1882, to enable the appointment of Vakils who are eligible for appointment as Judges to be chief Judges of Small Cause Courts said that in 1916 the Hon'ble Mr. Patel had sought to introduce a Bill of this nature in the Bombay Legislative Council and the Bombay Government had drawn attention of the Government of India to this Bill and when the Government of India consulted various authorities in India they got replies which unanimously supported the principle of the Bill. The present bill, said, Sir William Vincent, was based on Mr. Patel's Bill.

The Hon'ble Mr. Sarma

thanked the Government on behalf of the Vakils of Madras.

The motion was agreed to and permission was also granted to publish the Bill.

To Amend a Baronetcy Act.

The Hon'ble Mr. Kincaid introduced a bill to amend Sir Ebrahim Currimbhoy Baronetcy Act which provided for the creation of sinking fund and repair fund.

Select Committee's Report to Amend Indian Registration Act.

Pandit Malaviya presented the Select Committee's report on the Bill to amend Indian Registration Act and alluded at length to the case of Jamna Prasad Vs. Aftab Ahmad Khan. The Bill was then passed.

Patna University Bill.

The Hon'ble Sir C. Sankaran Nair in moving that the report of the Select Committee on the Patna University Bill be considered drew attention to the fact that the Select Committee consisted of all official and non-official members coming from Bihar and Orissa as well as representatives of other Universities and that their opinion was unanimous.

Mr. Sarma's Amendment

At this stage Mr. Sarma moved an amendment that the Vice-Chancellor should be elected by the Senate and nominated by the Local Government and said it was in accordance with a resolution moved and adopted at the last Bihar Provincial Conference. He asked whether there was any valid reason for denying the Senate the power of electing its own chairman. There were precedents enough in the United Kingdom and quoted Lord Haldane's recommendation in his London University Commission report in support of the present amendment. He referred to the popular prejudice against making higher education a department of Government.

Sir Sankaran Nair Opposes.

Sir Sankaran Nair said he was unable to accept the amendment which contained a radical principle. The Vice-Chancellor was not merely the Chairman. The Senate was a new body and they had to see how it worked before entrusting it with greater powers. The amendment was lost.

Dr. Sapru's Amendment.

The Hon'ble Dr. Taj Bahadur Sapru moved the following amendment:—The first Vice-Chancellor shall be appointed by the Local Government and shall hold office for three years from the date of his appointment, but his successors shall be elected by the Senate subject to such regulations as may be framed by the Senate and shall hold office for three years from the date of election. Such appointment shall be subject to the approval of the Local Government. He claimed that his amendment was more moderate than that of Mr. Sarma. He acknowledged that the present bill was very much changed from what it was at first and said his amendment was bodily taken out of the Benares University Act. He said public opinion was in support of his amendment.

Dadabhai Opposes.

Mr. Dadabhai said he would have supported it but for the fact that it was pointed out by Sir Sankaran Nair, of a radical nature. He would wait till the Calcutta University Commission had reported on the matter.

The Fudaijee Supports.

Pandit Malaviya in supporting the amendment said he appreciated the difficulties in the way of the Government and acknowledged the liberal spirit in which the Government had sought to meet non-official demands. He thought it was for that very reason desirable that this amendment should be accepted.

Mr. Sharp.

Mr. Sharp pointed out that the comparison instituted by Mr. Sarma and Mr. Sapru between the Senates in India and London University Senate was due to the confusion of terms and said the London Senate was a very small body of but fifteen auditors, that the Indian Senate approximated more to the Court of London University.

Sir Sankaran Nair Refuses to Accept.

Sir Sankaran Nair opposing the amendment reiterated the arguments he put forward when opposing Mr. Sarma's amendment.

Dr. Sapru analysed these and declared they were not convincing. In the end the amendment was lost.

Questions & Answers.

At to-day's meeting replying to Rao Bahadur B. N. Sarma's question Re recruitment for the Indian Army Sir William Meyer said the replies to the Hon'ble Member's question are as follows:—(a) The expenditure connected with special measures of recruitment

undertaken in order to meet the needs of the Indian Expeditionary Forces is debitable under the existing arrangements to His Majesty's Government. (b) All abnormal non-effective charges arising from occurrences of casualties with the Indian Expeditionary Forces will be borne by His Majesty's Government. (c) Any additional allowances which may be granted to officers or men in connection with (1) the special measure of recruitment already referred to, (2) the despatch of the Indian Expeditionary Forces and (3) service with these forces, will be debitable to His Majesty's Government. (d) Any extra expenditure incurred in 1916-17 and likely to be incurred in 1917-18 in connection with temporary additions to the regular forces which may be made in order to meet the requirements of the Indian Expeditionary Forces will be debitable to His Majesty's Government. Any expenditure on permanent additions to the regular forces in India or on temporary additions which are unconnected with the requirements of the Indian Expeditionary Forces will fall upon Indian revenues.

Prohibition of Meetings and Processions.

Mr. Sarma asked: Have the Government of India issued any instructions to Local Governments in the matter of prohibiting or regulating the holding of public meetings or conduct of processions in connection with the propagandist work for the securing of constitutional reforms advocated by the Indian National Congress and the Moslem League and for making public approval or disapproval of Government measures?

Government Fights Shy.

Sir William Vincent replying said:—As stated in reply to a question asked by the Hon'ble Dr. Taj Bahadur Sapru confidential instructions were issued to Local Government in connection with the Home Rule movement. The Government have nothing to add to the reply then given.

With the discussion of two of Mr. Sarma's amendments to the Patna University Bill which were negatived the Council adjourned till to-morrow.

What the Rishis Laid Down.

Pandit Madan Mohan Malaviya speaking on Usury bill pleaded for a more careful examination of the whole problem after grasping all the factors at work in the entire situation in India if the bill was not to be anything more than a mixed good. He was of opinion that the idea of fixing and regulating interest by the State was no novel one so far as India was concerned, where many writers on law including Vashista, Manu, Vyasa and Narada had laid down what they considered maximum rates of interest allowable in law and under what conditions the rates might be exceeded. Speaking generally in olden days 15 per cent per annum was considered legitimate though even those who lent at 24 per cent could not be considered guilty of covetousness. Pandit Malaviya thought that Usury was practised now on a far larger scale than a century or two ago and attributed it to the fact that there was then no usury law as the one proposed now. Turning to experience in the United Kingdom he cited a number of cases where even after the Money Lenders Act was passed rates of interest varying between 10 and 30 had been decreed. He begged leave to think that the measure of relief desired was not likely to be achieved by passing the bill because it did not say anything as to what constituted excessive demand and what did not and the standard had to be determined in each case according to the circumstances and he suggested whether the aim in view could not be attained by modification of section 74 of the Indian Contract Act without resorting to such a drastic measure like the present one. Continuing he said the restriction of credit would be a serious evil. On the other hand, the root of the evil was, as observed by Raja Sir Rampal Singh, the poverty of the people coupled with want of credit. Therefore the Government would have to come forward with a constructive programme which would substantially improve the circumstances under which really the needy people could borrow. He divided this into three classes of agriculturists, landholders, and small commercial classes. With regard to the first two the most imperative periodical demands made on them were for payments of revenue. This they dared not refuse whether they had or had not any money and observed that payment of revenue in money instead of in kind worked great hardship on them. What he would like to see established in India was a system of Hypothec Banks such as existed in Japan as they would all direct to minimum necessity of these to classes of men to draw upon Sowcars. As for the last class if they wished to succeed in life they had to borrow. For these what was needed was a system of industrial banks. Speaking of co-operative credit he regretted that it had not been developed on any large scale as yet and quoted an article by Sir Daniel Hamilton of Lord Curzon's Executive Council to show the imperative need for rapid expansion in this direction. In conclusion, he remarked that there should be development of co-operative system if a new era of prosperity was to commence.

Nagpur University.

At to-day's meeting of the Imperial Council replying to Rai Bahadur B. D. Shukul's question the re-establishment of a University at Nagpur the Hon'ble Sir C. Sankaran Nair said:—Proposals have been received from the Local Administration for the establishment of a university for the Central Provinces and are now under consideration. It is therefore undesirable to publish the proposals at present and impossible to give a definite reply to the question when a Bill for the establishment of the contemplated University will be introduced.

Judges and High Executive Posts.

Replying to Mr. M. B. Dadabhai's question reappointment of Judges to High Executive Offices Sir William Vincent said:—The whole question has been considered by the Government of India and has not been overlooked whenever it has been pertinent. The question of the appointment of Judges to high executive offices formed the subject of correspondence with the Secretary of State in 1910-1911, the result of which is briefly summarised in the replies given in Parliament to Mr. Ramsay MacDonald's question of March 14, 1911, copies of which will be supplied to the Hon'ble member should he so desire. There has been no correspondence between the Government of India and the Secretary of State in regard to the question of the appointment of high executive officers to Judgeships.

In reply to their telegram to the Private Secretary to the Governor in regard to G. I. P. Railway Workmen's complaints Messrs. Ratanji and Ghawala, solicitors, have been informed by the Secretary to the Government that the matters referred to are under consideration of the Government.

ఇదివఱలో దీనినిగూర్చి కొంతవరకు ఇప్పు వెళ్తున్నాం, అని స్టాండు ఇప్పు వెళ్తున్నాం విషయమే వ్రాసియుంటిమి. ఇక అని స్టాండు డిప్యూటీకమిషనరుల సప్లయలనుగూర్చి వ్రాయవలసి యున్నది. సప్లయల విషయమున పుత్రునికంటె జనకుడే మంచి వాడన్నట్లు యిప్పు వెళ్తున్నాం అని స్టాండు ఇప్పు వెళ్తున్నారే మే పప్పున బడసెదరు. అని స్టాండు డిప్యూటీకమిషనరులు గూడ తాము తనిఖీ జేయబోవు గ్రామములకు పోవుటకు ముందు ఆయాసర్కిలల యిప్పు వెళ్తున్నారట ముందుగానే తెలియజేసి అన్నిటిని సిద్ధముజేయవలసి కూడ కలుగుపడెదరు. అన్నియు నన్న ఏమి? తమకు వలయుసౌకర్యములను కలుగజేయుటయే. నియమించిన నాటికి మాకీవస్తువులు సిద్ధముగ నుండవలెనని తెలియజేసెదరు. ఈ ఉత్తరవును ఇప్పు వెళ్తున్నాం చూచినవెంటనే ఆ దగ్గరనున్న సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం పిలువనంపి ఫలానా కోజున అని స్టాండు డిప్యూటీకమిషనరులు తనిఖీకి వచ్చెదరు. జాగ్రత్తగ నుండవలయును. అన్నిటి జాగ్రత్తవెట్లవలయునని హెచ్చరించెదరు. ఇది మొదలుకొని పాపమా సబుఇప్పు వెళ్తున్నాం పడెడు కిష్టములు నుడువలయును. కోడి గుడ్డను, కుక్క బియ్యమును సోదాబుడ్లను పాలను పండ్లదొరకు తావైనవో ఫలములను బాగాచేయవలెను. గాంబీపాలకు బంట్లోకు లను సప్లయ చేయవలెను. తనరేంజిపని చక్కబెట్టుకొనవలెను. ఈలోపుగ సర్కిలు ఆఫీసునకు జరుగునైనవో ఇంకొకని పంపవలెను. ఈయన దురదృష్టమా యని ఈ దొరగారు వచ్చు సమయము తాటివెట్లకును ఈతవెట్లకును నెంబర్లును వేయు కాలయయినా ఆ అయ్య సౌభాగ్య మెన్నవకమా? అవతల మార్కింగు (వెట్లకు కల్లుగీయకొనుటకు నెంబర్లు వేయుట) ఇవతల దొరగారి సప్లయలు ఒకప్రక్కన ఇప్పు వెళ్తున్నాం పిల్లి డియు ఈ సబుఇప్పు వెళ్తున్నాం వేధించును. తిండితినుటకు కూడ పిలుండదు. భోజనమునైన మానుకొని దొరగారి సప్లయలను జేసినను ఆ గ్రామమున దొరకని కారణముచే ఒక వస్తువు లభించనివో దొరగారి కోపమేమని వర్ణింపవచ్చును! ఈసబుయిప్పు వెళ్తున్నాం ముందుడు. ఈవెద్దరేంజికరగడు. వేటొకరేంజికి మార్పుడు. అని తక్షణము ఉత్తరవును జారీచేయుటయో కొంత కాలమైన పిదప ఉత్తరవును పంపుటయో తటస్థించును. కాని ఈ కారణము తెన్నటికి బయటికి జెప్పరు. పననులో నుంచుకొనెదరు. ఇది ట్లుండనిండు. దొరగారి గుఱ్ఱమునకు గడ్డిని, దొరగారికి చాకలిని మంగలిని, చెప్పలు కుట్టు వానిని కూడ పాప మీ సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం సమకూర్చవలెను. ఇవియేనా సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం తన రేంజి తనిఖీకాలమున నిర్వర్తించవలసిన విద్యుక్త ధర్మములు? వీరి నీ పనులకు వినియోగించుట ధర్మమా? వీరికి మాత్రము ఆత్మగౌరవము లేదా? సప్లయముగ తనిఖీయందొగ్గులు తమ సప్లయల నన్నిటిని గ్రామ ఉద్యోగగ్గులు (మునసబు, కరణము) ద్వారా పొందవలయునని నెపరేలు రెవిన్యూ వారు త్రువు జేసినను వారి యజ్ఞ నుల్లంఘించి ఈతనిఖీ యుద్యోగగ్గులు ఇల్లు తమ తావేదారులను వేధించుటకు ధైర్యమెట్లు కల్గునో? వీరి నిరంకుశాధికారపు చచ్చలను గుర్తించు వారెవరును లేరా? హానిండు: తిప్పుదుగదా యని సప్లయలను వేసెదమన్నను ఫలాన వస్తువులు గావలెనని వీరెవరును తెలుపరు. ఈ సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం రెంత జీతమును బడయుచున్నాం దొరగారి బట్టరునకు ముఖ్యముగ భయపడవలసి యున్నది. దొరగారి పురమాయింపు కొంత బట్టరుగారి పురమాయింపు మరికొంత. బట్టరుగారి నాజ్ఞ నుల్లంఘించి ఈసబుయిప్పు వెళ్తున్నాం నడిచినా ఈయన పని వేరుగ నడుగ నక్కర లేదు. పాపము సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం ఆత్మగౌరవమున కైన వెతనొందక సప్లయలను జేయుచున్నాం ఒకవేళ కొన్నివస్తువులు దొరకనివో ఈ దొరలు సబుయిప్పు వెళ్తున్నాం క్రేడ్లగ కనుగొనలేదు. ఈ విషయమును గూర్చి శ్రమ తీసికొనలేదని అట్లహాసము జేసి వానిని ఏల బాధించవలెను? ఇక ముందైన వీరికి నీచక్రకృత్యములలో నగతుండగనుండుటకు ప్రయత్నించెదరు గాక.

“రంగూను మెయిలు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-
కొన్ని దినములనుండి మా పత్రికాలయమున కనేకులు వచ్చి,
మదరాసు నగరమున వెలువడుచున్న “న్యూఇండియా”
పత్రిక బర్మాకు రాకుండగ బర్మా ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిరా
యని ప్రశ్నింపజొచ్చిరి. అధికారులనద్దనుండి
తగిన సమాచారము రాక్షతకాలమును, ప్రభుత్వము వారిట్టి
కార్యమును గావించిరని మేము విశ్వసించలేదు. క్రిందటి వార
మున కలకత్తా మెయిలులోనుండి యిచ్చటకువచ్చిన “న్యూ
ఇండియా” పత్రికలు చందాదారులకు చేరకపోవుటచే, ఈ
ప్రతులు ప్రభుత్వమువారిచే నాపివేయబడిన వని చాల వరకు
సునిశ్చితమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారిట్టి శాసనము
ననుసరించి యీ పత్రికా ప్రతుల నాటంక పరచి
మాకు తెలియకున్నది. “న్యూఇండియా” పత్రిక రాజద్రోహకర
మైనదనియు భారత దేశమున బ్రిటిషు పరిపాలనమును నిర్మూ
లించ యత్నింపుచున్న దనియు, జాతులలో ననోన్యతవైష
మ్యముల పెంపొందింపజేయు దనియు ప్రభుత్వమువారిభిప్రాయ
పడిన యెడల నాకు పత్రికా నిషేధము గావింపవచ్చును.
కాని, అప్పుడు వారితీర్మానమును ముందుగ ప్రకటింపి పిమ్మట
కార్యమునకు గడంగవలెను. ఈ విషయమున నట్టిచర్య జరుగ
లేదు. ఇదివరకు వెలువడిన ప్రస్తుత అసందర్భవిషయ
ములు గల వానిని మాత్రమే గాక యిక్కుమందు రాబోవు ప్ర
తులను గూడ నాటంక పరచుటకు పత్రికాపరిశీల
కునకు ప్రభుత్వమువారు అధికార మిచ్చునట్లు తోచుచున్నది.
మాయూహ నిజమే యైనయెడల “న్యూఇండియా” పత్రిక
బర్మారాష్ట్రములోనికి రాకుండగ సంపూర్ణముగ నిషేధింప
వచ్చును. ఈ పత్రికవిషయమై మిగుల జాగరూకతతోనుండు
చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారే, ముద్రణశాసనములోని 6వ
కెక్షను ననుసరింపజేసి ఆపత్రిక యొసంగిన ధరావతు 10,000
రూపాయలను పోకరణము చేసుకొననపుడు, బర్మా ప్రభుత్వము
వారిట్టి చర్యను నడపుట కవసరము కానరాకున్నది. ఒకని
కమ్యుటము మరియొకనికి విషమగునని బర్మా ప్రభుత్వమువారు
గ్రహింపనట్లు తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రహస్యముగా
తమ కార్యముల నడపుచుండుటచేతను, ప్రజాభిప్రాయమును
వ్యక్తీకరించు పత్రికను మారాష్ట్రమునుండి బహిష్కరించుట
చేతను ప్రభుత్వమువారి కార్యమును మే మామోదించ జాలము
అధికారుల నెదిర్చినయెడల ఆ పత్రికను శిక్షించుటకు
బదులుగ, చందాదారుల సొత్తు అగు ఆ పత్రిక ను
వారికి అందనీయకుండగ చేయుట న్యాయము
కాదు. ఇట్టి విషయమును మే మిదివర కెన్న డెరుంగను.
ఎట్టి శాసనము ప్రకారము, ప్రభుత్వమువారి పత్రికా ప్రతులను
జప్తుచేసిరో మాకు తెలియకున్నది. ఈ సంజేషములు నివారి
తములగుటకు మేము వేచియుండెదము. కాని ప్రజలయందు
మాత్రము కొంత యుద్దేశము తప్పక కలుగును.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి యంత్రువు సెన్సారు ద్వారా ఈ సెల 12 వ తేదీ యందయమున ఆనిన సెంటుకు ప్రభుల కందచేయుబడినది.

హామయూహపతాక దీపికల నెత్తరాదని 27-8-1917వ తేదీని అనిబిసెంటమ్మ ప్రభృతుల కుత్తర వాసంగబడినది. అవనకమ కుటచే పరోక్షముననే ఉత్తరు వాసంగబడినది. ఆ సంగతి వారికి తెలుపబడినది. వారు వ్రాతమూలములను దాఖలు చేసిరి. 7 కురు సాక్షులు వారి పక్షమున సాక్ష్య మిచ్చిరి. పోలీసు మాఫర్మెంటు ప్రమాణపత్రిక నిచ్చినందుననే వాముత్తరువు నంపితిని. కోయంబుత్తూరులో బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేశ్వరులకును మనస్ఫుర్ణలు తీవ్రము గనున్నవని నేను స్వయముగ నెరుగుచును గాన పతాకదీపిక తెల్లబడినచో కలవరము కలుగునని నేను తలచితిని. రెండు వుత్తరువులు పంపబడినవని నిర్బంధితులు వాదించిరి. 27వ తేదీని మొదట నొక ముసాయిదా వ్రాయబడినది. అందులో నొక కవచము పారబాటున వదలబడినది. పిమ్మట దైపుచేయబడిన ప్రతులలో నీలోపము పూర్తిచేయబడి నోటీసులు పంపబడి నవి. ఇపుడు వారికి ఉత్తరువు అందినదా అందలేదా అను ప్రశ్నతో మనకు పనిలేదు. అజ్ఞాతరస్కారమున కిచ్చుదు వారి పెని కేసుచేయబడి యుండలేదు. వ్రాత ఉత్తరువుచేరింట్లు వి

సెంటుమ్యుగారు వ్రాసిన తేజశవలన స్పష్టమగుచున్నది. తైత్తిరి
ఉత్తరపుటలు చేరినట్లు ముగ్గురిసంతకములును గలవు. ఇక
నోటిను సరిగ జారి చేయబడలేదను వాదము నిరర్థకము. పతా
కమును దింపి చేయుటలో నుత్తరపు పనితీరిలేదు. పతాకమును
మరల నెత్తగూడదనుట కీయుత్తర వనసర మైయున్నది. సా
క్షులలో మొదటి సాక్షి కొయింబుత్తూరు హోమురూలు లీగు
కు కార్యదర్శి. రెండవసాక్షి ఆధ్యక్షుడు. మూడవసాక్షియు
ఆరవసాక్షియు చి సెంటుమ్యుగారి గృహకృత్యములకు నిర్వహిం
చు వారు. నాల్గవసాక్షి ప్రాముఖ్యమేమియును లేదు. నిర్బం
ధవాసములుకూడవని చేయబడిన సభలలో నతడు చాలపని
చేసెను. 7 వ సాక్షి బాంకి గుమాస్తా; 8 వ సాక్షి రావు
సాహెబు విఠలదాసు ఆనందజీనేటుగారు తిరువూరువాస్త
వ్యులు ను(పనిస్థలు మాన్యులునై యున్నారు. పతాకము ఎత్త
బడిన దినములలో నతడు కొయింబుత్తూరులో లేనేలేడు గాన
నతనికి ప్రబాళిప్రాయ మెట్లున్నదియును తెలియనే తెలి
యదు. 5 వ సాక్షి తప్ప తక్కిన మొదటి ఆర్గరు
సాక్షుల సాక్ష్యమును విశ్వసనీయము కాదు.
గాన కలవరముకలుగుట నిశ్చయమని నాకు నమ్మకము
కలిగినది. అందులకు 27-వ తేదీని పంపబడిన ఉత్తరపు ఆవ
సరము. దానివలన కలవరము కలుగకుండును కనకాశము
కలదు. ఉత్తరపు సరిమైనది కాదనుటకు మాపబడిన ఆధార
ములు తృప్తికరములు గావు. నూపర్నెంటు సాక్ష్యము చెల్లదగి
నదియైనను నాకున్న ఉత్తరపు నోసంగటలో భారబాటు
లేదు. ఆ ఉత్తరపు తేదీ మొదలు 2 నెలలవరకు నది అమల్గా
నం దుండునని ఇప్పుడు స్పష్టపరచడ మైనది. (ను) మొత్త
మొకట 11-9-19 జిల్లా మేజిస్ట్రేటు. (న్యూఇండియా)

ఒక వడ్రంగి హత్యగావించుట...—పాలపూటు తాలూకా ఎలయించిలి గ్రామమున వేలకొ అను నొక వడ్రంగి గత ఫిబ్రవరు 28 వ తేదీ రాత్రి త్రాగి ఇంటికి బోయి అల్లరిచేయ నాగినందున అతని బంధువులు ఆ గ్రామ మునసబును తమ యింటికి తీసికొని వచ్చిరి. అతడు ఆ వడ్రంగిని ఒక గదిలో నుంచి బైట తాళము వేసెను. ఆ మరుసటి దినము సాయంకాలము వడ్రంగి ఒక కత్తితో గ్రామ మునసబు నరుకుటకు వాని యింటికి బోయెను. గ్రామ మునసబు ఇంటియొద్ద లేసెందున వడ్రంగి ఇంటిలోని వారిని ముగ్గురిని యెదుర్కొనెను. ముగ్గురిలో ఒకడు మరణించెను. కదలెను యిద్దరికిని కత్తిసమైన గాయములు తగిలెను. వడ్రంగిని పోలీసువారు పట్టుకొని వానిపై కేసుచేసిరి. కేసు విచారణకాక పూర్వము వానికి కొంచెము పెట్టి ఎత్తినందున వడ్రంగిని చెన్న పురిలోని ఉన్నాద్ వైద్యశాలయందుంచి వెక్రి కుసురిన వెనుక తిరిగి పులభాయ జడ్జి గారియొద్దకు తీసికొనిపోయిరి. తన కేసు నును జ్ఞాపకములేదని అతడు విచారణలో చెప్పినందున తిరిగి కొంత కాలము వైద్యశాలయందుంచుటకు జడ్జిగారు ఆజ్ఞయొసగిరి.

పాలఘాటులో జంతు నికత్సాలః— ఈ వైద్య
శాలను స్థాపించుటకు కొన్ని సంవత్సరములనుండి యత్న
ములు జరుగుచున్నవి. కాని నేటివఱకును ఆసుపత్రి స్థాపింప
బడలేదు. 1918 వ సంవత్సరములో డాక్టరు గోవిందమూనను
గారు మ్యూనిసిపల్ సభవారికి దీనినిగురించి తెలియబరచిరి.
వారు ఆయాలోచనను ఆమోదించి చోరతనమువారికి పంపిరి.
వారును దానికి ఆమోదించి కొంతద్రవ్య మిచ్చుట కంగీకరించి
రి. ఇంతియేగాక పాలఘాటు తాలూకాబోర్డువారు కూడ
కొంత సహాయ మొనర్చుట కంగీకరించిరి. ఆసుపత్రిని స్థాపించు
టకొక మంచిభవనము చూడబడెను. 1918వసం॥ ఏప్రిల్ 1 వ
తేదీనుండి యాభవనమును ఆసుపత్రి తెరువబడుటకు
పాలఘాటు మ్యూనిసిపల్ వారు నిశ్చయించి రని తెలియు
చున్నది.

మాంటేగుగారు, హిందూదేశము:— లండను నగరము నందున్న హిందూదేశ స్వపరిపాలనా సంఘమువారినుండి జాయంటు కోశాధికారి సి. జినరాజ దాసాగారి కొక దీర్ఘ మగు తంత్రివార్త వచ్చెను. ఆ తంత్రివార్తలోని యంతములు కొన్నిటిని న్యూఇంగ్లండ్యాపత్రిక యిటుల ప్రకటించుచున్నది:— హైందవుల వాంఛితములను పూర్తిగ నెఱుఁగునిమిత్తము ఇండియా మంత్రి పీఠున్నంతవర కన్ని సంఘముల రాయభారముల నాలించునని ధ్రువముగ తెలియవచ్చినది. న్యాయసమృత్తులగు హిందూదేశపు వాంఛల నన్నిటిని తృప్తిపరుచుటయే మాంటేగుగారి దృఢ సంకల్పముని మా విశ్వాసు. స్వపరిపాలనా సమన్వయంతయు నిచటి పత్రికలను ప్రజలును సానుభూతితో సంపూర్ణముగ చరించి యుండుటచే, వ్యవస్థ పురోవృద్ధి నందినది.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

సంస్కృత సాహిత్యభోధిని, శికింద్రాబాదు.

అయ్యా,

ఈ నామముతో బ్ర. చివురుల అప్పయ్యకాశ్రమి వేంకటాచలకాశ్రమి గానాథ ధర్మ సంస్కృత పాఠశాలను ౧౯-17 తేది నెలకొల్పిరి. ఇద్దరినియును బడగురు విద్యార్థులు గలరు. సంస్కృతము బ్రధానభాషగాను, ఆంధ్రము ద్వితీయభాషగాను నిండేర్పాటు చేసిరి. ఈ పాఠశాల ప్రస్తుతముందు నప్పయ్యకాశ్రమిగారి గృహమునందే కలదు. ఇందు చివురుల వేంకటాచలకాశ్రమిగారును, గవ్వగంటు శ్రీరామకాశ్రమి గారును, శివపురపు వీరభద్రపాకయ్యాజిగారును, చివురుల అప్పయ్యకాశ్రమిగారును బోధకులుగా నున్నారు. సాయంత్రము 6 గంటలు మొదలుకొని 8 గంటలవరకు నాద్యోగులకు గూడ ననుకూలమగునట్లు దేజువియుంచి సాతములు చెప్పదురు. ఈ యూరం బ్రస్తుతము సంస్కృత పాఠశాల యొకటియైన లేకుండుటందేని సంస్కృత విద్యార్థులకుండు యాయాసము వీరి వలన నివారణ మయినందులకు వీరభద్రయ్యం బ్రశంసనీయులు. (౩౬ విలేజిరి.)

II

దక్షిణహిందూదేశ ప్రజాసంఘము

అయ్యా!

ఈ సంఘమువారు తాము దక్షిణహిందూదేశ బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధుల మని చాటుచున్నారు. చాలమందిని నమ్మించుచున్నారు. ఈ సంఘము దక్షిణహిందూదేశ ప్రజాప్రతినిధులసంఘ మనుట సమంజసము. తత్సంఘశ్రేణులగు త్యాగరాయశ్రేణు లీ మధ్య తాను బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధి ననియు ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము తమ కామోదకరమనియు మొలుపలపరికా వాదమును సమర్థించుచు ఇంగ్లాండున కొకతంత్రవార్త నంపియుండిరి. అతివాదుల, మితవాదుల తా నెవరి ప్రతినిధిని చాటుచున్నారో అట్టి బ్రాహ్మణేతరుల (కోయంబుత్తూరుసభ) మొక్కగంటువైచి దాటి ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సమస్యను పరిష్కరించి పుణ్యము గట్టుకొనిరి. తమపత్రికాత్రయము వారికిని తదనుచరులగు మరికొందరికిని తప్ప తదితరులకు వీరు ప్రతికూలురని తెలియదు కాబోలును. వీరి యంతరాత్మయైన బోధింపదా? పట్టపగలే పెద్దమోసము చేయుచున్నారు. చూచుచు నూరకున్న మేస్తూపోయినదని మనలో నొక సామెత కలదు. ఈ సంఘమాస్థితికి వచ్చుచున్నది. "ఆలస్యము అన్నివిధముల చెడుగు" కావున ఎం.సభాపతిపిళ్ళగారి నూచన ననుసరించి బ్రాహ్మణేతర సంఘము నొకదానిని చిరకాలముగనే నెలకొల్పి దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘము మనకు ప్రతికూలసంఘ మని నిరూపించి మన యభివృద్ధికిరకు వత్సరమ పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. ప్రజానుకూలవాదు లగు మన జమిందారులును ఇందు కనుమ తింపక పోరు. దెందులూరు, కొడాలి బ్రహ్మయ్య.

III

త్యాగరాయసెట్టిగారి తంతివార్త.

అయ్యా,

నేను కొన్ని మాసములనుండి దక్షిణహిందూదేశములో జరుగుచున్న బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును గురించి యెక్కువ శ్రద్ధాభక్తులతో ప్రతిదినమును వార్తాపత్రికలను చదువుచున్నాడను. నేనును బ్రాహ్మణేతరుడను. పల్లెటూరి కాపురస్తుడను. బీసెంటుమృగారు చెన్నపురి కేగునపుడు ఏలూరు పట్టణమునకు సమీపములోనున్న మాగ్రామమునకు విచ్చేయుటకు ఆమెను కోరి తీసికొనివచ్చినవారలలో నే నొకడను. బీసెంటుమృగారి మతసంబంధమైన కార్యములలో నా కెట్టి సంబంధమునలేదు. మాగ్రామవాసులయిన బ్రాహ్మణులలోగాని బ్రాహ్మణేతరులలోగాని ఆమె శిష్యులెవరును లేరు. హిందూదేశరాజ్యాంగములో కలుగవలసిన మార్పులనుగురించి ఆమెగారిచే నడుపబడు ఆందోళన న్యాయసమ్మతమయినదనియు, అవసరమయిన దనియు నానమ్మకము. ఆమె ఆందోళనవలనగాని ఉదార స్వభావులైన మాంపేగుగారివలనగాని హిందూదేశ రాజ్యాంగములో కలుగు మార్పులవలన బ్రాహ్మణేతరులే యెక్కువ ఫలమనుభవించగలరు. ఎన్నిసంవత్సరములకయిన బ్రాహ్మణేతరులు విద్యార్థులుగా కావలయునన్న ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము కాననభావభ్యులకు కలుగవలెను. అట్టి స్వాతంత్ర్యము ఇప్పుడు కోరుట తప్పు కాదు. ఈ స్వాతంత్ర్యము

ఈ మహాభూర యుద్ధమధ్య మందు గోరిన యెట్టి శిక్షార్థులమో? దేశమందు కొంత నెలకొల్పినతరువాతను కోరినను అట్టి శిక్షార్థులమే హిందూదేశవాసులు రాజభక్తిపూరితు లని ఇంగ్లాండుదేశమందలి రాజకీయ వేత్తలు నుడివియున్నారు. ఇట్టిసమయమందలి మనకోరికలు రిత్తవోవుగాన, దక్షిణహిందూదేశ బ్రాహ్మణేతరులతరపున మాంపేగుగారికి త్యాగరాయ సెట్టిగారు ఇచ్చిన తెలిగ్రాంతో నాకును మాగ్రామవాసులయిన యందఱ బ్రాహ్మణేతరులకును ఎట్టి సంబంధమును లేదనియును త్యాగరాయసెట్టిగారి తెలిగ్రాంతుచోజన సమ్మతమైనది కాదనియును తెలియజేయున్నాడను. ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానమును సంస్కరింపవలయు ననియెడి బ్రాహ్మణేతర రాజకార్యధురీణులు గా. కేశవపిళ్ళగారి యాధిపత్యముక్రింద నొక మహాజన సమావేశమును జరిపి కావలసిన సంస్కరణల విధానమును మాంపేగుగారు హిందూదేశమునకు వచ్చునపుడు తెలుసుకొనేవారికి నివేదించ కోరుచున్నాడను.

దువ్వార త్రయ్యనాయుడు.

గుంటుకొలను, ఏలూరు తాలూకా.

IV

వెటరినరీ స్ట్రక్ జి.ఆర్.హైదర్ గారు జి.యం.వి.సి.

అయ్యా,

వెటరినరీ డిపార్టుమెంటు మాగుంటూరు జిల్లాలో నెలకొల్పి నుమారు నాలుగు సంవత్సరము లైనది. గుంటూరులో ఒక ఆస్పత్రి యుంచినారు. ఈ జిల్లాలో తక్కిన గ్రామాదులలో తిరుగుటకు ముద్దురిని ఏర్పరచినారు. గుంటూరునందున్న ఆసుపత్రిలో పనిచేయువారి కంటె గ్రామాదులలో తిరుగు వారు ఎక్కువ మెలకువతో కలసి మెలపి యుండు గుణములు కలిగియుండవలెను. మా జిల్లాలో గుంటూరు, తెనాలి, రేపల్లె, బాపట్ల, ఒంగోలు తాలూకాలలో పనిచేయుటకు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట జి. ఆర్. హైదర్ గారు వచ్చినారు. వీరు తమపనియందు బహుసేర్పరులు. వీరు చికిత్స చేయు ప్రతిహారుజంతువులలో తొంబదితొమ్మిది చొప్పున జీవించుచున్న వని వ్రాసినను అతిశయోక్తి కానేరదు. వీరు జంతువుల స్వయముగా చికిత్సచేయుట గాక రాత్రులయందు కూడ వానితోబాటు జాగరము చేయుచు వానికి ఆహార పానీయముల త్రామే ఉంచుచు వానికి జీవదానము చేయుచున్నారు. వీరు విద్యావ్యాపకము లేని గ్రామములలో నాగరికతయిన నెట్టికొయ్యెరుగని రైతులతోను నిమ్మజాతులతోను కలసి మెలసియుండుట వర్ధింప వీలులేదు. వీరు మహమ్మదీయులైనను స్వభావతయం దభిమానమును పరజాతీయందు ద్వేషమును వీరికి లేకమైనను లేదు. వీరు బ్రజాతి వారిని ఒకే విధముగ బహుమితతో చూచుచుండురు. అట్టి యుదారగుణసంపన్నులను మా జిల్లానుండి యింకొక జిల్లాకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయుదురు, లేక గుంటూరు ఆసుపత్రియందు ఉంచెదరని వినుచున్నాము. మా జంతువుల యద్వైతమువల్లను మా యద్వైతమువల్లను వీరు మాతాలూకాలకు వచ్చినవారి రెండు వత్సరంబులనుండి సంతోషించుచుండ, నేటికి మాదురదృష్టవశంబున వీరిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయువాడనింటిమి. వీరి నింకొక స్థలమునకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసినయెడల నిజముగా నిటువంటివారు మాకికరారు. వీరిని మమ్మునుండి బొత్తిగావిడచిసి ట్రాన్స్ఫర్ చేయుట కంటె గుంటూరు ఆస్పత్రి యందైనను ఉంచిన బాగుండు నని గవర్న మెంటు వారిని వేడుకొనుచున్నాము. కాన గవర్న మెంటు వారు వీరిని మా తాలూకాలకైనను ఉంచవలెను. లేక మెయిక్ ఆసుపత్రిలో నైనను ఉంచవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

గుంటూరు పౌరుడు.

V

బ్రాహ్మణేతరుల కొక మనవి.

సోదరులారా!

మన పాలిటి కల్పవృక్షమని కొందరు భావించు దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజాసంఘస్థితిని కొంచెము పరికింపుము. మన దేశకార్యదర్శిగారు మన రాజకీయవాంఛల తెలిసికొనుటకు స్వయముగ నివృత్తికి విచ్చేయుచున్నారు. వారు మనకేమైన నుపకారము చేయుదు రేమో యని కలవరమంది మెయిలు పత్రిక ఏనియో యొకవిషయమును పురస్కరించుకొని కార్యదర్శిగారిని పదభ్రష్టుల జేయగలమని బెడరించెను. ఆబెడరింపుల దృష్టియందుంచుకొని మారాజకీయాశయములు దీర్చ సంజేహించరని దృఢముగ నమ్ముచున్నామని కార్యదర్శిగారికి క్రియత సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కొక తంతివార్తనంపిరి. దా|| హి|| ప్రజాసంఘసభ్యుడగు! పి. త్యాగరాయశ్రేణిగారు, ను

బ్రహ్మణ్యయ్యగారు కొలిచింది బ్రాహ్మణులకు నాయకుడని యు త్యాగరాయను ఆయన అభిప్రాయము దేశాభిప్రాయము కాదనియు, తాను బ్రాహ్మణేతరులకు నాయకుడననియు ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానము ప్రశంసనీయుముగ నున్నదనియు మెయిలుపత్రిక వాదమునకు "తందానతాన" యనుచు కార్యదర్శిగారికి తానొక తంతివార్త నంపెను. ఇదెంతయు కోవనీయుముగ గర్హ్యమును. తా నెవరికి నాయకుడ నని చెప్పుకొనుచుండెనో అట్టి బ్రాహ్మణేతరులు కోయంబుత్తూరునందు కూడి తీర్మానించిన విషయములు వీరి కర్ణపుటముల జొరలేదా? ఆ తీర్మానములు ప్రస్తుత పరిపాలనను ప్రశంసించుచున్నవా? లేక లోపములు తెలిపి సంస్కరణముల నూచించుచున్నవా? బ్రాహ్మణేతరులకు వ్యతిరేకాభిప్రాయముడైన పుడియన వారి నాయకుడుగాని శ్రేయోభిలాషి లాపిగాని యగుటెట్లు? ఇట్లు దేశముల మోసపుచ్చుటవలన ఈయనకు కలుగుమేలేదే! సోదరులారా! ఈ పరిస్థితినిట్టి తత్సంఘము నకువ్యతిరేకము చేయుటయే దాని పరమావధియని మనము తలంచుట తప్పుకాదు. లేనిచో మనల మట్టు పెట్టజూచు మహా సంకల్పము గల మద్రాసు మెయిలు కీయన యనుచుచున్నావా?

ఈ కాల మంతయో విలవగలది. మనము ఉపేక్ష నేయుటకు గాని పక్షపాత మోమోటుములు చూపించుటకు గాని యిది సమయముగాదు. ఇపు డుపేక్షజేసిన పశ్చాత్తప్త మనస్కుల మగుదుము. ఇపు డాత్మవంచలమగునెడ దేశ క్రోధములముగ పరగణింప బడుదుము. కార్యదర్శి గారు వచ్చుచున్నారు. కోర్కెల వెల్లిపుచ్చుట కిది సమయము. తగుణము దాటనీయవలదు. విద్య, పరిశ్రమ, మొదలగు పలువిషయములందు మన మభివృద్ధిచొందుటయే తోడి సంఘములతోబాటు మనము చట్ట నిర్మాణాది సంఘములయందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటయు రాజకీయవిషయములందు కాంగ్రెస్ నాదర్శముగ నుంచుకొని పనిచేయుటయు మనము పరమావధిగ పెట్టుకొని పనిచేయుటకు ఎం. సభాపతి పిళ్ళగారు నూచించినటుల బ్రాహ్మణేతర సంఘ మొకటి స్థాపించుట ముఖ్యావశ్యకము. స్థాపించిన వెంటనే దా|| హి|| ప్రజాసంఘమునం దనాదరము చూపుచున్న చాలమంది బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు తత్సంఘమున జేరి యుత్సాహమున పనిచేయు పూనకతో నున్నారు. కేశవపిళ్ళ, మా|| భూపతి రాజా వేంకట పతిరాజుగాడ్గవంటి రాజ్యాంగ తంత్రజ్ఞులీ యుద్వేగమందు మహారథులై నిలుతురు. మత సాంఘికాది విషయములందు దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజాసంఘమును కలుపుకొని పనిచేయవచ్చును.

మొట్టమొదటి చిన వెంకటయ్య.

దెందులూరు.

తెంపూరరీ సబారి నేటు జడ్జికోర్టు

విశాఖపట్టణము.

ఓ. యస్. నం. 30-1910 ఇ. పి. నం. 22-1917

రాణీ (తుని) వాది. డిక్రీ హోల్డరు.

ఉరట్ల ప్రాప్రయిటరు } ప్రతివాదులు.

మరికొందరు. } జడ్జిమెంటు డెట్టు

(882) నో టీ సు.

విశాఖపట్టణముజిల్లా, గొలుగొండ తాలూకాలోని, ఉరట్లయస్టేటు, యస్టేటుకు చెందియున్న అందలి ఈనాములుసహా, విశాఖపట్టణపు కోర్టు ఎక్జిక్యూషను ప్రొసీడింగు ననుసరించి 26-10-17వ తేది మధ్యాహ్నమువేళ ఏలూము వేయబడును.

పాటదారుల సౌకర్యమునకయి క్రింది విషయములు తెలుపబడినవి.

- (1) సేలు వారంటు మొత్తం 6,61,476-4-6
- (2) ఎస్టేటుపైని మేల్ ఆదా యము సుమారు ,, 32,563-7-4
- (3) నికరం నాలు అదా యము సుమారు ,, 17,459-9-0
- (4) చెల్లించవలసిన పేషెంట్ ,, 14,438-0-10
- (5) ల్యాండు శిక్సు మొత్తం ,, 2,417-3-4
- (6) రైల్వే శిక్సు మొత్తం ,, 604-4-10

ఇంకను విశేషములు కోర్టుబోనుండు సేలు కాగితములు చూచి తెలిసికొన గలరు.

తెంపూరరీ సబుకోర్టు } టి. కృష్ణ స్వామి

విశాఖపట్టణము. } సబ్జడ్జి నేటు జడ్జి

ఆర్. సి. ఎస్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు గూచి సంసింహముచే రచింపబడిన యీక్రింది గ్రంథములు, పితాపురములో గ్రంథ కర్తయొద్ద వారకును. (882)

పోస్ట్ జికాక వెల

1. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసచరిత్రయు బోధములు - పద్యకావ్యము - మొదటికూర్పు (12 ప్రతులు మాత్రమున్నవి) 0-8-0
2. ,, ,, రెండవకూర్పు 0-10-0
3. శ్రీ గౌరాంగ (చైతన్యస్వామి) చరిత్రము - పద్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0
4. ,, ,, రెండవభాగము 1-4-0
5. దూకలత-నాటకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టి మందులన్నిటికీ తల్లి

ఈ దివ్యావధము సంతివితో సమానమైనది. దీని సేవించినచో వీర్యవృద్ధి, బలమును, ధాతుపుష్టిని కలిగించును. 2. సమస్త మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్షనష్టము, స్పష్టస్థలము ఇంక మూత్రవ్యర్థములకు సంభవించెడు అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. (8) రక్తమును కుభ్రపఱచి వృద్ధిబొందించి జేహమునకు కాంతి తెచ్చును. 4. నరములకు సత్తువనిచ్చును గాన సర్వజీవన్ అనెదరు. ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరను ఉపయోగించవచ్చును. ఈ ధాతుపుష్టి మార్గము యొక్క మహత్త్వ సేవించినవారికే తెలియవచ్చును. వెల టిన్ను 1కి-2.0.0, పోస్ట్ జికాక ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్. జి. యస్. నాయుడు, కలియుగభీమ, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కం కం మ పు వ్య

వ్యవసాయ

కంకం

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్గమును గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

రిజిస్టర్డ్ తామ్రమైనము రిజిస్టర్డ్

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువు పర్చగల సమర్థులకు 100-0.0లు యి నాం

గుణమియ్య ని యడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి యిచ్చి వేసెదము.

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమూత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రాకు బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా జేయును. 1 రకం 100 మాత్రలు 10 0.0 2 రకం 100 మాత్రలు 4.0.0 సగము బుడ్డున్న ఇవ్వబడును. యస్. పి. యస్. రాజు అండు సన్స్ (778) 20, కందప్ప మొదలివీధి, సాకారుపేట మదరాసు. వ్రాంచి:—లక్ష్మీనరసాపురం ఆనంద్ రిపోజ్టర్, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల విద్యా ప్రవృత్తి. ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 అణాలు. పోస్ట్ జికాక ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

మలబద్ధకమున కద్భుత చికిత్స

మరువకుడు! క్యాలాల్ అను ద్రావక మొక్కలే. ఇయ్యది రుచియు వాసనయు లేనిది. దీనిని కుద్ధిచేసి చెన్నపట్టణములోని న్యాయార్థి స్ట్రాంగ్ డెడ్ల ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది. ఈక్రింది యావధ దుకాణములందు దొఱకును:— స్మిత్ స్టాకింగు అండ్ కంపెనీ, ఎస్టేనేడ్ డబ్లిన్. హెచ్. హాలర్. బ్రాడ్వే ఆర్. మెన్లూర్. మాంటుగోడ్ నార్తన్ అండుకంపెనీ సెకాథోమ్ మరియునార్తబీచ్ దాదా అండు కంపెనీ చీనాబజారు వీధి అల్విన్ అండు కంపెనీ బ్రాడ్వే అయ్యాకట్టు మొదలి 2-57 దేవరాజమొదలివీధి సెకాట్ ఆండ్రూస్ ఫార్మెసి. వేవేరి రాజా. డి. మాని. బందరువీధి 879

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

ఉ.అ.	ఉ.అ.
సంతిమూర్తి మండుతోముటకు ... 0.2	మోహిని తైలము పెండ్లుకలు పెరుగుటకు 0.12
చీర్చనసాయము మాత్రలు అతీర్థమునకు 1.4	రోమహరి పెండ్లుకలు ఊడుటకు ... 0.0
వంజికాలహరి పండ్లపోటుకు ... 0.8	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1.8
వ్యవసాయక ధాతుపుష్టికి ... 1.0	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి 0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0.12	నుఖిభోగి మాత్రలు ... 1.0
మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0.12	నుఖిభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1.0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0.8	విరేచనములకుమాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0.8
శైత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0.4	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0.8
కలగామాత్రలు వాంతిధేదులకు ... 0.6	కిరోవేదన మాత్రలు కలవోపులకు ... 0.12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచిదలకు డబ్బి 1-కి ... 0.8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.8
నాముకర్పూరము సీసా 1-కి ... 0.6	కేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1.0
తేలకు మందు సీసా 1-కి ... 0.4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమివ్యాధులకు 1.0
తామర తైలము; తామర, ఫీటకు ... 0.6	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.6
కుమ్భకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0.4	సుందరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0.8
కుర్రెత్తిదావకము సీసా 1-కి ... 1.0	పగుళ్లకు తైలము కీరపగుళ్లకు ... 0.8
కఫహరి కీరగట్టు దగ్ధులకు ... 1.4	కర్ణకూలహరి చెవిపోటుకు ... 0.6
కఫహరిచూర్ణం ఉబ్బసములకుడబ్బి 1-కి 0.8	జులాలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0.8
నాయువుపోటుకు మందు ... 1.0	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ... 0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపఱచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బొల్లములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వ్యాధయోగము బలహీనమై పరణకాలమువరకు రుజువు ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి రుజువు తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛస్థితితము మానును, ధాతువు మూత్రములో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన పుగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ శేతములలో వైరుగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆజేతమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల భౌగోళిక గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపానప్రతిక పార్శ్వలగో పంపబడును.

15 తులాయి డబ్బివెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవెద్దులు, నెం 5, అచ్యుతోష్ఠ, బెంగుళూరు సిటీ.

క్రితేమైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 డి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్ట్ జికాక ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

శాకభక్షణము భరతఖండవాసుల మగు మన మార్గముల మంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచారియు మేమేభరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు. 2129 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకపేట - మధాలయం 186, బ్రాడ్వే, మదరాసు.